
ЈВП „СРБИЈАВОДЕ“

Основа газдовања шумама
за газдинску јединицу

„ПОСАВЉЕ“

за период од 2017. до 2026.године

ФОРНЕТ д.о.о, 2017.године

0. Увод

Основа газдовања шумама је плански документ за десетогодишње газдовање шумама, који приказује стање шума, досадашње газдовање, одређене циљеве газдовања, обим планираних радова, као и мере за постизање циљева газдовања.

Газдинска јединица „Посавље“, којом газдује ЈВП „СРБИЈАВОДЕ“, према Закону о шумама (Сл. гл. РС 30/10, 93/12) припада Подрињско-Колубарском шумском подручју.

Обавеза израде основе газдовања шумама проистиче из одредби члана 22. и 25. Закона о шумама.

Основа газдовања шумама за ГЈ „ПОСАВЉЕ“ усаглашена је са условима заштите природе за израду основе добијеним од стране Републичког Завода за заштиту природе Србије, под бројем 020-1101/2 од 01.06.2017. године.

Формирање одбрамбених насипа започиње око 1890. године и све до 1924. године насипима газдује Хидротехничка секција Шабац. Од 1924. године па до 1947. године газдовање је поверено “Водној задрузи“. Од 1957. године насипима газдује „Подрињска водна заједница“ Шабац. Водопривредна организација „Подриње“ Шабац насипима газдује од 1967. године. А од 1989. године Водопривредно предузеће „Сава“ Шабац регистровано код Округног привредног суда у Ваљеву под бр.Фи – 300/89 који и сада газдује шумама и насипима.

Почетком 1996. године урађена је посебна основа газдовања шумама ове газдинске јединице са важношћу од 01.01.1997. године до 31.12.2006. године, континуитет уређивања је настављен планским документом са роком важења од 2007 до 2016.

Основа газдовања шумама за ГЈ „Посавље“ је такође усаглашена и са водним условима за израду основе, добијеним од стране Републичке дирекције за воде, издатим под бројем _____ године.

Важност ове основе је од 1.1.2017. до 31.12.2026. године.

Ова ОГШ има следеће делове:

- Текстуални део
- Табеларни део
- Карте

1.0. ПРОСТОРНЕ И ПОСЕДОВНЕ ПРИЛИКЕ

1.1. Топографске прилике

Газдинску јединицу „Посавље” чини уски појас шума, шумског и осталог земљишта који се налази у небрањеном делу уз одбрамбени насип на десној обали реке Саве, само мањи део је у брањеном делу.

Шуме ове газдинске јединице протежу се дуж одбрамбених насипа у непосредном појасу реке Саве, од КО „Црна Бара“ у СО Богатић, па до КО Драгојевић и СО Владимирци.

Површина ових шума није континуална већ је састављена од неколико објеката различите величине, који уједно условљавају и просторну поделу шума.

Шуме се простиру на територији следећих Скупштина општина: Владимирци, Шабац, Сремска Митровица и Богатић.

Надморска висина (природне коте) терена око канала се креће од 77 до 80 метара.

1.1.1. Географски положај газдинске јединице

По географском положају газдинска јединица „Посавље” се налази између следећих координата:

- по X оси: 4 950 764 – 4 975 476
- по Y оси: 7 373 392 – 7 411 922

1.1.2. Границе

Границе ове газдинске јединице се не могу детаљно описати због тога што је она састављена од уских издужених појасева дуж одбрамбеног насипа са местимичним прекидима на неколико места, гранична линија на страни према реци иде замишљеном линијом која се налази на највише 60 метара од стопе насипа или на свега неколико метара на местима где је река ближе насипу.

Шуме газдинске јединице већим делом се граниче са пољопривредним земљиштима у приватној својини, али је јасно разграничена од тих поседа насипом. Чистине у оквиру трећег одељења дате су на коришћење приватним лицима и записници и уговори о давању на коришћење се налазе у Управи предузећа ВП “Сава” АД Шабац.

Важно је истаћи да целом дужином одбрамбеног насипа на небрањеној страни граница газдинске јединице иде линијом стопе насипа.

Обзиром да шуме заузимају узан појас уз насип, такозвани “**материјални ров**”, који је на терену јасно уочљив као депресија од неких пола метра до метар у односу на околни терен, границу ових шума према реци Сави чини граница тог рова. Унутрашње границе одељења су обележене на терену према стандардима за обележавање граница. Спољна граница газдинске јединице обележена је према стандардима за обележавање у делу газдинске јединице према одбрамбеном насипу. Граница Г.Ј. према реци Сави није обележена, и то на потесу од 1. до 9. одељења, па је корисник шума у обавези да наведену границу обележи најкасније у наредних 5 година. До тог времена у обавези је да претходно изврши обележавање граница за површине које буду предмет извођења радова.

Укупна дужина спољашњих граница (граница одељења) је 71 км, унутрашњом поделом формирана су 9 одељења.

1.1.3. Површина

Укупна површина газдинске јединице износи 179,5 ха, добијена је на основу пописа катастарских парцела по општинама СО Владимирци (КО Драгојевац), СО Шабац (КО Миокус, КО Мрђеновци, КО Шабац, КО Мачвански Причиновић, КО Дреновац, КО Шеварице, КО Добрић, КО Липолист), СО Богатић (КО Баново Поље, КО Црна Бара).

Структура површина према исказу површина приказана је у следећим табелама:

Врста земљишта	Укупна површина	ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ				ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ			Туђе
		Свега	Шума	Шум. културе	Шум. земљ.	Свега	Неплод.	За ост. сврхе	
Површина	ha	179.5	72.31	47.27	25.04	107.19	1.86	105.33	0.35
		100	40.3			59.7			
	%	100		26.3	13.9		1.0	58.7	
			100.0	65.4	34.6	100.0	1.7	98.3	

Приказ по општинама:

	О. Владимирци		О. Шабац		О. Богатић	
	ha	%	ha	%	ha	%
I. Шуме и шумско земљиште						
1. Шуме	8.65		31.32	20.1	7.3	80.9
2. Шумске културе				0		0
3. Шумско земљиште	1.21		23.83	15.3		0
Свега	9.86		55.15	35.3	7.3	80.9
II. Остало земљиште						
1. Неплодно			1.86	1.2		0
2. За остале сврхе	5		98.66	63.5	1.67	19.1
Свега	5		100.52	64.7	1.67	19.1
III. Заузеће						
IV. Туђе земљиште	0.35			0		0
Свега (I+II+III)	14.86		155.67	100	8.97	100
Свега (I+II+III+IV)	15.21		155.67	100	8.97	100

Анализирајући претходне табеле видимо да се у укупној површини шуме и шумска земљишта заступљени са 40,3 %, док на категорију остало земљиште одлази 59,7 %. Овим уређивањем нису констатована заузећа у овој газдинској јединици. Територијално већи део газдинске јединице се налази на територији општине Шабац 86,7 % (155,67 ha у власништву, ставке I+II+III из предходне табеле), а мањи део на територији општине Владимирци 8,3 % (14,87 ha, ставке I+II+III из предходне табеле), туђе земљиште је заступљено са 0,35 ha. Површински најмањи је удео општине Богатић 8,97 ha (5,0 %).

Структура површина према категорији шума и врсти земљишта:

Шуме, шумско земљиште и остала земљишта	Површина	
	ha	%
1. Високе шуме	1.53	0.9
2. Високе вештачки подигнуте састојине	2.57	1.4
3. Издавачке шуме	43.17	24.1
Укупно обрасло земљиште	47.27	26.3
6. Шумско земљиште	25.04	13.9
7. Неплодно земљиште	1.86	1.0
8. За остале сврхе	105.33	58.7
9. Заузеће	-	
Укупно необрасло шумско земљиште	132.23	73.7
Укупна површина газдинске јединице	179.50	100.0

Из претходне табеле закључујемо да је ово уређивање утврдило однос обраслих и необраслих површина од 26,3% : 73,7%. У категорији обраслих површина доминирају изданацке шуме са 24,1 %, приметно је и велико површинско учешће земљишта за остале сврхе (58,7 %) условљено пре свега великим учешћем површине насипа.

1.2. Имовинско правне прилике

У површину газдинске јединице ушле су катастарске парцеле коју су у следећим општинама СО Владимирци (КО Драгојевац), СО Шабац (КО Миокус, КО Мрђеновци, КО Шабац, КО Мачвански Причиновић, КО Дреновац, КО Шеварице, КО Добрић, КО Липолист), СО Богатић (КО Баново Поље, КО Црна Бара), а налази се у напред наведеним границама газдинске јединице.

Укупна површина усклађена је са катастарским стањем. Списак парцела по политичким и катастарским општинама дат је у следећим табелама:

Општина Владимирци:

К.О. Драгојевац						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
305/3	Подриње*	о.пр. непл. земљиште	156	1	33	41
326/4	Подриње*	о.пр. непл. земљиште	156		81	63
328/2	Сава Шабац	насип	106		26	98
344/5	Подриње*	о.пр. непл. земљиште	156	1	38	65
284/4	Подриње*	о.пр. непл. земљиште	156	2	44	24
329/3	Подриње*	о.пр. непл. земљиште	156		3	28
276/2	Подриње*	Шума 2. класе	156	2	82	92
278/1	Подриње*	шума 2. класе	156	1	84	8
27/3	Подриње*	о.пр. непл. земљиште	156	1	94	27
75/3	Подриње*	о.пр. непл. земљиште	156		73	13
65/1	Подриње*	шума 2. класе	156		25	84
64/1	Подриње*	о.пр. непл. земљиште	156		40	20
62/1	Подриње*	шума 2. класе	156		15	46
53/4	Подриње*	о.пр. непл. земљиште	156		9	78
52/3	Пешовито приватно-Подриње**	о.пр. непл. земљиште	439		12	50
3/3	ЈВП „Србијаводе“	насип	106		20	6
Укупно:				14	86	43

Општина Шабац:

К.О. Миокус						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
22/9	ЈВП „Србијаводе“	насип	122		8	15
22/7	ЈВП „Србијаводе“	насип	122		8	40
22/5	ЈВП „Србијаводе“	насип	122		10	50
23/3	ЈВП „Србијаводе“	насип	122		65	20
Укупно					92	25

К.О. Мрђеновац						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
1444/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		27	25
1443/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		17	0
1442/5	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		8	67
1442/3	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		8	17
1432/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		4	38
1430/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		20	25
1425/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		31	55
1431/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		18	85
1422/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		6	15
1424/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		24	40
1423/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	15
1420/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		32	5
1415/3	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		6	22
1415/6	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		6	50
1415/8	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		6	33
1414/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		15	30
1313/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		15	10
1314/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		28	80
1312/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		17	5
1307/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		19	5
1294/1	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		17	70
1306/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		5	32
1305/4	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		10	56
1305/3	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		10	62
1303/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	45
1302/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		20	80
1301/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		17	25
1300/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		8	42
1242/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		23	35
1240/3	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	69
1236/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	88
1235/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		30	50

К.О. Мрђеновац						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
1234/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		14	25
1227/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		33	49
1226/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		23	40
773/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		12	20
772/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		11	65
771/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		10	65
770/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		9	98
769/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		8	87
768/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		4	76
764/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		5	87
760/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		3	82
759/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		20	69
606/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		11	2
605/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		22	23
603/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		10	37
602/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	37
598/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		19	95
597/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		23	3
573/2	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		14	62
574/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		15	79
573/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		34	23
572/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		32	79
519/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		20	35
518/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		18	96
517/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		22	52
516/2	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		12	52
516/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		11	11
513	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		48	73
129	мешовито приватно ЈВП „Србијаводе“***	остало пр неплодно земљиште	541		10	81
515/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297			36
514/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	20
512/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		9	8
511/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		13	58
509/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		18	27
508/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		22	6
505	југокоп-подриње-приватно**	земљиште под зградом и др	420		13	16
506	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		13	45
507/3	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		1	44
504/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		22	45
503/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		11	80
502/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		11	84
501/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		9	95
500/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		10	83
499/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		18	28

К.О. Мрхјеновац						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
498/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		16	24
497/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		8	21
496/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		10	92
495/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		12	53
494/4	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		11	86
493/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		5	71
467/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		6	57
468/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	2
488/3	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		11	22
487/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		5	85
489/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		29	68
465/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		4	67
466/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		9	70
471/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		5	23
486/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	60
485/3	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		5	36
472/3	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		5	43
484/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	75
483/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	36
482/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		16	20
481/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		16	56
480/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		32	44
479/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		25	49
135/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	32
132/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		5	72
131/3	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	18
127/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		25	0
126/4	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		7	93
126/3	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		8	31
125/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		4	18
124/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		2	75
123/1	ЈВП „Србијаводе“	остало пр неплодно земљиште	297		3	25
122/4	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		4	41
122/3	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		4	18
121/4	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		7	39
121/5	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		7	7
121/6	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		6	89
120/2	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		3	4
119/1	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		9	19
118/1	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		13	80
117/1	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		6	96
116/1	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		4	24
115/1	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		5	1
114/1	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		23	63

К.О. Мрђеновац						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
113/1	ЈВП „Србијаводе“	насип	297		10	0
Укупно:				16	14	59

Општина Шабац:

К.О. Шабац						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
32/1	ЈВП „Србијаводе“	остало вестачки створено неплодно земљиште	15310	5	1	73
32/3	ЈВП „Србијаводе“	остало вестачки створено неплодно земљиште	15331	5	3	31
Укупно:				10	5	4

К.О. Мачвански Причиновић						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
4036	град Шабац**	Земљиште под зградом и другим објектима	197	13	35	26
Укупно:				13	35	26

К.О. Дреновац						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
5483	ЈВП „Србијаводе“	шума 3. класе	771		44	24
5930	ЈВП „Србијаводе“	канал	771		73	73
5931	ЈВП „Србијаводе“	канал	771	22	53	26
5935/7	ЈВП „Србијаводе“	канал	771	63	40	2
Укупно:				87	11	25

К.О. Шеварице						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
1581	ЈВП „Србијаводе“	шума 5. класе	461	21	13	41
1952	ЈВП „Србијаводе“	шума 2. класе	461	1	4	70
1580	ЈВП „Србијаводе“	шума 3. класе	461		20	88
1579	ЈВП „Србијаводе“	канал	461	1	63	91
3890	ЈВП „Србијаводе“	насип	461	3	3	88
Укупно:				27	6	78

К.О. Добрић						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
606	ЈВП „Србијаводе“	њива 5. кл	712		69	49
Укупно:					69	49

К.О. Липолист						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
5598	град Шабац*	земљиште под зградом и другим објектима	1103		7	54
5596	ЈВП „Србијаводе“	Канал	1102		24	77
Укупно:					32	31

Општина Богатић:

К.О. Црна Бара						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
8441	ЈВП „Србијаводе“	земљиште под зградом и другим објектима	217	4	65	33
Укупно:				4	65	33

К.О. Баново Поље						
Бр. парцеле	право коришћења	култура	бр. листа	Површина		
				ha	a	m ²
3331	ЈВП „Србијаводе“	насип	156	4	13	2
Укупно:				4	13	2

Рекапитулација за газдинску јединицу по катастарским општинама биће дата у следећој табели:

Катастарска општина	Површина		
	ha	a	m ²
Општина Владимирци			
К.О. Драгојевац	14	86	43
Општина Владимирци	14	86	43
Општина Шабац			
К.О. Миокус		92	25
К.О. Мрђеновац	16	14	59
К.О. Шабац	10	5	4
К.О. Мачвански пришчевић	13	35	26
КО Дреновац	87	11	25
К.О. Шеварице	27	6	78

Катастарска општина	Површина		
	ha	a	m ²
К.О. Добрић		69	49
К.О. Липолист		32	31
Општина Шабац	155	66	97
Општина Богатић			
К.О. Баново Поље	4	31	52
К.О. Црна Бара	4	65	33
Општина Богатић	8	96	85
УКУПНО ГЈ:	179	50	25

Укупна површина Газдинске јединице износи 179 ha, 50 a и 25 m².

*_ Парцеле на којима је уговором решено право коришћења.

**_ Парцеле чије је право коришћења по катастру различито од Корисника основе газдовањw шумама, НА ТИМ ПАРЦЕЛАМА ЈЕ У ТОКУ ПРОЦЕС ПРЕБАЦИВАЊА ПРАВА КОРИШЋЕЊА

2.0. ЕКОЛОШКЕ ОСНОВЕ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

2.1. Рељеф и геоморфолошке карактеристике

Мачванско-сремско-семберијска низија формирана је почетком горњег миоцена на јужном ободу Панонске потолине (П. Стевановић, 1951). Тектонским покретима за време неогена и квартара, контуре и границе низије непрестано су се мењале да би усецањем корита река Дрине и Саве добила данашње геоморфолошке границе и карактеристике. Орографски услови значајније се не разликују од природних услова околног терена. Рељеф има све карактеристике низијског, без јасно изражене експозиције, нагиба и купираниости.

Надморска висина овог подручја се креће од 76 (1. одељење, атар села Драгојевац) па до 104 метра у дванаестом одељењу у атару села Црна Бара. Висинске разлике овог подручја су веома мале, што ипак доводи до смењивања микро услова и својстава станишта а самим тим и различитих врста дрвећа и састојина.

2.2. Геолошка подлога и типови земљишта

Геолошку подлогу чине квартарни седименти који су представљени лесом и алувијалним наносима. На овим седиментима су образована различита земљишта а међу њима алувијум, делувијум, чернозем и ритске и ливадске црнице. Чернозем је на извесним теренима под утицајем климе и шуме еволуирао ка смеђој гајњачи.

Алувијални наноси су врло разноврсног састава услед чега су и земљишта на њима врло хетерогена. У доњим слојевима преовлађује шљунак а у горњем муљ, песковита иловача и ситан песак. Дубина на којој се појављује шљунак различита је и креће се од 1-2 m а често је и већа. Евидентно је то да се изнад шљунка готово свуда среће слој финијег материјала који је и послужио за образовање земљишта.

Услед непосредне близине реке Саве на појединим местима се осећа јачи ерозиони рад реке који се манифестује у одроњавању и рушењу обале а самим тим и до стварања нових слојева шљунка. Овај флувијални процес карактеристичан је за стварање нових матичних супстрата на којем ће се формирати нова земљишта.

За газдинску јединицу "Посавље" типичне врсте земљишта су:

- иловаста алувијални наноси
- глиновити алувијални наноси

Иловаста наноси су земљишта која су врло заступљена у равницама поред река. Реке споријег тока поплавама носе фини суспендовани материјал који се таложи у наносе. Количина ових наноса зависи од обима и интензитета поплава и од удаљености од корита реке. Морфолошке особине ових наноса варирају од величине алувијалне равни, реке, поплава, близине подземних вода, појаве песка и шљунка. Наноси поред реке Саве састоје се од 3-6 различитих слојева, који обично леже на песку или шљунку. Боја иловастих наноса је у основи смеђа а варира од отворено до тамно смеђе. У појединачним наносима смеђа боја може добити руду нијансу, што указује на почетне процесе огајњачавања. Структура иловастих алувијалних наноса махом је грудваста, реде зрнасто-рогљаста, а често није изражена, и разликује се чак и између појединачних профила а и у различитим слојевима једног те истог профила. Гранулометријски састав је прилично уједначен и ту је однос песка и глине 50:50.

Наноси Саве показују доста низак проценат удела крупних фракција песка. Фракција песка варира у интервалу 30-50% у површинским слојевима док је у дубљим знатно већа и често прелази 50%.

Иловаста алувијални наноси спадају у потенцијално најплоднија земљишта.

Алувијални глиновити наноси у већим речним долинама, каква је долина око реке Саве објашњава се тако што се поред реке налази приобална зона у којој услед велике брзине кретања воде за време поплава таложи песковити материјал.

Обично су ови наноси добро дренирани. Даље од корита реке простире се широка централна зона у којој се услед смањене брзине воде таложи финији материјал, муљ и глина с органским материјама и разним микроорганизмима. У овој зони долази до влажења површинских слојева капиларно, што често утиче и на појаву ливадских земљишта (по Вилијамсу).

Морфолошке особине глиновитих алувијалних наноса разликује се од других не само по механичком саставу већ и особинама. Боја им је затворена, смеђа, често и мрка, зависно од присуства хумусних материја и материјала који ерозионим процесима доспева у долину. Прелаз из слоја у слој је слабо приметан, тако да се има утисак постепеног исчезавања слојевитости, међутим на пресеку профила запажају се просечно 2-3 слоја. Подземна вода се налази на различитим дубинама и директно зависи од нивоа воде у реци. Структура је обично не изражена, мада се примећује ситнорогљаста и грашката агрегати. Структурни агрегати нису постојани као у земљиштима с израженим генетичким хоризонтима, доста су нестабилна и брзо се расплињују у води. Глиновити наноси поред Саве увек су карбонатни.

Гранулометријски састав варира од глиновитих иловача до глинуше, са укупном глином која прелази 80%. Удео крупног песка је минималан, док ситан песак је заступљен у различитим процентима и обично се креће између 20-30% у наносима који припадају глинама, док прелази 30% у глиновитим иловачама.

2.3. Хидрографске карактеристике

Шуме газдинске јединице „Посавље“ налазе се у небрањеном делу корита река Саве и Дрине, и то у материјалним рововима чија дубина се креће од 0,5 до 1m. Шуме су изложене честом плављењу и при већим водостајима ових река шуме су под водом. То се дешава најчешће у кишном јесењем периоду и пролећном периоду када долази до топлења снега.

Ниво подземних вода повезан је са водостајем река тако да при већим водостајима материјални ровови буду под водом која се задржи све док ниво у рекама не спадне на минимум. Ниво подземних вода на подручју које заузима ова газдинска јединица се креће од 1,3 до 2,5m (Прово 1.7 - 2.7; Дреновац 1.3 - 2.5; Црна Бара 1.7 - 2.5).

Изузетак су делови 3. и 8. одељења који су у брањеном делу и не трпе јак утицај подземне воде.

2.4. Клима

Климу једног краја или подручја чини скуп временских појава и процеса у атмосфери, која за простор газдинске јединице има обележје континенталности, са извесним специфичностима субхумидне климе. Клима за подручје газдинске јединице у основи одређују продор хладних ваздушних маса преко Ђердапа из Влашке низије и продор утицаја јадранско атланске климе са више падавина и влаге.

Прелаз из хладног /зимског/ у топли (летњи) период релативно је краћи и оштрији, за разлику од прелаза из топлијег /летњег/ у зимски /хладнији/ који је дужи и постепенији.

Сви климатолошки подаци су преузети из базе података Републичког Хидро метеоролошког завода Србије, са мерне станице Ср. Митровица $\phi 45^{\circ}06'N$ $\lambda 19^{\circ}33'E$ н. в. 82 m, средње месечне, годишње и екстремне вредности за период 1961 – 1990), које је и дато у следећим табеларним приказима. Светска метеоролошка организација препоручила је дугогодишња осматрања, за оцену и анализу климатских истраживања једног подручја.

Температура ваздуха

Температурни параметри који важе за подручје ове газдинске јединице су дати у следећој табели:

СРЕДЊЕ МЕСЕЧНЕ, ГОДИШЊЕ И ЕКСТРЕМНЕ ВРЕДНОСТИ 1961 - 1990													
	јан.	феб.	мар.	апр.	мај.	јун.	јул.	авг.	сеп.	окт.	нов.	дец.	год.
ТЕМПЕРАТУРА °C													
Средња максимална	3,1	6,6	12,4	17,4	22,7	25,2	27,3	27,1	23,6	18,0	10,1	5,0	16,5
Средња минимална	-4,1	-2,1	1,2	5,7	10,5	13,3	14,5	14,1	10,9	5,9	1,8	-1,9	5,8
Нормална вредност	-0,8	1,8	6,2	11,5	16,5	19,3	20,7	20,2	16,5	11,2	5,7	1,2	10,8
Апсолутни максимум	18,8	23,2	28,9	29,8	34,0	34,9	39,8	38,4	34,8	28,6	24,7	22,0	39,8
Апсолутни минимум	-29,5	-22,5	-17,3	-3,4	-0,3	3,0	7,7	5,8	-2,0	-5,4	-13,5	-18,6	-29,5
Ср. број мразних дана	24,9	18,7	10,1	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	2,2	9,7	19,9	86,5
Ср. број тропских дана	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	3,9	8,7	7,7	2,1	0,0	0,0	0,0	23,6

Анализирајући предходну табелу видимо да на овом подручју влада типичан континентални тип температурног режима (под температурним режимом подразумевамо просечан ход средњих температура ваздуха у току просечне године). Најтоплији месец је јул са средњом максималном температуром од $27,3^{\circ}C$, а најхладнији месец је јануар са средњом минималном температуром од $-4,1^{\circ}C$. Број мразних дана је 86,5, а број дана са тропским температурама је 23,6. Први јесењи мраз се јавља у септембру а касни пролећни у априлу.

Хидрички режим

Хидрички режим подразумева просечан ток релативне влаге ваздуха у просечној години. Релативна влага ваздуха је однос између стварног притиска водене паре у атмосфери и максималног притиска водене паре при истој температури.

СРЕДЊЕ МЕСЕЧНЕ, ГОДИШЊЕ И ЕКСТРЕМНЕ ВРЕДНОСТИ 1961 - 1990													
	јан.	феб.	мар.	апр.	мај.	јун.	јул.	авг.	сеп.	окт.	нов.	дец.	год.
РЕЛАТИВНА ВЛАГА (%)													
Просек	85,6	80,8	73,4	70,0	70,2	73,0	71,9	74,4	77,1	78,1	84,1	87,0	77,1

Посматрајући предходну табелу видимо да је најсувљи период године лето, а највлажнији зима. Јесен је на свим висинама влажнија од пролећа, та разлика се смањује са порастом надморске висине.

Релативно велика влажност ваздуха у летњем период је много важна, за раст и развој вегетације, чак и у најсувљем периоду она не пада испод 70%.

Трајање сунчевог сјаја

Временска димензија глобалног Сунчевог зрачења мери се помоћу хелиографа и изражава се у дневним, месечним, сезонски и годишњем броју часова сијања Сунца.

СРЕДЊЕ МЕСЕЧНЕ, ГОДИШЊЕ И ЕКСТРЕМНЕ ВРЕДНОСТИ 1961 - 1990													
	јан.	феб.	мар.	апр.	мај.	јун.	јул.	авг.	сеп.	окт.	нов.	дец.	год.
ТРАЈАЊЕ СИЈАЊА СУНЦА													
Просек	85,0	174,8	169,6	183,0	218,9	237,1	268,1	290,4	170,5	170,3	76,3	59,7	2103,7
Број ведрих дана	2,2	3,3	4,9	3,8	5,0	5,0	10,2	10,5	8,8	8,8	3,3	2,2	68,0
Број облачних дана	14,7	11,8	10,1	9,0	7,5	5,7	3,9	3,5	5,4	6,8	12,9	15,2	106,5

Најсунчанији месец у току године је август, док најмање сунца у току године има у децембру. Ведрих дана у току године је 68, док је облачних дана 106,5. Пролеће је сунчаније од јесени.

Плувиометријски режим

Плувиометријски режим представља просечну расподелу падавина у току месеца и сезона у просечној години. У условима Србије важи континентални pluвиометријски режим.

СРЕДЊЕ МЕСЕЧНЕ, ГОДИШЊЕ И ЕКСТРЕМНЕ ВРЕДНОСТИ 1961 - 1990													
	јан.	феб.	мар.	апр.	мај.	јун.	јул.	авг.	сеп.	окт.	нов.	дец.	год.
ПАДАВИНЕ (mm)													
Ср. месечна сума	40,4	37,3	40,8	51,1	58,2	84,3	64,6	54,2	44,1	38,2	52,0	49,4	614,6
Мах. дневна сума	30,8	31,9	35,9	26,3	50,2	61,8	64,2	55,4	39,3	39,7	27,4	29,2	64,2
Ср. број дана ≥ 0.1 мм	12,7	11,2	11,8	13,1	12,7	13,3	10,1	10,0	9,2	8,3	12,4	13,1	137,9
Ср. број дана ≥ 10.0 мм	1,1	1,0	1,0	1,5	1,7	2,6	2,1	1,9	1,4	1,3	1,7	1,4	18,7

Максимална количина падавина је у јуну са вредностима средњих месечних падавина већих од 84 mm, и са средњим бројем дана са више од 10 mm падавина. Најсувљи месец је фебруар са мање од 37,3 mm падавина. Јесен је сувља од пролећа. Можемо рећи да на подручју ове газдинске јединице влада "чисти" континентални тип pluвиометријског режима (јуни – октобар и фебруар – септембар), међутим примарни, секундарни максимум и минимум се померају унатраг, са померањем надморске висине.

Појаве

Метеоролошке појаве су падавине у виду снега, града, дани са маглom и снежни дани.

СРЕДЊЕ МЕСЕЧНЕ, ГОДИШЊЕ И ЕКСТРЕМНЕ ВРЕДНОСТИ 1961 - 1990													
	јан.	феб.	мар.	апр.	мај.	јун.	јул.	авг.	сеп.	окт.	нов.	дец.	год.
ПОЈАВЕ (број дана са....)													
снегом	8,8	6,9	3,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	2,2	6,3	27,9
снежним покривачем	14,5	8,0	2,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	7,7	34,5
маглom	6,9	4,3	1,7	0,8	1,0	1,3	0,9	1,6	3,0	4,8	6,3	7,7	40,3
градом	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,2	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	1,2

Градних дана има у мају и јуну што је негативно имјући у виду да се у то време почиње вегетациони период. Годишње снежних дана има 297,9, док се снежни покривач просечно задржава око 34,5 дана. Магловитих дана у години је око 40,3, док је градних дана 1,2.

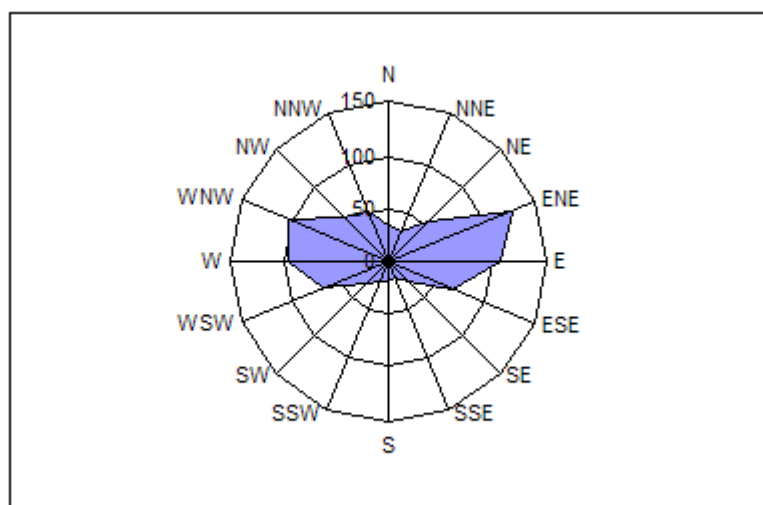
Ветар

За општу карактеристику климе од великог утицаја је правац, брзина и учесталост јављања ветра. Учесталост ветрова повећава исушивање земљишта и утиче на облик вегетације. На овим теренима највише се осећа ветар из правца истока-североистока, затим запада и северозападни. Западни ветар се јавља током целе године и обилно наноси падавине. У зимском периоду најчешћи је ветар из правца севера и северозапада који доноси хладно и суво време. Јаки ветрови обично не трају дуго, са изузетком кошаве, која може дувати данима. Олујни карактер често има и западни ветар. Они су најзначајнији за шумарство, поготову кошаву, позната по исушивању земљишта и олујни ветрови који изазивају ветроломе и ветроизвале. Ветрови знатно ређе дувају са севера, југоистока и југозапада.

Табеларни приказ учесталости дувања ветрова:

Релативне честине ветра по правцима и тишине у промилима и средње брзине ветра у м/с 1981-2010.год.																	
	N	NNE	NE	ENE	E	ESE	SE	SSE	S	SSW	SW	WSW	W	WNW	NW	NNW	C
рел.честине(‰)	34	31	54	128	107	67	26	18	19	21	28	69	94	102	59	52	92
средње брзине (м/с)	2,6	1,7	1,7	2,5	2,6	2,6	2,3	2	1,8	2	1,8	2	2,3	2,6	2,8	2,9	

Графички приказ Руже ветрова:

Општи осврт: Климатски услови одговарају за успешан развој биљног света, и шумске и травно-зељасте вегетације. Они су у знатној мери повољни и за опстанак и развој по саставу доста богате и бројне фауне.

Актуелне убрзане промене климе, којих смо сведоци, везане су највећим делом за утицај човека на животну средину. Свакако да климатске промене значајно утичу и на шумске екосистеме и то на различите начине, а такође и они сами су битан фактор у регулисању климатских промена. На нивоу Уједињених нација донета је оквирна конвенција о промени климе, као и њен протокол из Кјота, где је стратешки дефинисана неопходност рационалног коришћења шумских ресурса.

Сам процес планирање као и сви учесници у њему у будућности интегрисаним планирањем треба да приступе подробијим и стручнијим анализама климатских прилика у креирању нових планова газдовања шумским екосистемима.

2.5. Опште карактеристике шумских екосистема

Карактеристике шумских екосистема се огледају кроз критеријуме за вредновање. Познавањем карактеристика омогућава се остваривање правилног утицаја на шумски екосистем. Висок степен природности, распрострањеност, специфична структура, динамичност, изражена биолошка разноврсност, висока продукција биомасе и акумулација велике количине енергије без потрошње допунске, продукција великог броја ресурса и разноврсност њихове употребе, враћање хранљивих материја земљишту, бројност функција, дугорочност и просторни распоред дејства утицаја на животну средину главне су карактеристике шумских екосистема. Посебно значајна карактеристика је обновљивост ресурса, имајући у виду да шумски екосистеми продукују многа добра и остварују велики број функција у животnoj средини што их, с правом, сврстава у екосистеме будућности.

Напретком технике и технологије из њих ће се добијати сировине за производњу многих добара за које данас користимо неке необновљиве ресурсе. Сви типови шума Србије у првом степену систематизације улазе у одређене крупне јединице – комплексе (појасеве), који су издиференцирани под утицајем три основна фактора за живот шумске вегетације: температура, влага и надморска висина.

Комплекси шума се даље, сваки појединачно рашчлањују на ценоколошке групе. Овај други степен систематизације има као базу досадашња сазнања о вегетацији и земљишту у свакој од ценоколошких група. Трећи степен систематизације представља поједине биљне заједнице најчешће ранга асоцијације, окарактерисане земљиштима на којима се јављају. Ове еколошке целине представљају групу еколошких јединица које су мање – више идентичне по саставу главне или главних врста дрвећа, а различите по земљиштима.

У овој газдинској јединици издвојени су следећи:

Комплекси

• 1 – комплекс алувијалних – хигрофилних типова шума;

Ценоколошка групе

- 1.1 – Мочварне шуме црне јове (*Alnion glutinosae*)
- 1.4 – Шуме беле врбе и топола (*Салицион албае*)
- 1.6 – Шуме лужњака и граба (*Carpinion betuli illyrico moesiacum*)

Учешће алувијалних – хигрофилних типова шума у шумском фонду је релативно скромно. Све ове шуме су доста антропогено измењене. Поред економске имају и заштитну улогу, јер штите обале од одроњавања и клизања. Комплекс карактерише изветан број хидрофилних врста (јова, врба, тополе, пољски јасен, лужњак) које се брзо смењују у зависности од великог броја фактора (трајања плављења и стагнирања воде, минималне разлике у надморским висинама, флористички састав заједнице, итд).

Група еколошких јединица

- 1.1.3 – шуме пољског јасена (*Fraxinetum angustifoliae*) на глејним земљиштима
- 1.4.2 – шуме црне тополе (*Populetum nigrae*) на различитим варијантама влажних алувијалних парарендзина
- 1.4.4 – шуме беле врбе и топола (српски симболи) на неразвијеним семиглејним земљиштима
- 1.6.1 – шуме лужњака, граба и цера (*Carpino-Quercetum robori-cerris*) на семиглејним земљиштима и лесивираним гајњацама

Шуме пољског јасена (ас. *Fraxinetum angustifoliae*) се одликују већим учешћем и виталношћу хигрофилних врста дрвећа, жбуња и приземне флоре. У првом спрату то су: *Salix fragilis* и *Populus alba* (ове врсте су чешће у влажнијој варијанти јасенових шума). У спрату жбуња јављају се: *Rhamnus frangula*, *Salix cinerea*, *Amorpha fruticosa* и као индикативна врста барска ива (*Salix cinerea*). У спрату приземне флоре јављају се: *Myosotis palustris*, *Geum latifolium*, *Glyceria maxima*, *Rumex hidrolapathus*, *Celtha palustris* и др. Као диференцијалне врсте овог типа шуме могу се узети *Carex* sp. Земљиште овде чини влажније варијанте глеј земљишта: алфа/бета-гама - глеј, односно веома влажне ритске црнице (еуглеј) са еколошким карактеристикама алфа/бета-гама - глеја.

Шуме црне тополе (ас. *Populetum nigrae*) заузимају мање површине, на теренима између беле врбе. Потребна им је већа влага у земљишту па су водоваздушн особине повољније. Поред црне тополе у првом спрату се јавља и бела врба (*Salix alba*). У спрату жбуња јавља се *Cornus sanguinea*, *Crataegus monogyna* и *Ligustrum vulgare*. Земљишта у овом типу шуме цине ритске црнице и погребене ритске црнице (поплавама наталожен алувијални материјал на већформираном земљишту).

Шуме беле тополе (*Populetum alba*) на мозаику различитих алувијалних земљишта.

Мешовите шуме беле тополе на мозаику различитих алувијалних земљишта представљају један од завршних стадијум развоја плавних шума меких лишћара. Даљом прогресивном сукцесијом прешле би у лужњакове шуме- сvezу *Alno-Quercetum roboris*. То су флористички богате заједнице. Поред едификатора беле тополе, јављају се у спрату дрвећа још и: пољски јасен, лужњак и вез. У спрату жбуња и приземне флоре такође се јавља већи број врста, претежно хидрофилних, али међу њима има и мезофита: *Frangula alnus*, *Cornus sanguinea*, *Crataegus monogyna*, *Viburnum opulus*, *Rubus caesius*, *Genista tinctoria*, *Aegorodium podagraria*, *Circaea lutetiana* *Carex divulsa* и др. Земљишта су обично представљена нешто развијенијим и мање сувим прелазним алувијалним парарендзинама (семиглејна земљишта) него што је то у шумама беле тополе. Подземна вода у земљишту у шуми црне тополе најчешће варира од 160-180 цм. Бела топола се примарно јавља на најсувљим стаништима у алувијалној равни. Подземна вода се овде налази дубље од 200 цм. Такође, насељава и станишта која нису примарно њена.

Шуме лужњака, граба (as. *Carpino-Quercetum robori*) осим едификатора лужњака (*Quercus pedunculata*), граба (*Carpinus betulus*) у спрату дрвећа имају појединачно и пољски брест (*Ulmus carpiniifolia*). Спрат жбуња је врло малог склопа и чине га углавном изданачки и примерци граба, понекад брест и клен, а спрат приземне флоре је такође флористички сиромашан и мале покривности (*faciјes nudum*). Са нешто већем бројношћу јављају се: *Ajuga reptans*, *Lysimachia nummularia*, *Glechoma hederacea* i *Carex silvatica*. Флористичко сиромаштво у спрату приземне флоре условљено је с једне стране веома густим склопом спрата дрвећа, а са друге водом која повремено стагнира на површини земљишта. Стељу највећим делом ћини лишће граба, које је веома повољног хемијског састава. Разлагање и хумификација теку успорено, због чега је читава површина земљишта покривена шушњем, за чије разлагање је потребно 2-3 године. Процеси лесивирања су изражени код свих профила, а код већег броја и процеси псеудооглејавања. Погоршан водно-ваздушни режим како код лесивираних и лесивирано-псеудоглејних ливадских црница, тако исто, још у већој мери, код псеудоглеја, утиче на смањење производног потенцијала станишта.

3.0. ПРИВРЕДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

За илустрацију привредне делатности и привредне развијености подручја у коме се налази газдинска јединица послужићемо се основним статистичким елементима општина на којима се територијално ова газдинска јединица налази.

3.1. Опште привредне карактеристике подручја

Општине Владимирци, Шабац, Сремска Митровица и Богатић захватају укупну површину од преко 1500 km² на којој живи преко 150.000 становника. Шабац је административни и привредни центар целокупног Мачванског региона али велики део овог региона (подручје општина Сремска Митровица и делимично Богатић) гравитира Сремско Митровици иако је то административни центар Сремског региона и налази се са друге обале реке Саве.

Општина Шабац је једна од општина у Републици Србији. Налази се у Централној Србији и спада у Мачвански округ. По подацима из 2004. општина заузима површину од 795 км² (од чега на пољопривредну површину отпада 60.653 ха, а на шумску 10.037 ха). Центар општине је град Шабац. Општина Шабац се састоји од 52 насеља. По подацима из 2002. године у општини је живело 122.893 становника, а природни прираштај је износио -4,3 %. По подацима из 2004. број запослених у општини износи 27.932 људи. У општини се налази 60 основних и 8 средњих школа.

Општина Владимирци су једна од осам општина Мачванског округа, која се налази у плодном и питомом делу северозападне Србије, уз десну обалу реке Саве, удаљена од града Шапца 18 км, Ваљева 43, Обреновца 45 км и Београда 74 км. Територија општине Владимирци која обухвата површину од 338 км, омеђена је са североистока реком Савом у дужини од 28 км, са истока општином Обреновац, јужно се граничи са територијом општина Коцељева и Уб, а на западу са подручјем општине Шабац. Јужни део општине додирује огранке Влашића. Административно седиште општине је варошица Владимирци са 1879 становника, према попису становништва из 2002. године. У општини постоји укупно 29 насељених места која су организована у 31 месној заједници. Указом његовог величанства краља Александра Карађорђевића 11.12.1924 године, средиште општине Владимирци су проглашени варошицом.

Општина Сремска Митровица је једна од општина у Републици Србији. Налази се у АП Војводина и спада у Сремски округ. По подацима из 2004. општина заузима површину од 762 км² (од чега на пољопривредну површину отпада 56.571 ха, а на шумску 8.705 ха). Центар општине је град Сремска Митровица. Општина Сремска Митровица се састоји од 26 насеља. По подацима из 2002. године у општини је живело 86.609 становника, а природни прираштај је износио -3,8 %. По подацима из 2004. број запослених у општини износи 18.186 људи. У општини се налази 39 основних и 6 средњих школа.

Општина Богатић је општина у Мачванском округу на западу Србије. По подацима из 2004. општина заузима површину од 384 км² (од чега на пољопривредну површину отпада 3651 ха, а на шумску 2.948 ха).

Центар општине је град Богатић. Општина Богатић се састоји од 14 насеља. По подацима из 2011. године у општини је живело 32990 становника. По подацима из 2004. природни прираштај је износио -6,4%, а број запослених у општини износи 04689 људи. У општини се налази 14 основних и 1 средња школа.

Водеће место у привреди општине заузима индустрија која у упошљавању становништва учествује са око 36%, затим трговина и угоститељство (око 11%), саобраћај (око 10%), градевинарство (око 9%), пољопривреда (око 8%) и друге делатности. Шумарство као делатност је занемарљива, односно у овом сектору је упошљено мање од 0,5% становништва.

Шуме у Г.Ј. „Посавље“ се највећим делом простиру на подручју Шабац које је познато као развијено подручје. За ове општине је карактеристично велико учешће индивидуалног сектора и релативно мало учешће друштвеног сектора у пољопривреди. Друштвени сектор у општини Шабац заступљен је са 5,3%. Становништво ових општина се бави пољопривредном производњом, воћарством и стоцарством. Вишак производа пласирају на околне пијаци или предају откупним организацијама. Најважније носеце гране привредног развоја ове општине су хемијска, метална и прехранбена индустрија.

Иако пољопривреда заузима значајно место у структури привреде ових општина, још нису у довољној мери искоришћени њени привредни потенцијали, јер је њена производња углавном екстензивног карактера.

Фонд државних и друштвених шума у овом подручју представља солидну базу за стварање производних капацитета из којих се могу обезбедити већи и квалитетнији приноси у сечливој дрвној маси. Самим тим могући су и већи приходи за финансирање просте и проширене репродукције шума. Тиме ће се поспешити интензивирање газдовања и убрзати унапређење шумског фонда и целокупног шумарства у овом подручју.

Ово подручје је изузетно погодно за подизање плантажа брзорастућих врста топола што има изузетан значај обзиром на све већу потражњу за дрветом и биомасом уопште.

Урбани градски центри као што су Шабац и Сремска Митровица али и Богатић и Владимирци су носиоци културних активности у овом региону. Бројне културне свечаности се спроводе у околини, као што је Вуков сабор у Тршицу. Близина Београда и Новог Сада свакако утиче на културни шивот становништва Мачве. У окружењу се налази и велики број манастира (фрушкогорски и церски манастири) и културно историјских споменика.

Организација и материјална опремљеност предузећа

Газдинском јединицом газдује ЈВП „Србија“ воде у складу са Законом о Водама.

Газдовање заштитним шумама је у функцији основних делатности којима се бави ово предузеће. Шумарска служба не постоји као посебан део у оквиру предузећа. Један инжењер шумарства је ангажован на пословима газдовања шумама. Поред тога постоји и служба обезбедења, чија је надлежност обезбеђење насипа, што укључује и обезбеђење и чување шума.

ВП "Сава" Д.П. располаже савременом механизацијом за потребе основне делатности, која се користи и за шумарске потребе.

3.2. Отвореност шумског комплекса саобраћајницама

Г.Ј. "Посавље" је састављена од више шумских функционалних целина које су разудене на подручју више општина. Шуме ове газдинске јединице повезане су путем који иде насипом и њиме се повезују на магистралне и локалне асфалтне путеве. Саобраћај насипом је делимично ограничен због основне функције насипа. Саобраћај је дозвољен на деоницама Шабац – Дреновац (од железничког моста до црпне станице Широка Бара), од црпне станице Дреновац (у дужини од 3,2км) и од Равња до Црне Баре (у дужини од 13,5км).

Насип и пут по њему је у Мачванској Митровици повезан са магистралним путем Сремска Митровица – Богатић – Лозница, у Шапцу са путевима Шабац – Сремска Митровица, Шабац – Лозница и Шабац – Обреновац.

На основу изнетог може се констатовати да је положај газдинске јединице "Посавље" у односу на постојећу мрежу саобраћајница веома добар и да је повезаност газдинске јединице са околним насељима као центрима заштите шума од пожара али и центрима прераде и потрошње дрвета веома добар.

3.3. Досадашњи захтеви према шумама у газдинској јединици и досадашњи начин коришћења шумских ресурса

Досадашњи захтеви према шумама, у овој газдинској јединици, су били производња трупца и огревног - просторног дрвета, и заштитног карактера – одбрана од вода.

3.4. Могућност пласмана шумских производа

С обзиром да ће шумски производ бити углавном ситно техничко и огревно дрво, могућност пласмана се односи на околно локално становништво и друге организације у окружењу. Проблеми око пласмана дрвета произведеног у шумама ове газдинске јединице не постоје. Обзиром на број становника општина на којима се распростире, јасно је о коликим се потребама за дрветом ради.

Просторно дрво се реализује за потребе околног становништва где је могуће пласирати сву количину произведеног дрвета.

У окружењу постоји велики број, претежно приватних, прерадивачких погона, где је могућ пласман облог дрвета.

Развој ситуације на тржишту дрвета указује да је илузорно говорити о било каквом проблему пласмана дрвних сортимената, јер је евидентно да је потражња превазишла производњу и да ће такво стање остати, бар за догледно време.

4.0. ФУНКЦИЈА ШУМА

4.1. Основне поставке и критеријуми при просторно-функционалном реонирању шума и шумских станишта у газдинској јединици

Због бројних користи за друштво у целини, шуме и шумско земљиште су по Закону о шумама "добро од општег интереса", па је према томе газдовање шумама и шумским подручјима сложен и одговоран друштвени задатак.

Све функције шума, условно се према значају (М. Медаревић, 1991) могу сврстати у три групе:

1. Еколошке (заштитне) функције
2. Производне функције
3. Социјалне функције

Еколошке функције подразумевају заштитне, хидролошке, климатске, хигијенско-здравствене и друге функције.

Производне функције шума представљене су производњом дрвета (техничког и просторног), дивљачи (крупне и ситне), шумског семена и осталих производа шума (лековито биље, печурке, шумски плодови, смола и др.), као и производња кисеоника посебно специфичне и врло значајне функције шума.

У социјалне функције шума убрајамо: туристичко-рекреативне, образовне, научно-истраживачке, одбрамбене и друге функције.

У свакој шуми или њеном делу истовремено се остварује више функција шума које се временски и просторно преплићу и сваки од њих има мањи значај за ширу друштвену заједницу. Све ове функције шума потребно је уважити и међусобно ускладити како би се остварио максималан еколошки и економски ефекат за ширу друштвену заједницу.

Поступак при просторно-функционалном реонирању шума, при чему усвајамо принцип полифункционалности, полази од утврђивања приоритетне (најзначајније) функције шуме. Утврђивање приоритетне функције (основне намене) у основи полази од:

1. Усвајања унапред утврђених законских решења, којима је намена шума или појединачних њених делова већ утврђена, а у складу с тим и приоритетна функција и циљ газдовања њоме условљен.
2. Да се на основу познатих критеријума изврши утврђивање приоритетне функције шума, односно да се изврши појединачно вредновање шума или њених делова везаних за сваку конкретну функцију, а да се у фази интегралне анализе полифункционалног карактера утврди приоритетна функција.

Након утврђивања приоритетне функције потребно је остале функције усагласити и разрешити међусобне конфликте. Ово подразумева утврђивање међусобног односа појединих функција према приоритетној функцији шума, односно у којој мери се могу остварити поред приоритетне функције, и друге функције шума.

Однос појединих функција према приоритетној функцији може бити следећи:

1. Да су поједине функције шума спојиве са приоритетном функцијом, односно да се са истим функционалним захтевима у потпуности остварују и друге функције шума и тада можемо говорити о приоритетним функцијама шума.
2. Да се поједине функције шума налазе у извесном конфликту са приоритетном функцијом или да за своје остварење захтевају другачије функционалне захвате, тако да се не остварују у потпуности, али их је потребно планирати у оној мери у којој не угрожавају приоритетну функцију и у том смислу представљају допунске функције шума.
3. Да су поједине функције шума толико супротне приоритетној функцији те се не могу остваривати, а у складу с тим не могу се ни планирати, па се као такве могу назвати искључиве функције.

4.2. Функције шума и намена површина у газдинској јединици

Шуме карактеришу бројне одлике које имају велики значај за људско друштво. Многе од њих имају велики непосредан значај у подмирењу друштвених потреба. Функције ове комплексне природне творевине битно утичу не само на услове за одвијање и развој бројних привредних грана и делатности, већ и на развој и опстанак појединих подручја, региона и ширих природних и друштвених целина.

У складу са наведеним захтевима према шумама, утврђена је заштитна функција као приоритетна на подручју газдинске јединице "Посавље".

Шуме ове Г.Ј. имају првенствено функцију заштите насипа за одбрану од поплава од удара таласа и леда при високом водостају река Саве и Дрине. Производна функција шуме везана је са основним захтевима којим се огледају у сталном и трајном повећању приноса уколико режим рада Саве и Дрине то дозвољавају. Производња дрвне масе по квалитету је у другом плану јер то изискују услови станишта.

Кодни приручник је идентификовао одређење за одредену приоритетну функцију неког простора са основном наменом, што је у складу са потребама и захтевима друштва у односу на шуму. Тиме се намеће потреба да се основна намена просторно прецизира као оријентација за пројектовање газдовања, како би се остварила приоритетна функција.

Многе потребе захтевају истовремено више функционално коришћење шума и шумског земљишта. Често је неке функције шума тешко ускладити на истом простору па је неопходно утврдити глобалну и основну намену појединих састојина.

Глобална намена се односи на цео комплекс шума и у складу је са општим циљевима газдовања, док основна намена представља приоритетну функцију шума. Глобална намена шума Г.Ј. „Посавље” је:

- **“12” – шуме са приоритетно - заштитном функцијом.**

Према природним, просторним и функционално наменским потребама и захтевима према шумама газдинске јединице, површине шума и шумског земљишта, приоритетна функција је дефинисана као:

- **наменска целина “21” – заштита од вода (водозаштита).**

4.3. Газдинске класе

Према Правилнику о садржини основа и програма газдовања шумама, годишњег извођачког плана и привременог годишњег плана газдовања приватним шумама, (Сл. гл. СРС бр. 122/2003) газдинску класу (чл.4) чине све састојине исте намене, истих или сличних станишних услова (по еколошкој припадности или типу шуме) и састојинског стања (по састојинској припадности), за које се утврђују јединствени циљеви и мере газдовања.

Усвајајући напред наведено, газдинске класе формирали смо на основу три критеријума : намене површине, састојинске припадности и припадности групи еколошких јединица.

Газдинску класу означава осам бројева, од којих прва два броја означава наменску целину, следећа три броја по реду означавају састојинску припадност, а задња три броја означавају групу еколошких јединица.

1	21325161	Заштита од вода. Издавачка шума багрема на станишту шума лужњака и граба (<i>Carpinion betuli illyrico moesiacum</i>) на различитим варијантама семиглејних и алувијалних смеђих земљишта на гајњачама и смоницама.
2	21122142	Заштита од вода. Висока мешовита шума црне тополе на станишту шума беле врбе и тополе (<i>Salicion albae</i>) на неразвијеним семи-глејним земљиштима
3	21123144	Заштита од вода. Издавачка шума беле тополе на станишту шума беле врбе и топола (<i>Salicion albae</i>) на неразвијеним семи-глејним земљиштима.
4	21131113	заштита од вода. Висока шума пољског јасена на станишту (<i>Alnion glutinosae</i>) шума црне јове на мочварно-глејним земљиштима
5	21453161	Заштита од вода. ВПС клона И 214 на станишту шума лужњака и граба (<i>Carpinion betuli illyrico moesiacum</i>) на различитим варијантама семиглејних и алувијалних смеђих земљишта на гајњачама и смоницама.
6	21454144	Заштита од вода. ВПС клона и 214 на станишту шума беле врбе и тополе (<i>Salicion albae</i>) на неразвијеним семи-глејним земљиштима

У овој газдинској јединици присутне су 6 газдинских класа.

5.0. СТАЊЕ ШУМА И ШУМСКИХ ЕКОСИСТЕМА

5.1. Стање шума по намени

Шуме ове газдинске јединице према основној намени (приоритетној) сврстане су у 1 наменску целину. Стање састојина по наменским целинама за газдинску јединицу „Посавље“ приказано је следећим табелама:

Основна намена:

Основна намена	Површина		Запремина			Текући запремински прираст			
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	Iv %
21.Заштита од вода (водозаштита)	47.27	100.0	5295.6	100.0	112.0	208.6	100.0	4.4	3.9
УКУПНО	47.27	100.0	5295.6	100.0	112.0	208.6	100.0	4.4	3.9

У газдинској јединици „Посавље“ присутна је наменска целина 21 – заштита од вода (Водозаштита), која је заступљена са 100 % (47,27 ha), у односу на обрадли део газдинске јединице. Просечна запремина у овој наменској целини износи 112,0 m³/ha, текући запремински прираст је 4,4 m³/ha, док је проценат текућег запреминског прираста у односу на запремину 3,9 %.

5.2. Стање састојина по газдинским класама

Табела газдинских класа у газдинској јединици:

Газдинска класа	Површина		Запремина			Текући запремински прираст			
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	Iv
21122142	0.32	0.7	56.5	1.1	176.5	1.1	0.5	3.5	2.0
21123143	42.19	89.3	4448.2	84.0	105.4	179.9	86.2	4.3	4.0
21131113	1.21	2.6	188.9	3.6	156.1	3.9	1.9	3.2	2.1
21325161	0.98	2.1	84.0	1.6	85.7	4.9	2.4	5.1	5.9
21453161	1.02	2.2	199.6	3.8	195.7	6.8	3.2	6.6	3.4
21454143	1.55	3.3	318.4	6.0	205.4	11.9	5.7	7.7	3.7
Укупно:	47.27	100.0	5295.6	100.0	112.0	208.6	100.0	4.4	3.9

Стање састојина по газдинским класама приказано је табеларно по површини, запремини и запреминском прирасту. На основу приказане табеле констатујемо да је у оквиру газдинске јединице „Посавље“ издвојено 6 газдинских класа.

На основу података у табели може се закључити да су најзаступљеније газдинске класе које гради бела топола.

Из претходних табела можемо закључити да је у овој газдинској јединици по површини најзаступљенија газдинска класа 21.123.144.- . Издавачка шума беле тополе на станишту шума беле врбе и тополе (*Salicion albae*) на неразвијеним семи-глејним земљиштима, и која заузима 89,3 % (41,19 ha). У укупној запремини ове газдинске јединице ова газдинска класа заузима са 84,0 % (4448,2 m³), са просечном запремином по хектару 105,4 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ова газдинска класа заузима 86,2 % са просечним прирастом по хектару од 4,3 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 4,0 %.

Друга газдинска класа по заступљености је 21.454.144 ѕ ВПС састојина ЕУ тополе робусте на станишту шума беле врбе и тополе (*Salicion albae*) на неразвијеним семи-глејним земљиштима, која у укупно обрастој површини ове газдинске јединице учествује са 3,3% (1,55 ha). У укупној запремини ове газдинске јединице ова газдинска класа заузима са 6,0 % (318,4 m³), са просечном запремином по хектару 205,4 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ова газдинска класа заузима 5,7 % са просечним прирастом по хектару од 7,7 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 3,7 %.

Трећа по заступљености је газдинска класа 21.131.113. - Висока шума пољског јасена на станишту (*Alnion glutinosae*) шума црне јове на мочварно-глејним земљиштима., која у укупној обрастој површини ове газдинске јединице учествује са 2,6 % (1,21 ha). У укупној запремини газдинске јединице „Посавље“ ова газдинска класа заузима 3,6 % (188,9 m³) са просечном запремином по хектару 156,1 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ова газдинска класа заузима 1,9 % (156,1 m³) са просечним прирастом по хектару од 3,2 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 2,1 %.

Четврта по заступљености је газдинска класа, 21.453.161 ѕ ВПС клона робусте на станишту шума лужњака и граба (*Carpinion betuli illyrico moesiacum*) на различитим варијантама семиглејних и алувијалних смеђих земљишта на гајњачама и смоницама., која у укупној површини ове газдинске јединице

учествује са 2,2 % (1,02 ha). У укупној запремини ове газдинске јединице ова газдинска класа заузима 3,8 % (199,6 m³) са просечном запремином по хектару од 195,7 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ова газдинска класа заузима 3,2 % (6,8 m³) са просечним прирастом по хектару од 6,6 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 3,4 %.

Пета по заступљености је газдинска класа 21.325.161- Изданачка шума багрема на станишту шума лужњака и граба (*Carpinion betuli illyrico moesiicum*) на различитим варијантама семиглејних и алувијалних смеђих земљишта на гајњачама и смоницама, која у укупно обрастој површини ове газдинске јединице заузима 2,1 % (0,98 ha). У укупној запремини ове газдинске јединице ова газдинска класа учествује са свега 1,6 % (84 m³), са просечном запремином по хектару од 85,7 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ова газдинска класа учествује са 2,4 % (4,9 m³), са просечним запреминским прирастом по хектару од 5,1 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 5,89 %.

Шеста по заступљености је газдинска класа 21.122.142- Висока мешовита шума црне тополе на станишту шума беле врбе и тополе (*Salicion albae*) на неразвијеним семи-глејним земљиштима, која у укупно обрастој површини ове газдинске јединице заузима 0,7 % (0,32 ha). У укупној запремини ове газдинске јединице ова газдинска класа учествује са свега 1,1 % (56,5 m³), са просечном запремином по хектару од 176,5 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ова газдинска класа учествује са 0,5 % (1,1 m³), са просечним запреминским прирастом по хектару од 3,5 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 2,0 %.

На основу анализе газдинских класа у газдинској јединици, закључак је да у газдинској јединици преовлађују изданачке састојине меких лишћара, беле тополе и црне тополе.

Табела газдинских класа-приказ по општинама:

Газдинска класа	Површина		Запремина			Текући запремински прираст				
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	Iv	
Општина Владимирци										
21122142	0.32	3.7	56.5	4.7	176.5	1.1	2.3	3.5	2.0	
21123144	7.12	82.3	948.9	79.5	133.3	44.0	89.7	6.2	4.6	
21131113	1.21	14.0	188.9	15.8	156.1	3.9	8.0	3.2	2.1	
Укупно О Владимирци	8.65	100.0	1194.2	100.0	138.1	49.1	100.0	5.7	4.1	
Општина Шабац										
21123144	27.77	88.7	2376.7	79.8	85.6	96.8	80.4	3.5	4.1	
21325161	0.98	3.1	84.0	2.8	85.7	4.9	4.1	5.1	5.9	
21453161	1.02	3.3	199.6	6.7	195.7	6.8	5.6	6.6	3.4	
21454144	1.55	4.9	318.4	10.7	205.4	11.9	9.9	7.7	3.7	
Укупно О Шабац	31.32	100.0	2978.7	100.0	95.1	120.5	100.0	3.8	4.0	
Општина Богатић										
21123144	7.30	100.0	1122.6	100.0	153.8	39.0	100.0	5.3	3.5	
Укупно О Богатић	7.30	100.0	1122.6	100.0	153.8	39.0	100.0	5.3	3.5	
Рекапитулација на нивоу ГЈ										
Укупно ГЈ:	47.27		5295.58		112.03	208.56		4.41	3.90	

На територији општине Владимирци по површини најзаступљенија газдинска класа је 21.123.144. са 82,3 % по површини у односу на део ГЈ који се налази на предметној општини, затим следи газдинска класа 21.131.113. са учешћем од 14,0 % по површини.

На територији општине Шабац по површини најзаступљенија газдинска класа је 21.123.144. са 88,7 % по површини у односу на обрасти део ГЈ, затим следи газдинска класа 21.454.144 која је површински заступљена са 4,9 %.

На територију општине Богатић, једина газдинска класа је 21.123.144..

5.3. Стање састојина по пореклу и очуваности

У овој газдинској јединици састојине према пореклу разврстане су на:

- Високе састојине-настале генеративним путем (из семена);
- Изданачке састојине-настале вегетативним путем (из изданака и избојака);
- Вештачки подигнуте састојине;

Састојине према очуваности разврстане су на:

- Очуване састојине-које по обраслости, здравственом стању и квалитету могу дочекати зрелост за сечу;
- Разређене састојине- састојине са мањим степеном обраслости, доброг здравственог стања и квалитета и могу дочекати зрелост за сечу;

Стање састојина за газдинску јединицу по пореклу и очуваности:

Порекло и очуваност	Површина		Запремина			Запремински прираст			Zv/V
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
21131113	1.21	2.6	188.9	3.6	156.1	3.9	1.9	3.2	2.1
Висока очувана	1.21	2.6	188.9	3.6	156.1	3.9	1.9	3.2	2.1
21122142	0.32	0.7	56.5	1.1	176.5	1.1	0.5	3.5	2.0
Висока разређене	0.32	0.7	56.5	1.1	176.5	1.1	0.5	3.5	2.0
Укупно високе	1.53	3.3	245.4	4.6	160.4	5.0	2.5	3.3	2.1
21123143	36.50	77.6	3774.8	71.3	103.4	156.1	75.9	4.3	4.1
21325161	0.98	2.1	84.0	1.6	85.7	4.9	2.4	5.1	5.9
изданачка очувана	37.5	79.6	3858.7	72.9	103.0	161.0	78.3	4.3	4.2
21123143	5.48	11.6	669.3	12.6	122.1	20.8	10.1	3.8	3.1
Изданачка разређена	5.48	11.6	669.3	12.6	122.1	20.8	10.1	3.8	3.1
Укупно изданачка	42.96	91.3	4528.0	85.6	105.4	181.8	88.4	4.2	4.0
21453161	1.02	2.2	199.6	3.8	195.7	6.8	3.3	6.6	3.4
21454143	1.55	3.3	318.4	6.0	205.4	11.9	5.8	7.7	3.7
ВПС очувана	2.57	5.5	518.0	9.8	201.6	18.7	9.1	7.3	3.6
Укупно ВПС	2.57	5.5	518.0	9.8	201.6	18.7	9.1	7.3	3.6
Укупно ГЈ	47.06	100.0	5291.3	100.0	112.4	205.6	100.0	4.4	3.9
Рекапитулација по очуваности и пореклу									
Високе очуване	1.21	2.6	188.9	3.6	156.1	3.9	1.9	3.2	2.1
Високе разређене	0.32	0.7	56.5	1.1	176.5	1.1	0.5	3.5	2.0
Укупно високе	1.53	3.3	245.4	4.6	160.4	5.0	2.5	3.3	2.1
Изданачке очуване	37.5	79.6	3858.7	72.9	103.0	161.0	78.3	4.3	4.2
Изданачке разређене	5.48	11.6	669.3	12.6	122.1	20.8	10.1	3.8	3.1
Укупно изданачке	42.96	91.3	4528.0	85.6	105.4	181.8	88.4	4.2	4.0
ВПС-очуване	2.57	5.5	518.0	9.8	201.6	18.7	9.1	7.3	3.6
Укупно ВПС	2.57	5.5	518.0	9.8	201.6	18.7	9.1	7.3	3.6
Очуване	41.26	87.7	4565.6	86.3	110.7	183.7	89.3	4.5	4.0
Разређене	5.80	12.3	725.7	13.7	125.1	21.9	10.7	3.8	3.0
Укупно ГЈ	47.06	100.0	5291.3	100.0	112.4	205.6	100.0	4.4	3.9

У газдинској јединици "Посавље" високе састојине заступљене су тек на 3,3 % (1,53 ха) обрасле површине са просечном запремином од 160,4 м³/ха и текућим запреминским прирастом од 3,3 м³/ха. У оквиру високих састојина очуване састојине заступљене су на 79,1 % (1,21 ха), а разређене састојине на 20,9 % (0,32 ха) површине високих састојина.

Вештачки подигнуте састојине заступљене су на 5,5 % (2,57 ха) обрасле површине са просечном запремином од 201,6 м³/ха и текућим запреминским прирастом од 7,3 м³/ха. У оквиру вештачки подигнутих састојина очуване састојине заступљене су на 100 % (2,57 ха).

Изданачке састојине заступљене су на 91,3 % (42,96 ха) обрасле површине са просечном запремином од 86,5 м³/ха и текућим запреминским прирастом од 4,2 м³/ха. У оквиру изданачких састојина очуване састојине заступљене су на 87,2 % (37,5 ха), а разређене су на 12,8 % (5,48 ха) површине изданачких састојина.

Стање шума по пореклу може се оценити као незадовољавајуће, са обзиром да су изданачке састојине заступљене на 91,3 % обрасле површине, а високе састојине и вештачки подигнуте састојине заступљене на 8,7 % обрасле површине газдинске јединице.

У газдинској јединици "Посавље" очуване састојине чине 87,7 % (41,26 ха) обрасле површине, просечна запремина ових састојина износи 110,7 м³/ха, а текући запремински прираст износи 4,5 м³/ха, док је проценат запреминског прираста 4,0 %.

Разређене састојине чине 12,3 % (5,8 ха) обрасле површине, просечна запремина разређених састојина је 125,1 м³/ха, текући запремински прираст износи 3,8 м³/ха. Стање састојина по очуваности може се оценити као за довољавајуће, с обзиром на релативно мање учешће разређених састојина.

Стање по потреклу и очуваности-приказ по општинама:
Општина Владимирци:

Газдинска класа	Површина		Запремина			Текући запремински прираст			
	ха	%	м ³	%	м ³ /ха	м ³	%	м ³ /ха	Iv
Општина Владимирци									
21131113	1.21	14.0	188.9	15.8	156.1	3.9	8.0	3.2	0.2
Високе очуване	1.21	14.0	188.9	15.8	156.1	3.9	8.0	3.2	0.2
21122142	0.32	3.7	56.5	4.7	176.5	1.1	2.3	3.5	0.2
Високе разређена	0.32	3.7	56.5	4.7	176.5	1.1	2.3	3.5	0.2
Укупно висока	1.53	17.7	245.35	20.5	160.4	5.05	10.3	3.3	0.2
21123143	7.12	82.3	948.9	79.5	133.3	44.0	89.7	6.2	0.5
Изданачка очувана	7.12	82.3	948.9	79.5	133.3	44.0	89.7	6.2	0.5
Укупно изданачка	7.12	82.3	948.9	79.5	133.3	44.0	89.7	6.2	0.5
Укупно ГЈ	8.65	100.0	1194.25	100.0	138.1	49.06	100.0	5.7	0.4
Рекапитулација по очуваности									
Очуване састојине	8.33	96.3	1137.77	95.3	136.6	47.93	97.7	5.8	0.4
Разређене састојине	0.32	3.7	56.48	4.7	176.5	1.13	2.3	3.5	0.2
Оп. Владимирци	8.65	100.0	1194.25	100.0	138.1	49.06	100.0	5.7	0.4

Општина Шабац:

Газдинска класа	Површина		Запремина			Текући запремински прираст			
	ха	%	м ³	%	м ³ /ха	м ³	%	м ³ /ха	Iv
Општина Шабац									
21123143	22.29	71.2	1707.5	57.3	76.6	76.0	63.1	3.4	0.4
21325161	0.98	3.1	84.0	2.8	85.7	4.9	4.1	5.1	0.6
Изданачка очувана	23.27	74.3	1791.4	60.1	77.0	81.0	67.2	3.5	0.5
21123143	5.48	17.5	669.3	22.5	122.1	20.8	17.3	3.8	0.3
Изданачка разређена	5.48	17.5	669.3	22.5	122.1	20.8	17.3	3.8	0.3
Укупно изданачка	28.75	91.8	2460.69	82.6	85.6	101.78	84.5	3.5	0.4
21453161	1.02	3.3	199.6	6.7	195.7	6.8	5.6	6.6	0.3
21454143	1.55	4.9	318.4	10.7	205.4	11.9	9.9	7.7	0.4
ВПС очувана	2.57	8.2	518.00	17.4	201.6	18.70	15.5	7.3	0.4
Укупно ВПС	2.57	8.2	518.00	17.4	201.6	18.70	15.5	7.3	0.4
Општина Шабац	31.32	100.0	2978.69	100.0	95.1	120.48	100.0	3.8	0.4
Рекапитулација по очуваности									
Очуване састојине	25.84	82.5	2309.44	77.5	89.4	99.69	82.7	3.9	0.4
Разређене састојине	5.48	17.5	669.25	22.5	122.1	20.80	17.3	3.8	0.3
Оп. Шабац	31.32	100.0	2978.69	100.0	95.1	120.48	100.0	3.8	0.4

Општина Богатић:

Газдинска класа	Површина		Запремина			Текући запремински прираст			
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	Iv
Општина Богатић									
21123143	7.30	100.0	1122.6	100.0	153.8	39.0	100.0	5.3	0.3
Изданачка очувана	7.30	100.00	1122.64	100.00	153.79	39.01	100.00	5.34	0.3
Укупно изданачка	7.30	100.00	1122.64	100.00	153.79	39.01	100.00	5.34	0.3
Општина Богатић	7.30	100.00	1122.64	100.00	153.79	39.01	100.00	5.34	0.3

На територији општине Владимирци преовлађују изданачке шуме са учешћем од 82,3 % по површини, у запремини учествују са 79,5%, а у запреминском прирасту са 89,7 %. Високе састојине су заступљене са 17,7 % по површини и 20,5 % односно 10,3 % по запремини и запреминском прирасту.

Док на територији општине Шабац преовлађују изданачке шуме са учешћем од 91,8 % по површини, у запремини учествују са 82,6 %, а у запреминском прирасту са 84,5%. ВПС су заступљене са 8,2 % по површини, у запремини учествују са 17,4 %, а у запреминском прирасту са 15,5 %.

На територији општине Богатић заступљене су само изданачке шуме.

Стање шума ове газдинске јединице по очуваности у општини Шабац је задовољавајуће пошто је учешће очуваних 82,5% по површини, разређене се налазе на 17,5 %. У општини Владимирци очуване састојине су заступљене на 96,3 % обрасле површине, разређене на 3,7 %. На територији општине Богатић заступљене су само очуване састојине.

5.4. Стање састојина по смеси

Стање састојина по смеси за газдинску јединицу „Посавље“ дато је следећом табелом:

Мешовитост састојине	Површина		Запремина			Запремински прираст			Zv/V%
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
21131113	1.21	2.6	188.9	3.6	156.1	3.9	1.9	3.2	0.2
Висока чиста	1.21	2.6	188.9	3.6	156.1	3.9	1.9	3.2	0.2
21122142	0.32	0.7	56.5	1.1	176.5	1.1	0.5	3.5	0.2
Висока Мешовита	0.32	0.7	56.5	1.1	176.5	1.1	0.5	3.5	0.2
Укупно Висока	1.53	3.2	245.4	4.6	160.4	5.0	2.4	3.3	0.2
21123144	42.19	89.3	4448.2	84.0	105.4	179.9	86.2	4.3	0.4
21325161	0.98	2.1	84.0	1.6	85.7	4.9	2.4	5.1	0.6
Изданачка мешовита	43.17	91.3	4532.2	85.6	105.0	184.8	88.6	4.3	0.4
Укупно изданачка	43.17	91.3	4532.2	85.6	105.0	184.8	88.6	4.3	0.4
21453161	1.02	2.2	199.6	3.8	195.7	6.8	3.2	6.6	0.3
ВПС чиста	1.02	2.2	199.6	3.8	195.7	6.8	3.2	6.6	0.3
21454144	1.55	3.3	318.4	6.0	205.4	11.9	5.7	7.7	0.4
Впс мешовита	1.55	3.3	318.4	6.0	205.4	11.9	5.7	7.7	0.4
БПС укупно	2.57	5.4	518.0	9.8	201.6	18.7	9.0	7.3	0.4
Укупно ГЈ	47.27	100.0	5295.6	100.0	112.0	208.6	100.0	4.4	0.4
Рекапитулација помешовитости									
Чисте	2.23	4.7	388.5	7.3	174.2	10.7	5.1	4.8	0.3
Мешовите	45.04	95.3	4907.1	92.7	108.9	197.9	94.9	4.4	0.4
Укупно ГЈ:	47.27	100.0	5295.6	100.0	112.0	208.6	100.0	4.4	0.4

У овој газдинској јединици чисте састојине чине 4,7 % (2,23 ha) обрасле површине. Просечна запремина ових састојина износи 174,2 m³/ha, текући запремински прираст износи 4,8 m³/ha.

Мешовите састојине чине 95,3 % (44,83 ha) површине обраслог земљишта газдинске јединице. Просечна запремина мешовитих састојина износи 108,9 m³/ha, текући запремински прираст је 4,4 m³/ha.

Приказ по општинама:

Мешовитост састојине	Површина		Запремина			Запремински прираст			Zv/V%
	ha	%	m ³	%	m ³ / ha	m ³	%	m ³ / ha	
Општина Владимирци									
21122142	0.32	3.7	56.5	4.7	176.5	1.1	2.3	3.5	0.2
Висока мешовита	0.32	3.7	56.5	4.7	176.5	1.1	2.3	3.5	0.2
Укупно Висока	0.32	3.7	56.5	4.7	176.5	1.1	2.3	3.5	0.2
21123143	7.12	82.3	948.9	79.5	133.3	44.0	89.7	6.2	0.5
Изданачка мешовита	7.12	82.3	948.9	79.5	133.3	44.0	89.7	6.2	0.5
Укупно изданачка	7.12	82.3	948.9	79.5	133.3	44.0	89.7	6.2	0.5
21131113	1.21	14.0	188.9	15.8	156.1	3.9	8.0	3.2	0.2
ВПС чиста	1.21	14.0	188.9	15.8	156.1	3.9	8.0	3.2	0.2
Укупно ВПС	1.21	14.0	188.9	15.8	156.1	3.9	8.0	3.2	0.2
Укупно оп. Владимирци	8.65	100.0	1194.2	100.0	138.1	49.1	100.0	5.7	0.4
Рекапитулација помешовитости									
Чисте	1.21	14.0	188.9	15.8	156.1	3.9	8.0	3.2	0.2
Мешовите	7.44	86.0	1005.4	84.2	135.1	45.1	92.0	6.1	0.4
	8.65	100.0	1194.2	100.0	138.1	49.1	100.0	5.7	0.4

Мешовитост састојине	Површина		Запремина			Запремински прираст			Zv/V%
	ha	%	m ³	%	m ³ / ha	m ³	%	m ³ / ha	
Општина Шабац									
21123143	27.77	88.7	2376.7	79.8	85.6	96.8	80.4	3.5	0.4
21325161	0.98	3.1	84.0	2.8	85.7	4.9	4.1	5.1	0.6
Изданачка мешовита	28.75	91.8	2460.7	82.6	85.6	101.8	84.5	3.5	0.4
Укупно изданачка	28.75	91.8	2460.7	82.6	85.6	101.8	84.5	3.5	0.4
21453161	1.02	3.3	199.6	6.7	195.7	6.8	5.6	6.6	0.3
ВПС чиста	1.02	3.3	199.6	6.7	195.7	6.8	5.6	6.6	0.3
21454143	1.55	4.9	318.4	10.7	205.4	11.9	9.9	7.7	0.4
ВПС мешовита	1.55	4.9	318.4	10.7	205.4	11.9	9.9	7.7	0.4
Укупно ВПС	2.57	8.2	518.0	17.4	201.6	18.7	15.5	7.3	0.4
Општина Шабац	31.32	100.0	2978.7	100.0	95.1	120.5	100.0	3.8	0.4
Рекапитулација помешовитости									
Чисте	1.02	3.3	199.61	6.7	195.7	6.77	5.6	6.6	0.3
Мешовите	30.30	96.7	2779.08	93.3	91.7	113.72	94.4	3.8	0.4
Општина Шабац	31.32	100.0	2978.69	100.0	95.1	120.48	100.0	3.8	0.4

Мешовитост састојине	Површина		Запремина			Запремински прираст			Zv/V%
	ha	%	m ³	%	m ³ / ha	m ³	%	m ³ / ha	

Општина Богатић									
21123143	7.30	100.0	1122.6	100.0	153.8	39.0	100.0	5.3	0.3
Изданачка мешовита	7.30	100.0	1122.6	100.0	153.8	39.0	100.0	5.3	0.3
Укупно изданачка	7.30	100.0	1122.6	100.0	153.8	39.0	100.0	5.3	0.3
Укупно оп. Богатић	7.30	100.0	1122.6	100.0	153.8	39.0	100.0	5.3	0.3

На делу газдинске јединице који се налази на територији општине Владимирци преовлађују мешовите састојине са 7,44 ха (86 % од укупно обрасле површине на територији ове општине), чисте се налазе на 1,21 ха (14 % од обрасле површине). На делу газдинске јединице у општини Шабац површина чистих састојина је 1,02 ха (3,3 % од укупне обрасле површине на територији ове општине), а мешовите се налазе на површини од 30,30 ха (96,7%). На територију општине Богатић, на делу који припада овој газдинској јединици заступљене су само мешовите шуме.

5.5. Стање састојина по врстама дрвећа

Врсте дрвећа	Запремина		Запремински прираст		Zv/V
	m ³	%	m ³	%	(%)
БВрб	432.4	8.2	9.0	4.3	0.2
БлТоп	2804.8	53.0	130.5	62.6	0.5
ЦрТоп	71.1	1.3	2.4	1.2	0.3
И214	391.1	7.4	13.5	6.5	0.3
ПБрес	402.3	7.6	13.3	6.4	0.3
Пјас	670.1	12.7	18.4	8.8	0.3
Луз	2.8	0.1	0.0	0.0	0.2
Отл	429.5	8.1	16.0	7.7	0.4
Цјас	34.0	0.6	1.5	0.7	0.4
Баг	57.6	1.1	3.9	1.9	0.7
ГЈ :	5295.6	100.0	208.6	100.0	0.4

У газдинској јединици "Посавље" лишћари учествују са 100 % (5295,6 м³).

Од врста дрвећа у газдинској јединици најзаступљенија врста је **бела топола**, која учествује са 53,0 % (2804,8 м³) у укупној запремини газдинске јединице, а у текућем запреминском прирасту газдинске јединице учествује са 62,6% (130,5 м³). Бела топола у овој газдинској јединици заступљена је првенствено у мешовитим изданачким састојинама. Затим следи **пољски јасен** који учествује у запремини са 12,7% (670,1 м³), а у текућем запреминском прирасту газдинске јединице учествује са 8,8% (18,4 м³). Следећа врста дрвећа по заступљености је **пољски брест**, који учествује у запремини са 7,6 % (402,3 м³), а у текућем запреминском прирасту газдинске јединице учествује са 6,4% (13,3 м³).

Стање по врстама-приказ по општинама:

Врсте дрвећа	Запремина		Запремински прираст		Zv/V
	m ³	%	m ³	%	(%)
Општина Владимирци					
БлТоп	620.8	52.0	32.4	66.1	0.5
Пјас	327.6	27.4	8.8	17.9	0.3
ПБрес	107.1	9.0	3.9	8.0	0.4
БВрб	63.1	5.3	1.1	2.2	0.2
Отл	30.3	2.5	1.4	2.8	0.4
ЦрТоп	26.3	2.2	0.7	1.3	0.2
Цјас	16.2	1.4	0.7	1.5	0.4
Луз	2.8	0.2	0.0	0.1	0.2
ГЈ :	1194.2	100.0	49.1	100.0	0.4

Врсте дрвећа	Запремина		Запремински прираст		Zv/V (%)
	m ³	%	m ³	%	
Општина Шабац					
БВрб	173.0	5.8	3.4	2.8	0.2
БлТоп	1768.6	59.4	79.1	65.7	0.4
И214	391.1	13.1	13.5	11.2	0.3
ПБрес	184.6	6.2	6.6	5.5	0.4
Пјас	257.4	8.6	7.6	6.3	0.3
Отл	128.5	4.3	5.7	4.7	0.4
Цјас	17.7	0.6	0.8	0.7	0.5
Баг	57.6	1.9	3.9	3.2	0.7
ГЈ :	2978.7	100.0	120.5	100.0	0.4

На делу газдинске јединице која се налази на територији општине Владимирци најзаступљенија врста је бела топола, која учествује са 52,0 % (620,8 m³) у укупној запремини, а у текућем запреминском прирасту учествује 66,1 % (32,4 m³). Следећи по заступљености је пољски јасен са 27,4 % (327,6 m³) у укупној запремини, па пољски брест са заступљеношћу од 9,0 % (107,1 m³) у укупној запремини. Док на делу газдинске јединице у општини Шабац преовлађује бела топола са 59,4 % (1768,6 m³) у укупној запремини, а у текућем запреминском прирасту са 65,7 % (79,1 m³), затим следи клон и-214 са 13,1 % (391,1 m³) по запремини и 11,2 % (13,5 m³) по запреминском прирасту. На делу газдинске јединице у општини Богатић преовлађује бела топола са 37,0 % (415,3 m³) у укупној запремини, а у текућем запреминском прирасту са 48,6 % (19 m³), затим следи бела врба са 17,5 % (196,2 m³) по запремини и 11,6 % (4,5 m³) по запреминском прирасту.

5.6. Стање шума по дебљинској структури

Газдинска класа	Површина ha	свега m ³	ЗАПРЕМИНА ПО ДЕБЉИНСКИМ РАЗРЕДИМА										Запремински m ³	
			до 10 cm	11 до 20	21 до 30	31 до 40	41 до 50	51 до 60	61 до 70	71 до 80	81 до 90	изнад 90		
			О	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
21122142	0.3	56.48	0.00	2.94	4.27	9.98	21.60	10.57	3.07	4.05				1.13
21123144	42.2	4448.24	215.45	1234.42	1584.90	877.52	378.37	46.61	30.91	10.04	70.02			179.86
21131113	1.2	188.87	0.00	10.46	26.81	61.49	42.50	37.50	10.11					3.92
21325161	1.0	83.98	18.21	55.63	10.14									4.95
21453161	1.0	199.61	4.59	12.12	70.02	86.11	26.78							6.77
21454144	1.6	318.39	0.00	23.71	113.41	143.87	37.40							11.93
SVG	47.3	5295.58	238.25	1339.29	1809.55	1178.97	506.64	94.68	44.09	14.10	70.02			208.56

Анализирајући дебљинску структуру најдоминантнији дебљински разред је II, затим следи III, па I дебљински разред, па IV, затим следи O дебљински разред.

Структура запреmine по степену Биолеја за ову газдинску јединицу је следећа:

- Танак материјал до 30 cm је најдоминантнији и заузима 64,0% у укупној запремини.
- Средње јак материјал (31 до 50cm) у односу на укупну запремину заузима 31,8%.
- Јак материјал дебљине преко 51cm заузима 4,2 %.

Код високих састојина дебљинска структура је повољнија са значајнијим учешћем средње јаког инвентара, док је код изданаčkih састојина дебљинска структура померена ка тањим дебљинским категоријама што је последица изданаčkog порекла.

Дебљинска структура-приказ по општинама:
Општина Владимирци:

газдинска класа	површина ha	свега m ³	ЗАПРЕМИНА ПО ДЕБЉИНСКИМ РАЗРЕДИМА										запремински m ³
			до 10 cm	11 до 20	21 до 30	31 до 40	41 до 50	51 до 60	61 до 70	71 до 80	81 до 90	изнад 90	
Општина Владимирци													
21122142	0.3	56.48	0.00	2.94	4.27	9.98	21.60	10.57	3.07	4.05	0.00	0.00	1.13
21123143	7.1	948.89	71.47	400.01	394.59	70.93	11.90	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	44.01
21131113	1.2	188.87	0.00	10.46	26.81	61.49	42.50	37.50	10.11	0.00	0.00	0.00	3.92
СВГ	8.7	1194.25	71.47	413.42	425.66	142.40	76.00	48.07	13.18	4.05	0.00	0.00	49.06

Општина Шабац:

газдинска класа	површина ha	свега m ³	ЗАПРЕМИНА ПО ДЕБЉИНСКИМ РАЗРЕДИМА										запремински m ³
			до 10 cm	11 до 20	21 до 30	31 до 40	41 до 50	51 до 60	61 до 70	71 до 80	81 до 90	изнад 90	
Општина Шабац													
21123143	27.8	2376.71	109.94	663.26	730.34	494.08	221.51	46.61	30.91	10.04	70.02	0.00	96.83
21325161	1.0	83.98	18.21	55.63	10.14	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.95
21453161	1.0	199.61	4.59	12.12	70.02	86.11	26.78	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6.77
21454143	1.6	318.39	0.00	23.71	113.41	143.87	37.40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.93
SVG	31.3	2978.69	132.73	754.72	923.91	724.06	285.68	46.61	30.91	10.04	70.02	0.00	120.48

Општина Богатић:

газдинска класа	површина ha	свега m ³	ЗАПРЕМИНА ПО ДЕБЉИНСКИМ РАЗРЕДИМА										запремински m ³
			до 10 cm	11 до 20	21 до 30	31 до 40	41 до 50	51 до 60	61 до 70	71 до 80	81 до 90	изнад 90	
Општина Богатић													
21123143	7.3	1122.64	34.05	171.15	459.97	312.51	144.96	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	39.01
СВГ	7.3	1122.64	34.05	171.15	459.97	312.51	144.96	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	39.01

Структура запреmine по степену Биолеја за део газдинске јединице на територији општине Владимирци је следећа:

- Танак материјал до 30 cm у односу на укупни запремину заузима 76,2%.
- Средње јак материјал (31 до 50cm) је најдоминантнији и заузима 18,3%.
- Јак материјал дебљине преко 51cm заузима 5,5 %.

Структура запреmine по степену Биолеја за део газдинске јединице на територији општине Шабац је следећа:

- Танак материјал до 30 цм у односу на укупни запремину заузима 60,8 % у укупној запремини.
- Средње јак материјал (31 до 50цм) је најдоминантнији и заузима 33,9 %.
- Јак материјал дебљине преко 51цм заузима 5,3 %.

Структура запреmine по степену Биолеја за део газдинске јединице на територији општине Богатић је следећа:

- Танак материјал до 30 цм у односу на укупни запремину заузима 59,3 % у укупној запремини.
- Средње јак материјал (31 до 50цм) је најдоминантнији и заузима 40,7 %.
- Јак материјал дебљине преко 51цм није заступљен.

5.7. Стање састојина по старосној структури

Стање састојина по старосној структури (размер добних разреда) приказане се у следећим табелама. Ширина добних разреда састојина за:

- Високе шуме тврдих лишћара је 20 година - опходња је 120 год.
- Издавачке шуме меких лишћара је 10 година - опходња је 40 год.
- Вештачки подигнуте састојине И 2014 је 5 година - опходња је 25 година.
- Издавачке састојине багрема је 5 година-опходња 30 година.

газдинска класа	податак	ДОБНИ РАЗРЕДИ								свега	
		I		II	III	IV	V	VI	VII		VIII
		слабо обр.	добро обр.								
21131113	p						1.21				1.21
	v						188.87				188.87
	zv						3.92				3.92
Висока природна састојина тврдих лишћара	p						1.21				1.21
	v						188.87				188.87
	zv						3.92				3.92
21122142	p									0.32	0.32
	v									56.48	56.48
	zv									1.13	1.13
Висока природна састојина меких лишћара	p									0.32	0.32
	v									56.48	56.48
	zv									1.13	1.13
21325161	p				0.98						0.98
	v				83.98						83.98
	zv				4.95						4.95
Издавачка природна састојина тврдих лишћара	p				0.98						0.98
	v				83.98						83.98
	zv				4.95						4.95
21123144	p		10.70			12.78	5.14	13.57			42.19
	v					1791.89	623.24	2033.11			4448.24
	zv					59.81	29.87	90.18			179.86
Издавачка природна састојина меких лишћара	p		10.70			12.78	5.14	13.57			42.19
	v					1791.89	623.24	2033.11			4448.24
	zv					59.81	29.87	90.18			179.86
21453161	p							1.02			1.02
	v							199.61			199.61
	zv							6.77			6.77
21454144	p					1.55					1.55
	v					318.39					318.39
	zv					11.93					11.93

газдинска класа	податак	ДОБНИ РАЗРЕДИ								свега	
		I		II	III	IV	V	VI	VII		VIII
		слабо обр.	добро обр.								
Вештачки подигнута састојина меких лишћара	p					1.55		1.02			2.57
	v					318.39		199.61			518.00
	zv					11.93		6.77			18.70
ГЈ:	p		10.70		0.98	14.33	6.35	14.59		0.32	47.27
	v				83.98	2110.28	812.12	2232.72		56.48	5295.58
	zv				4.95	71.74	33.78	96.95		1.13	208.56

Добна структура код свих газдинских класа одступа од нормалног размера добних разреда и самим тим је и угрожена трајност приноса по површини. Код газдинских класа изданаčkih састојина и вештачки подигнутих састојина добна структура је померена према млађим старосним категоријама, а код високих састојина она је сконцентрисана у средини опходње (средњедобне састојине).

Добна структура-приказ по општинама:

газдинска класа	податак	ДОБНИ РАЗРЕДИ										свега	
		I		II	III	IV	V	VI	V	VIII	IX		X
		слабо обр.	добро обр.										
Општина Владимирци													
21131113	p						1.21					1.21	
	v						188.87					188.87	
	zv						3.92					3.92	
Висока природна састојина тврних лишћара	p						1.21					1.21	
	v						188.87					188.87	
	zv						3.92					3.92	
21122142	p									0.32		0.32	
	v									56.48		56.48	
	zv									1.13		1.13	
Висока природна састојина меких лишћара	p									0.32		0.32	
	v									56.48		56.48	
	zv									1.13		1.13	
21123143	p						4.84	2.28				7.12	
	v						602.58	346.31				948.89	
	zv						29.17	14.84				44.01	
Изданаčka природна састојина меких лишћара	p						4.84	2.28				7.12	
	v						602.58	346.31				948.89	
	zv						29.17	14.84				44.01	
Општина Владимирци	p						6.05	2.28		0.32		8.65	
	v						791.45	346.31		56.48		1194.25	
	zv						33.09	14.84		1.13		49.06	

газдинска класа	податак	ДОБНИ РАЗРЕДИ										свега	
		I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		X
		слабо обр.	добро обр.										
Општина Шабац													
21325161	p				0.98							0.98	
	v				83.98							83.98	
	zv				4.95							4.95	
Изданачка природна састојина тврдих лишћара	p				0.98							0.98	
	v				83.98							83.98	
	zv				4.95							4.95	
21123143	p		10.70			5.48	0.30	11.29				27.77	
	v		0.00			669.25	20.66	1686.79				2376.71	
	zv		0.00			20.80	0.69	75.34				96.83	
Изданачка природна састојина меких лишћара	p		10.70			5.48	0.30	11.29				27.77	
	v		0.00			669.25	20.66	1686.79				2376.71	
	zv		0.00			20.80	0.69	75.34				96.83	
21453161	p		0.00					1.02				1.02	
	v		0.00					199.61				199.61	
	zv		0.00					6.77				6.77	
21454143	p					1.55						1.55	
	v					318.39						318.39	
	zv					11.93						11.93	
Вештачки подигнута састојина меких лишћара	p					1.55		1.02				2.57	
	v					318.39		199.61				518.00	
	zv					11.93		6.77				18.70	
Укупно општина шабац	p		10.70		0.98	7.03	0.30	12.31				31.32	
	v				83.98	987.64	20.66	1886.41				2978.69	
	zv				4.95	32.73	0.69	82.11				120.48	

газдинска класа	податак	ДОБНИ РАЗРЕДИ										свега	
		I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		X
		слабо обр.	добро обр.										
Општина Богатић													
21123143	p							7.30				7.30	
	v							1122.64				1122.64	
	zv							39.01				39.01	
Издана~ка природна састојина меких лишћара	p							7.30				7.30	
	v							1122.64				1122.64	
	zv							39.01				39.01	
Општина Богатић	p							7.30				7.30	
	v							1122.64				1122.64	
	zv							39.01				39.01	

Код високих састојина присутних на територији општине Владимирци присутан је ненормалан размер добних разреда, велика присутност средњедобних састојина, док је недостатак млађих, а нарочито дозревајућих и зрелих састојина и код изданачких састојина (ширине доброг разреда 10 година) присутан је ненормалан размер добних разреда и велика присутност петог и шестог, док је евидентан недостатак младих састојине овог узгојног облика.

Код изданаких састојина присутних на територији општине Шабац присутан је ненормалан размер добних разреда, велика присутност петог доброг разреда, док је евидентан недостатак младих састојине овог узгојног облика.

Добна структура код свих газдинских класа ове газдинске јединице одступа од нормалног размера добних разреда и самим тим је и угрожена трајност приноса по површини. Код газдинских класа изданаких састојина и вештачки подигнутих састојина добна структура је померена према старијим старосним категоријама, а код високих састојина она је сконцентрисана у средини опходње (средњедобне састојине).

5.8. Стање вештачки подигнутих састојина

Вештачки подигнуте састојине по смеси су разврстане на:

- чисте вештачки подигнуте састојине
- мешовите вештачки подигнуте састојине

У следећој табели биће приказано стање вештачки подигнутих састојина, приказаних по газдинским класама:

Мешовитост састојине	Површина		Запремина			Запремински прираст			Zv/V%
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
21453161	1.02	39.7	199.6	38.5	195.7	6.8	36.2	6.6	3.4
ВПС чиста	1.02	39.7	199.6	38.5	195.7	6.8	36.2	6.6	3.4
21454143	1.55	60.3	318.4	61.5	205.4	11.9	63.8	7.7	3.7
ВПС мешовита	1.55	60.3	318.4	61.5	205.4	11.9	63.8	7.7	3.7
Укупно ВПС	2.57	100.0	518.0	100.0	201.6	18.7	100.0	7.3	3.6

Прва газдинска класа вештачки подигнутих састојина по заступљености је 21.454.143 \ast Вештачки подигнута састојина еуроамеричких топола, која у укупно површини ВПС учествује са чак 60,3% (1,55 ha). У укупној запремини вештачки подигнутих састојина ова газдинска класа заузима са 61,5% (318,4 m³), са просечном запремином по хектару 195,7 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ова газдинска класа заузима 63,8% са просечним прирастом по хектару од 7,7 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 3,7%.

Друга по заступљености је газдинска класа 21.453.161. \ast Вештачки подигнута састојина еуроамеричких топола, која у укупној површини вештачки подигнутих састојина учествује са 39,7 % (1,02 ha). У укупној запремини ВПС "Посавље" ова газдинска класа заузима 38,5% (199,6m³) са просечном запремином по хектару 195,7 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ВПС ова газдинска класа заузима 36,2% (6,8 m³) са просечним прирастом по хектару од 6,6 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 3,4%.

На површини ове газдинске јединице нема вештачки подигнутих састојина малџих од 20 година, па сходно томе нема ни шумских култура. Све вештачки подигнуте састојине сеналазе на површини општине Шабац.

5.9. Здравствено стање састојина и угроженост од штетних утицаја

Укупно гледајући здравствено стање састојина је задовољавајуће те не треба предузимати репресивне мере заштите шума. Појединачна стабла која су болесна, натрула, оштећена итд. треба уклонити у току редовног газдовања тј. приликом одабирања стабала за сечу треба прво оваква стабла дозначити.

У зависности од степена угрожености шума од пожара шуме и шумско земљиште, према др. М. Васићу разврстани су у шест категорија:

- први степен: састојине и културе борова и ариша
- други степен: састојине и културе смрче, јеле и других четинара
- трећи степен: мешовите састојине и културе четинара и лишћара
- четврти степен: састојине храста и граба
- пети степен: састојине букве и других лишћара
- шести степен: шикаре, шибљаци и необрасле површине

Укупна обрасла површина ове газдинске јединице по степену угрожености од пожара спада у пети степен (26,3 % од укупне површине газдинске јединице), док је необрасла површина (73,7 % од укупне површине газдинске јединице) сврстана у шести степен.

У појединим састојинама се налази одређен број суховрхих и оштећених стабала, најчешће су то стабла подстојног спрата са доста редукованим кршњама, и у овим састојинама ће се санитарном компонентом проредних сече излучити и овај потенцијално фитопатолошки и ентомолошки опасан материјал, а самим тим и поправити здравствено стање састојина. Овај проблем је постао актуелнији у последњих пар година, као последица велике суше у летњим месецима.

Појединачна стабла која су болесна, натрула, оштећена итд., треба уклонити у току редовног газдовања, односно приликом одабирања стабала за сечу прво дозначити оваква стабла.

5.10. Стање необраслих површина

Необрасле површине у газдинској јединици обухватају површине необраслог земљишта које је у табели Исказа површина (образац бр. 1) је сврстано у рубрике "Шуме и шумско земљиште" и "Остало земљиште". У "шумском земљишту" обухваћене су површине необраслог шумског земљишта, а у "осталом земљишту" обухваћене су површине неплодног земљишта и земљишта за остале сврхе.

Табела заступљености необраслог земљишта:

Категорија земљишта	Укупно ГЈ		Оп. Владимирци		Оп. Шабац		Оп. Богатић	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Шумско земљиште	25.04	18.9	1.21	19.5	23.83	19.2		
Неплодно земљиште	1.86	1.4		0.0	1.86	1.5		
За остале сврхе	105.33	79.7	5	80.5	98.66	79.3	1.67	100.0
Укупно необрасло	132.23	100.0	6.21	100.0	124.35	100.0	1.67	100.0

Анализирајући табелу констатујемо да шумско земљиште заузима 18,9% површине од укупне површине необраслог земљишта, док у категорију земљиште за остале сврхе одлази 79,7% од укупне површине необраслих површина, а на неплодно земљиште одлази 1,86 % од укупне површине необраслих површина.

Посматрајући то на нивоу газдинске јединице, шумско земљиште заузима 13,9 % од укупне површине газдинске јединице, док у категорију земљиште за остале сврхе одлази 58,7 % од укупне површине газдинске јединице, а у категорију неплодно земљиште одлази 1,0 % од укупне површине газдинске јединице.

Однос обраслих и необраслих површина је 26,3% : 73,7%. Такво стање није оптимално али је проузроковано пре свега основном наменом ГЈ, где је у оквиру необраслог земљишта ушло и добар део насипа.

5.12. Остали шумски производи

Значајне привредне ресурсе у смислу коришћења чине „остали производи“ из шуме (недрвни): шумско воће, лековито биље и гљиве. Нема поузданих података о потенцијалу ових ресурса на подручју ове газдинске јединице, али је у оквиру осталих радова на прикупљању података, установљено релативно богатство наведених производа (шумски плодови, лековито биље, печурке и друго).

5.13. Стање заштићених делова природе

Завод за заштиту природе Србије издао је Решење о условима заштите природе под бројем 020-1101/2 од датума 01.06.2017. године.

Након увида у централни регистар заштићених природних добара који води Завод утврђено је да се од одељења ГЈ „Посавље“ ниједно не налази унутар граница постојећих заштићених природних добара, нити у међународно значајних подручја за заштиту.

5.14. Семенски објекти

У овој Газдинској јединици нема регистрованих семенских објеката.

5.15. Фонд и стање дивљачи

Газдинска јединица „Посавље“ налази на подручју 4 ловишта: Мачва, Срем-Мачва, Добрава и Орлача.

Ловачко удружење "Мачва", са седиштем у Богатићу, газдује ловиштем "Мачва" укупне површине 38.287 ha, од чега ловне површине обухватају 29.294 ha.

Удружење има 500 активних чланова. Стално гајене врсте дивљачи у ловишту "Мачва" су срна, зец, фазан и пољска јаребица.

Ловиште има следеће ловне објекте: 4 стабилне чеке, 14 чека на дрвету, 14 хранилишта за срнећу дивљач, 50 хранилишта за фазане и пољске јаребице, 14 солишта и 14 појилишта. Удружење поседује ловачку кућу корисне површине 45 m² и 7,5 ари земље.

Стручна служба има управника ловишта, стручно лице за организацију лова и 2 ловочувара. Ловни туризам није развијен.

Од ловне дивљачи јавља се срна (200 грла), зец (1.800 јединки), фазан (1.800 јединки) и пољска јаребица (2.000 јединки). Ловно-продуктивна површина за срну је 15.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 6 грла на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за зеца је 20.000 ха I

бонитета, а економски капацитет је 20 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за фазана је 16.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 25 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за пољску јаребицу је 10.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 25 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине.,

Ловиште „Срем-Мачва“ налази се на територији општине Сремска Митровица и њиме газдује ЛУ „Сремска Митровица“ – Сремска Митровица. За ово ловиште израђена Ловна Основа (2001-2011). Укупна површина овог ловишта износи 68.666,00 ха, од тога 3.981,00 ха су шуме и шумско земљиште, 3.186,00 ха су ливаде и пашњаци, 51.435,00 су њиве, 2.173,00 ха су воћњаци, 172,00 ха су баре и трстици и 7.719,00 ха је остало земљиште. Од ловне дивљаци јавља се срна (280 грла), зец (4.050 јединки), фазан (2.250 јединки) и пољска јаребица (3.140 јединки). Ловно-продуктивна површина за срну је 30.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 6 грла на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за зеца је 35.000 ха I бонитета, а економски капацитет је 20 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за фазана је 20.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 25 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за пољску јаребицу је 20.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 25 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине.

Ловиште „Добрава“ налази се на територији општине Шабац и њиме газдује ЛУ „Селимир Селе Јевтић“ - Шабац. За ово ловиште израђена Ловна Основа (1999-2009). Укупна површина овог ловишта износи 37.821,00 ха, од тога 2.792,00 ха су шуме и шумско земљиште, 1.255,00 ха су ливаде и пашњаци, 29.736,00 су њиве, 1.742,00 ха су воћњаци, 467,00 ха су баре и трстици и 1.829,00 ха је остало земљиште. Од ловне дивљаци јавља се срна (132 грла), зец (3.562 јединки), фазан (5.698 јединки) и пољска јаребица (5.002 јединки). Ловно-продуктивна површина за срну је 15.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 6 грла на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за зеца је 25.000 ха I бонитета, а економски капацитет је 20 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за фазана је 16.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 25 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за пољску јаребицу је 12.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 25 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине. **Ловиште „Орлаца“** налази се на територији општине Владимирци и њиме газдује ЛУ „Фазан“ - Владимирци. За ово ловиште израђена Ловна Основа (2001-2011). Укупна површина овог ловишта износи 33.619,00 ха, од тога 4.033,00 ха су шуме и шумско земљиште, 2.508,00 ха су ливаде и пашњаци, 22.628,00 су њиве, 2.063,00 ха су воћњаци, 188,00 ха су баре и трстици и 2.387,00 ха је остало земљиште. Од ловне дивљаци јавља се срна (650 грла), зец (3.600 јединки), фазан (7.400 јединки) и пољска јаребица (1.200 јединки). **Ловно-продуктивна површина за срну је 15.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 6** грла на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за зеца је 25.000 ха I бонитета, а економски капацитет је 20 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за фазана је 16.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 25 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине. Ловно-продуктивна површина за пољску јаребицу је 12.000 ха II бонитета, а економски капацитет је 25 јединки на 100 ха ловно продуктивне површине. Није примећено да присуство дивљачи цини штету на подмлатку нити одраслим стаблима дрвећа. Контролу бројног стања и одстрел дивљаци врше Ловачка удружење.

На подручју шума ове газдинске јединице нема оградених делова ловишта, нити ловних објеката (сталних чека, хранилишта...).

5.16. Општи осврт на затечено стање

На основу затеченог стања шума и шумског земљишта произилазе и приоритетни плански задаци за наредни уређајни период који су првенствено садржани у нези постојећих шума (прореди), попуњавању и нези новоподигнутих шума (прашење и окопавање и уклањање корова) и реконструкцији шумских путева.

- Укупна површина газдинске јединице износи 179,66 ха, добијена је на основу пописа катастарских парцела по општинама СО Владимирци (КО Драгојевац, КО Миокус, КО Мрђеновци), СО Шабац (КО Шабац, КО Мачвански Причиновић, КО Дреновац, КО Шеварице, КО Добрић, КО Липолист), СО Богатић (КО Баново Поље, КО Црна Бара).
- Шуме ове газдинске јединице према основној намени (приоритетној) сврстане су у I наменску целину. У газдинској јединици “Посавље” присутна је наменска целина 21 – заштита од вода (Водозаштита), која је заступљена са 100 % (47,27 ха), у односу на обрадљив део газдинске јединице. Просечна запремина у овој наменској целини износи 112,0 m³/ха, текући запремински прираст је 4,4 m³/ха, док је проценат текућег запреминског прираста у односу на запремину 3,9 %.
- У оквиру газдинске јединице “Посавље” издвојено је 6 газдинских класа.

у овој газдинској јединици по површини најзаступљенија газдинска класа 21.123.144.- . Издавачка шума беле тополе на станишту шума беле врбе и топола (*Salicion albae*) на неразвијеним семи-глејним земљиштима, и која заузима 89,3 % (41,19 ha). У укупној запремини ове газдинске јединице ова газдинска класа заузима са 84,0 % (4448,2 m³), са просечном запремином по хектару 105,4 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ова газдинска класа заузима 86,2 % са просечним прирастом по хектару од 4,3 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 4,0 %.

Друга газдинска класа по заступљености је 21.454.144 * ВПС састојина ЕУ тополе И-214 на станишту шума беле врбе и тополе (*Salicion albae*) на неразвијеним семи-глејним земљиштима, која у укупно обраслој површини ове газдинске јединице учествује са 3,3% (1,55 ha). У укупној запремини ове газдинске јединице ова газдинска класа заузима са 6,0 % (318,4 m³), са просечном запремином по хектару 205,4 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ова газдинска класа заузима 5,7 % са просечним прирастом по хектару од 7,7 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 3,7 %.

Трећа по заступљености је газдинска класа 21.131.113. - Висока шума пољског јасена на станишту (*Alnion glutinosae*) шума црне јове на мочварно-глејним земљиштима., која у укупној обраслој површини ове газдинске јединице учествује са 2,6 % (1,21 ha). У укупној запремини газдинске јединице "Посавље" ова газдинска класа заузима 3,6 % (188,9 m³) са просечном запремином по хектару 156,1 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ова газдинска класа заузима 1,9 % (156,1 m³) са просечним прирастом по хектару од 3,2 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 2,1 %.

Четврта по заступљености је газдинска класа, 21.453.161 * ВПС клона И-214 на станишту шума лужњака и граба (*Carpinion betuli illyrico moesiacum*) на различитим варијантама семиглејних и алувијалних смеђих земљишта на гајњачама и смоницама., која у укупној површини ове газдинске јединице учествује са 2,2 % (1,02 ha). У укупној запремини ове газдинске јединице ова газдинска класа заузима 3,8 % (199,6 m³) са просечном запремином по хектару од 195,7 m³/ha. У укупном запреминском прирасту ова газдинска класа заузима 3,2 % (6,8 m³) са просечним прирастом по хектару од 6,6 m³/ha. Процент текућег запреминског прираста за ову газдинску класу је 3,4 %.

- У газдинској јединици "Посавље" високе састојине заступљене су тек на 3,3 % (1,53 ха) обрасле површине са просечном запремином од 160,4 м³/ха и текућим запреминским прирастом од 3,3 м³/ха. У оквиру високих састојина очуване састојине заступљене су на 79,1 % (1,21 ха), а разређене састојине на 20,9 % (0,32 ха) површине високих састојина.

Вештачки подигнуте састојине заступљене су на 5,5 % (2,57 ха) обрасле површине са просечном запремином од 201,6 м³/ха и текућим запреминским прирастом од 7,3 м³/ха. У оквиру вештачки подигнутих састојина очуване састојине заступљене су на 100 % (2,57 ха).

Изданачке састојине заступљене су на 91,3 % (42,96 ха) обрасле површине са просечном запремином од 86,5 м³/ха и текућим запреминским прирастом од 4,2 м³/ха. У оквиру изданачких састојина очуване састојине заступљене су на 87,2 % (37,5 ха), а разређене су на 12,8 % (5,48 ха) површине изданачких састојина.

Стање шума по пореклу може се оценити као незадовољавајуће, са обзиром да су изданачке састојине заступљене на 91,3 % обрасле површине, а високе састојине и вештачки подигнуте састојине заступљене на 8,7 % обрасле површине газдинске јединице.

- У газдинској јединици "Посавље" очуване састојине чине 87,7 % (41,26 ха) обрасле површине, просечна запремина ових састојина износи 110,7 м³/ха, а текући запремински прираст износи 4,5 м³/ха, док је проценат запреминског прираста 4,0 %.

Разређене састојине чине 12,3 % (5,8 ха) обрасле површине, просечна запремина разређених састојина је 125,1 м³/ха, текући запремински прираст износи 3,8 м³/ха.

Стање састојина по очуваности може се оценити као задовољавајуће, с обзиром на релативно мање учешће разређених састојина.

- У овој газдинској јединици чисте састојине чине 4,7 % (2,23 ха) обрасле површине. Просечна запремина ових састојина износи 174,2 м³/ха, текући запремински прираст износи 4,8 м³/ха.

Мешовите састојине чине 95,3 % (44,83 ха) површине обраслог земљишта газдинске јединице. Просечна запремина мешовитих састојина износи 108,9 м³/ха, текући запремински прираст је 4,4 м³/ха.

- У газдинској јединици "Посавље" лишћари учествују са 100 % (5295,6 м³).

Од врста дрвећа у газдинској јединици најзаступљенија врста је **бела топола**, која учествује са 53,0 % (2804,8 м³) у укупној запремини газдинске јединице, а у текућем запреминском прирасту газдинске јединице учествује са 62,6% (130,5 м³). Бела топола у овој газдинској јединици заступљена је првенствено у мешовитим изданачким састојинама. Затим следи **пољски јасен** који учествује у запремини са 12,7% (670,1 м³), а у текућем запреминском прирасту газдинске јединице учествује са 8,8% (18,4 м³). Следећа врста дрвећа по заступљености је **пољски брест**, који учествује у запремини са 7,6 % (402,3 м³), а у текућем запреминском прирасту газдинске јединице учествује са 6,4% (13,3 м³).

- Анализирајући дебљинску структуру најдоминантнији дебљински разред је II, затим следи III, па I дебљински разред, па IV, затим следи O дебљински разред.

Структура запремене по степену Биолеја за ову газдинску јединицу је следећа:

-
- Танак материјал до 30 цм је најдоминантнији и заузима 64,0% у укупној запремини.
 - Средње јак материјал (31 до 50цм) у односу на укупну запремину заузима 31,8%.
 - Јак материјал дебљине преко 51цм заузима 4,2 %.

Код високих састојина дебљинска структура је повољнија са значајнијим учешћем средње јаког инвентара, док је код изданаčkih састојина дебљинска структура померена ка тањим дебљинским категоријама што је последица изданаčkog порекла.

- Добра структура код свих газдинских класа одступа од нормалног размера добних разреда и самим тим је и угрожена трајност приноса по површини. Код газдинских класа изданаčkih састојина и вештачки подигнутих састојина добра структура је померена према млађим старосним категоријама, а код високих састојина она је сконцентрисана у средини опходње (средњедобне састојине).
- Шумско земљиште заузима 18,9% површине од укупне површине необраслог земљишта, док у категорију земљиште за остале сврхе одлази 79,7% од укупне површине необраслих површина, а на неплодно земљиште одлази 1,86 % од укупне површине необраслих површина.
- Однос обраслих и необраслих површина је 26,3% : 73,7%. Такво стање није оптимално али је проузроковано пре свега основном наменом ГЈ, где је у оквиру необраслог земљишта ушло и добар део насипа.
- Завод за заштиту природе Србије издао је Решење о условима заштите природе под бројем 020-1101/2 од датума 01.06.2017. године.

Након увида у централни регистар заштићених природних добара који води Завод утврђено је да се од одељења ГЈ „Посавље“ ниједно не налази унутар граница постојећих заштићених природних добара, нити у међународно значајних подручја за заштиту.

- У овој Газдинској јединици нема регистрованих семенских објеката.
- Газдинска јединица „Посавље“ налази на подручју 4 ловишта: Мачва, Срем-Мацва, Добрава и Орлаца.

6.0. ДОСАДАШЊЕ ГАЗДОВАЊЕ

Ово поглавље је веома важно са становишта утврђивања до каквих је промена дошло по основним показатељима (површина, дрвна запремина и др.), колико је досадашње газдовање утицало на садашње стање састојина, какве је резултате дало, и у којој мери се досадашња искуства могу користити за даље планирање газдовања.

За анализу досадашњег газдовања коришћени су подаци из предходне основе газдовања.

6.1. Промена шумског фонда

У ово уређајно раздобље ОГШ „Посавље“ је ушла без старих одељења број 9. , 10. и 11, која су споразумно остала на газдовање новом кориснику- ЈП Воде Војводине, као и са неким новим површинама (3. одељење одсек а) па самим тим није сврсисходно вршити упоређивање шумског фонда по површини и осталим таксацијским елементима.

6.2. Однос планираних и остварених радова у досадашњем периоду

6.2.1. Досадашњи радови на гајењу шума

Радови на обнови и гајењу биће приказани као раздужење предходне основе:

Врста рада	План	Извршење	Разлика	%
	ha	ha	ha	
Чишћење у младим природним састојинама	12.08	34.24	-22.16	
Кошење		0.75	-0.75	
Хемиско третирање		0.75	-0.75	
Пиницирање		0.25	-0.25	
Кресање грана		0.25	-0.25	
Укупно планирани радови	12.08	35.99	24.16	

Посматрајући табелу, видимо да је однос планираних и извршених радова на гајењу извршен са више од 100,0%, планирани радови су у предходно уређајном периоду били скромни, поједини радови на гајењу шума нису били планирани али су због објективне потребе извршени.

Евиденција радова на обнови и гајењу вођена је за период важења основе (10 година).

Врста дрвећа	Планирани принос			Остварени принос					
	Укупно m ³	Редовне сече		Главни принос m ³	Претходни принос	Ванредни m ³	Случајни m ³	Свега	
		Главни m ³	Претход m ³					m ³	%
БВрб	2109.4	1847.7	261.7	319.0	622.0	9.1	76.0	1026.1	48.6
ЦрЈов	15.4	15.4			52.0			52.0	337.7
БИТоп	5769.2	5287.1	482.1	2962.7	755.0	315.0	539.3	4572.1	79.2
ЦрТоп	366	17.3	348.7	56.1	333.0	134.0	15.0	538.1	147.0
Роб	1129.8	1129.8		1135.4	69.0			1204.4	106.6
ПБрес	41.6	41.6			69.0		40.0	109.0	262.0
Пјас	563	457.2	105.8	63.0	212.0	67.1	12.1	354.2	62.9
Отл	588.4	550.2	38.2	321.9	71.0	221.4	1.0	615.2	104.6
Цер	4.5		4.5		4.0			4.0	88.9
Јас	18.6		18.6					0.0	0.0
И 214				210.0				210.0	

Врста дрвећа	Планирани принос			Остварени принос					
	Укупно m ³	Редовне сече		Главни принос m ³	Претходни принос	Ванредни m ³	Случајни m ³	Свега	
		Главни m ³	Претход m ³					m ³	%
Багрем						3.4		3.4	
УКУПНО:	10605.9	9346.2	1259.7	5068.1	2187.0	750.0	683.4	8688.5	81.9

Табеларно је приказан однос планираног и оствареног приноса по врстама дрвећа и укупној површини.

Остварење планираног приноса по запремини износи 81,9 %.

У оствареном приносу бела топола учествује са 4572,1 m³, робуста са 1204,4 m³ па бела врба са 1026,1 m³. Све остале врсте учествују знатно мање у оствареном приносу.

План главних и проредних сеча није реализован како по површини тако и по запремини. Поред случајног приноса (у највећем случају ветроизвале и снеголомови) јавио се и знатан ванредни принос пре свега због ширења ножице насипа (на добром делу газдинске јединице се вршила реконструкција насипа-повећавање висине а самим тим и ширине ножице насипа, па су се сами одсеци сужавали).

6.3. Досадашњи радови за заштити шума

На подручју ГЈ „Посавље“ у протеклом уређајном периоду спроведени су следећи радови на заштити шума:

- мониторинг штеточина ентомолошког и фитопатолошког порекла,
- редовна успостава шумског реда након извршених сеча,
- одржавање насипа у оперативном стању,

Других проблема везаних за здравствено стање састојина није било у већој мери.

6.4. Досадашњи радови на изградњи и одржавању шумских саобраћајница

Предходном основом планирано је одржавање насипа, као главне саобраћајнице, сто је и остварено, јер је на добром делу насип прожирен и реконструисан.

6.5. Општи осврт на досадашње газдовање и њихов утицај на затечено стање шума

Приказ промена шумског фонда, као и односа планираних и остварених радова у претходном уређајном периоду, на основу расположиве евиденције, указује на неколико општих закључака и констатација:

- Површина газдинске јединице је повећана за 33,9 ha , због детаљног снимања свих необраслих површина модерним електронским инструментима и употребом фотограметрије дошло је до знатних одступања у структури површине, односно површина под шумом је већа за 38,61 ha, док се необрасла површина смањила за 4,9 ha. Шумских култура нема, односно све вештачки подигнуте састојине у овој газдинској јединици су старије од 20 година.
- Укупна дрвна запремина је смањена за 17810,2 m³, а текући запремински прираст за 336,1 m³.
- Што се тиче планова газдовања шумама, они су мање-више реализовани у објективно могућем обиму имајући у виду да је практично постојао прекид у газдовању на појединим деловима условљен пре свега реконструкцијом насипа, као и чињеницом да се одеђени делови гј не могу користити у периодима високе воде.
- Радови на гајењу шума су извршени са више од 100%.
- Радови на заштити шума дали су задовољавајуће резултате на побољшању здравственог стања састојина код којих је оно било угрожено.
- Остварење планираног приноса по запремини износи 81,9%.
- Занемарено је коришћење осталих шумских производа. Односно производни потенцијал шума (шумски плодови, лековито биље, јестиве гљиве и др.)
- Напред изнете констатације јасно указују на потребу промене односа према шумама ове газдинске јединице у наредном уређајном раздобљу, односно потребу интензивирања свих предвиђених радова, којима ће се обезбедити даља биолошка стабилност целог комплекса.

7.0. ПЛАНИРАЊЕ УНАПРЕЂИВАЊА СТАЊА ОПТИМАЛНОГ КОРИШЋЕЊА ШУМА

7.1. Циљеви газдовања шумама

7.1.1. Општи циљеви газдовања шумама

Општи циљеви газдовања шумама за ову газдинску јединицу заснивају се на релевантним законским актима. Дефинисани су **основни елементи циљева**:

- заштита, очување и унапређење,
- заштита и стабилност шумских екосистема.

У основи ових циљева је захтев за брзим променама схватања о задацима и циљевима шумарства у будућности уопште, ради стварања услова за испуњење глобалних функција шума као значајног елемента биосфере.

Према “ Правилнику о садржини основа и програма газдовања шумама, годишњег извођачког плана и привременог годишњег плана газдовања приватним шумама (“Службени гласник РС”, бр 122/2003)” прописани су следећи општи циљеви газдовања шумама:

1. заштита и стабилност шумских екосистема,
2. санација деградираних шумских екосистема,
3. обезбеђење оптималне обраслости,
4. очување трајности и повећање приноса,
5. повећање укупне вредности шума и њених општекорисних функција и
6. увећање степена шумовитости.

Општи циљеви газдовања (као међусобно једнако важни) морају се прилагођавати одржавању и унапређењу свих функција шума, очувању изворности природних потенцијала и стабилности екосистема, јачању хидролошких, антиерозивних, клима-заштитних, здравствених, ловних и других функција шума уз обезбеђење максимално могуће производње дрвета најбољег квалитета.

Ови циљеви су дугорочни.

Задатак газдовања шумама је дакле, да се оствари директна корелација глобалних - биосферних (општекорисних) и производних функција шума.

Овакав приступ газдовању шумама у складу је са чланом 3. Закона о шумама, као и са савременим тенденцијама динамичног схватања теорије одрживог управљања природним ресурсима.

Из свега напред изложеног може се закључити да се сви основни задаци шумског газдовања могу успешно остваривати под условом да се при планирању и спровођењу газдовања има у виду следеће:

- све планиране мере газдовања треба опрезно спроводити, не нарушавајући кохезију предела, дајући предност свему ономе што доприноси побољшању стања шумских екосистема и повећању њихове стабилности и приносне снаге;
- у свакој састојини треба тежити оптимализацији стања у погледу структуре, смеше и обраслости, како би се обезбедила оптималност свих функција шума, а тиме и глобалне намене ове газдинске јединице;
- производност станишта треба одржати и увећати, уз стално давање предности водозаштитној улози ових шума, на коме само постојећи повољни микроклиматски услови омогућују опстанак, обнављање и високу продуктивност ових мешовитих састојина;
- коришћење шума мора се спроводити тако да буде у зависности од потреба трајног одржавања оптималног стања шумског комплекса;

7.1.2. Посебни циљеви газдовања шумама

Посебни циљеви газдовања шумама одређују се према Правилнику и детаљно се разрађују за ниво газдинских јединица, за сваку газдинску класу. Директно су условљени општим циљевима, предодређеном наменом, режимом заштите, стањем шумских екосистема и другим факторима.

Према трајању временског периода потребног за остварење посебних циљева газдовања, делимо их на:

- а) дугорочне и
- б) краткорочне.

Посебни циљеви газдовања су последица наменских опредељења која важе за целу шуму или за поједине делове. Мада су ови циљеви по правилу специфични за сваку газдинску класу, могу да имају заједничко обележје за више газдинских класа.

Дефинисане посебне циљеве газдовања приказаћемо по дефинисаном примарном циљу газдовања и газдинским класама:

Наменска целина 21-Заштита од вода-Водозаштита

-Високе шуме меких и тврдих лишћара (газд. класа: 21.131.113; 21.122.142)

а) Дугорочни циљеви:

- Постепено довођење састојина у оптимално (нормално) стање које је у складу са дефинисаном функцијом (основном наменом), односно оптималну биолошко-узгојну-производну кондицију која ће у потпуности користити потенцијалне могућности станишта у циљу задовољења захтева друштва према шуми као општем добру од посебног значаја по свим њеним функцијама;
- Биолошка стабилизација терена;
- Обезбеђивање максималне производње квалитетних трупаца, техничког дрвета за употребу у грађевинарству као и техничког облог и цепаног дрвета за индустријску прераду и производња просторног дрвета за локалну употребу (огрев) у складу са потенцијалом станишта;
- Спровођење превентивне и репресивне заштите шума;
- Одржавање саобраћајница које служе газдовању шумама;
- Очување свих заштитних и општекорисних функција шума.

б) Краткорочни циљеви:

- Извршити негу средњедобних састојина одговарајућим мерама неге шума-у нашем случају проредом;
- Побољшање структуре шума и повећање дрвне масе по јединици површине;
- обезбедити што је могуће веће искоришћење грањевине и дрвета слабијег квалитета за подмирење потреба за огревним дрветом локалног становништва.

-Изданачке шуме меких и тврдих лишћара (газдинска класа 21.325.161.; 21.123.144.)

а) Дугорочни циљеви:

- Обезбедити биолошку стабилност ових састојина, тако што ће се **појачати заштита од човека** и свих осталих штетних утицаја, да би се могло прећи на побољшање стања мерама узгојне природе;
- Превођење изданаčkih састојина у високи структурни облик. Овај циљ ће се остварити конверзијом истом врстом дрвећа, пошумљавањем након чисте сече;
- Спровођење превентивне и репресивне заштите шума;
- Обезбеђивање максималне производње у складу са потенцијалом станишта;
- Одржавање саобраћајница које служе газдовању шумама;
- Очување свих заштитних и општекорисних функција шума.

б) Краткорочни циљеви:

- Побољшање структуре шума и повећање дрвне масе по јединици површине (нега);
- Побољшање структуре шума и повећање дрвне масе по јединици површине;
- Обезбедити што је могуће веће искоришћење грањевине и дрвета слабијег квалитета за подмирење потреба за огревним дрветом локалног становништва.
-

-Вештачки подигнуте састојине (Газдинске класе 21453161; 21.454.144.):

а) Дугорочни циљеви:

- Биолошка стабилизација састојина;
- Формирање квалитетних састојина које ће обезбедити стварање повољних станишних услова за постепено враћање аутохтоних станишних услова;
- Спровођење превентивне и репресивне заштите шума;
- Обезбеђивање максималне производње у складу са потенцијалом станишта;

- Одржавање саобраћајница које служе газдовању шумама;
- Очување свих заштитних и општекорисних функција шума.

б) Краткорочни циљеви:

- Обезбедити повећање дебљинског прираста, спровођењем селективних прореда чиме ће се повећати производња и вредност ВПС
- Извршити замену врста на делу површине на коме су ВПС меких лишћара подигнуте на неодговарајућем станишту.

7.2. Мере за постизање циљева газдовања

Мере за постизање општих и посебних циљева газдовања шумама се деле на:

- Узгојне
- Уређајне

7.2.1. Мере узгојне природе

Мере узгојне природе обухватају:

- Избор система газдовања,
- Избор узгојног и структурног облика,
- Избор врсте дрвећа и размера смеше у састојини,
- Избор начина сече-обнављање и коришћење састојине и
- Избор начина неге састојине

Избор система газдовања

Полазећи од биолошких особина врсте дрвећа које су заступљене у појединим газдинским класама, састојине су разврстане по газдинским класама и на основу затечених састојинских прилика као и дефинисаних циљева газдовања као најповољнији систем газдовања усваја се:

Састојинско (чиста сеча), примењиваће се у високим и изданачним очуваним састојинама, као и у вештачки подигнутим састојинама, следећих газдинских класа: 21.122.142.; 21.131.113..

Састојинско (чиста сеча) са вегетативном обновом након из извршених чистих сеча, примењиваће се у изданачним састојинама беле тополе следећих газдинских класа: 21.123.144..

Састојинско (чиста сеча) као редован вид обнављања ресурекцијом, примењиваће се у изданачним састојинама багрема следеће газдинске класе: Г.К.; 21.325.161..

Избор узгојног и структурног облика састојина

За све састојине ове газдинске јединице одређен је високи узгојни облик (осим за изданачки багрем који има трајно ниски узгојни облик), који се због својих биолошких особина и стабилности, као и због могућности дугорочног планирања газдовања, сматра за најкориснији састојински облик.

Избор **структурног** облика већ је решен избором система газдовања, а условљен је као и систем газдовања затеченим састојинским стањем и утврђеним приоритетним функцијама, тј. функционалним захтевима и биолошким особинама главних врста дрвећа (едификатора) које граде састојине: усвојена је СТРУКТУРА ЈЕДНОДОБНИХ ШУМА

Избор врсте дрвећа и размер смеше у састојини

У складу са условима и могућностима станишта, затеченим стањем и утврђеним циљевима газдовања као главне врсте дрвећа у овој газдинској јединици се одређују се домаће и клонске тополе. Састојине са обележјима аутохтонности које нису захваћене деградационом процесима задржаће се у постојећем обиму с циљем очувања изворности и аутохтонности биљних заједница. Опредељење за наведене врсте дрвећа је разумљиво имајући у виду досадашња искуства у газдовању овим шумама.

Уколико се у старије вештачки подигнуте засаде природним путем населе друге врсте у количини која неће штетно утицати на развој главне врсте, мерама неге ове врсте не треба у потпуности одстранити. На тај начин ће се повећати површине под мешовитим састојинама и делом отклонити неповољне особине монокултура.

Осим планом предвиђених врста, ако то специфични услови захтевају, користиће се евентуално и неке друге врсте. У овом случају могу се оснивати и класичне мешовите састојине.

Избор начина сече-обнављање и коришћење састојина

Основни начина обнављања ће бити чиста сеча и вештачко обнављање. Чисте сече треба у простору да буду тако распоређене да се заштитно-регулаторна и остале функције оптимално усагласе. Чистим сечама се неће обнављати велике површине већ ће се комбиновати обрасли и необрасли делови.

Избор начина неге састојине

Начин неге култура зависи од примене технологије при њиховом подизању. У случају потпуне обраде земљишта култура ће се неговати међуредном обрадом земљишта, а у случају садње у необрађено земљиште вршиће се окопавање око садница или кошење ротационим секачем и чишћење корова и непожељних врста међу редовима.

Орезивање постраних грана вршиће се, по правилу, само у културама селектованих топола, тако да се добије што већа техничка и финансијска вредност дрвне масе главне састојине. Осим корекционог формирања крошње у првој години које се може радити уз окопавање, у правилу ће се вршити најмање једно орезивање грана, а по потреби и више пута.

Планиране мере неге се морају спроводити у оптималним роковима и уз примену механизованих средстава, а тамо где то није могуће користиће се ручни алати.

7.2.2. Мере уређајне природе

Мере уређајне природе обухватају:

- избор опходње и дужина подмладног раздобља;
- избор конверзионог раздобља;
- избор реконструкционог раздобља;
- избор периода за постизање оптималне обраслости - степена шумовитости.

Избор опходње

У складу са напред истакнутим циљевима газдовања, а нарочито потребом постизања максималних финансијских ефеката газдовања шумама, потребом одржавања трајности приноса и унапређивања шумског фонда, те у зависности од састојинских прилика, усвојене су следеће опходње:

- за вештачки подигнуте састојине еуроамеричких топола.....25 година,
- за изданацке састојине домаћих топола50 година,
- за високе шуме пољског јасена120 година.

Дефинисане опходње су орјентационог карактера и односе се на врсте дрвећа, а не на састојинске облике. Састојине релативно бољег стања могу се задржати и неко време након постизања зрелости за сечу.

Избор реконструкционог раздобља

Како у овој газдинској јединици нема девастираних састојина, није ни одређивано реконструкционо раздобље.

Избор конверзионог раздобља

За изданацке састојине које ћемо конверзијом преводити у високи узгојни облик, потребно је одредити временски период за који ће се то остварити – конверзионо раздобље. Време за које ће се извршити конверзија и сама динамика извођења, поред осталог, у првом реду зависи од старосне структуре и биолошких особина врсте дрвећа. Да би се успешно извршила конверзија потребно је доћи до краја опходње ових изданацких састојина (50 година). Код одређеног броја састојина се због техничких проблема (недостатак садница беле тополе на тржишту...) планира још једна вегетативна-изданацка генерација, што продужује конверзионо раздобље.

На основу напред наведених размера добних разреда (старост стабала у састојини), конверзионо раздобље за састојине по газдинским класама износи:

- 21.123.144. – 100 година,

Избор периода за постизање оптималне обраслости-степен шумовитости

Степен шумовитости се односи на обраслу површину (високе шуме, изданацке шуме, вештачки подигнуте шуме) и необрасло шумско земљиште. Оптимални степен обраслости се процењује на 40 % и одређују се три уређајна периода да се исти постигне.

7.3. Планови газдовања

На основу утврђеног стања шума, утврђених дугорочних и краткорочних циљева газдовања шумама, и могућност њиховог обезбеђења, на извршењу, израђују се планови будућег газдовања шумама. Основни задатак планова газдовања шумама је да у зависности од затченог стања, омогуће подмирење одговарајућих друштвених потреба и унапређење стања шума као дугорочног циља.

7.3.1. План гајења шума

Планом гајења шума утврђује се врста и обим радова на гајењу шума по газдинским класама и обухвата:

- план обнављања и подизање нових шума
- план расадничке производње
- план неге шума
- образложење плана гајења шума

7.3.1.1. План обнављања и подизања нових шума

План обнављања и подизања нових шума по газдинским класама приказан је следећом табелом:

Газдинска класа	414	317	318	323	Укупно
	ha				
21453161	0.2	1.02			1.22
21454143	0.31		1.55		1.86
21123143				1	1
	0.51	1.02	1.55	1	4.08

Укупан план обнављања и подизања нових шума износи 4,08 ha радне површине, вестачко пошумљавање тополом плитком садњомод 1,55 ha, 317 - Вештачко пошумљавање садњом 1,02 ha, 323 - обнова тополе вегетативним путем на 1,0 ha, 414 - Попуњавање вестачки подигнутих култура садњом на 0,51 ha.

7.3.1.2. План расадничке производње

План расадничке производње обухвата радове на обезбеђењу количине садница за извршење радова, на обнављању, подизању и попуњавању на 20 % површине.

врста рада	врста		
	Багрем	И 214	Укупно
Пошумљавање	2550	431	2981
Попуњавање шумских култура	102	17	119
Укупно ГЈ	2652	448	3100

Укупно је потребно обезбедити 3 100 садница и то 2652 комада садница багрема и 448 комада садница клона И-214, старост садница за пошумљавање и попуњавање треба да буде у структури старости 1+1.

7.3.1.3. План неге шуме

План неге шума обухвата радове дата у следећој табели:

Газдинска класа	Прореде	513	518	519	522	526	Укупно
	ha						
21453161			2.04				2.04
21454143		1.55		3.1	1.55		6.2
21123143	26.01					10.7	36.71
21131113	1.21						1.21
21325161	0.98						0.98
Укупно:	28.20	1.55	2.04	3.1	1.55	10.7	47.14

Планом гајења шума, планирани су следећи радови:

- Проредне сече планиране су на 28.20 ha радне површине,
- Сеча избојака ручно (513) на радној површини од 1,55 ha,
- Окопавање и прашење у културама (518) на радној површини од 2,04 ha,
- Окопавање у плантазама топола (519) на радној површини од 3,1 ha,
- Кресање грана (522) на радној површини од 1,55 ha,
- Чишћење у младим природним састојинама (526) на радној површини од 10,7 ha,

Укупан план неге износи 47,14 ha.

7.3.2. План заштите шума

Овим планом утврђује се обим мера и радова на превентивној и репресивној заштити шума од човека, стоке и дивљачи, биљних болести, штетних инсеката и других штеточина, елементарних непогода, пожара итд.

Како у овој газдинској јединици није констатовано сушење шума, односно значајнија угроженост шума од биљних болести и ентомолошка и друга оштећења, те се овим планом и не планирају радови и мере на репресивној заштити шума.

У овој газдинској јединици неопходно је предузети следеће мере заштите шуме:

- Чување шума од бесправног коришћења и злоупотребе. У оквиру предузећа „Сава“ Шабац, организована је служба за чување шума чија је радна обавеза чување шума и заштиту шума од злоупотребе.
- Заштитне мере на сузбијању сушења шума. Обавезно пратити појаву сушења шума и обавестити специјалистичку службу која ће спровести заштитне мере на сузбијању сушења шума.
- Санирање евентуалних пожаришта.

План заштите шума од пожара

Опасност од пожара у овој газдинској јединици је мала, највећи део ове газдинске јединице припада V и VI степену угрожености од пожара .

Али и поред тога заштити шума од пожара се придаје велики значај јер пожари представљају изузетно озбиљну опасност за шуме и шумске еко-системе.

Планом заштите су предвиђене следеће превентивне противпожарне мере:

- Праћење климатских услова и стања горивог материјала у циљу процене текуће опасности од појаве пожара.
- Организовано осматрање и обавештавање о појави шумских пожара током пожарних сезона.
- Активна дежурства у периодима повећане опасности од појаве пожара.
- Спровођење одговарајућих шумско-узгојних мера у циљу смањивања ризика од појаве и ширења пожара.
- Уређивање излетишта и контрола употребе и ложења ватре.
- Образовање локалног становништва и школске деце о потреби заштите шума од пожара.
- Неопходно је остварити одговарајућу сарадњу са ватрогасним службама .

7.3.3. План коришћења шума

По плану коришћења шума планирани принос се разврстава према врстама оствареног приноса на:

- Главни принос и
- Претходни принос

Главни принос обухвата принос посечене дрвне запремине стабала из сеча обнављања шума.

Претходни принос обухвата сече из проредних сеча.

а) Главни принос

Главни принос је одређен по методу умереног састојинског газдовања, који у овом случају на најповољнији начин регулише обим и избор састојина за сечу. Метод добних разреда је главни критеријум за обим коришћења и регулатор трајности приноса, а састојинско газдовање је критеријум за избор састојина за сечу. Сечама обнављања су обухваћене зреле састојине и састојине које ће у овом уређајном раздобљу достићи зрелост за сечу. Главни принос је утврђен тако што је садашњем стању додат прираст за 2,5 године за сече у I полураздобљу, односно 7,5 година за сече у II полураздобљу.

Полазећи од укупно обрасле површине сваке газдинске класе и њене опходње, уз додавање површина које ће пошумљавањем чистина ући у састав конкретне газдинске класе, применом метода добних разреда, добијена је нормална површина доброг разреда (Ан), која се добија на следећи начин:

$$A_n = \frac{P_{ГК} * \text{ширина доброг разреда (година)}}{\text{опходња ГК}}$$

Реализација главног приноса у односу на састојину (одсек) је обавезна по површини, а по запремини може да одступи + -10%, осим у случају реализације приноса чистом сечом.

Детаљне вредности планираног приноса по састојинама приказане су у табеларном делу основе "План сеча обнављања - једнодобне шуме". Вредност приноса по састојинама одређује се када се на почетну запремину дода прогресивно смањени прираст и добије запремина састојина пре сече која се множи са потребним интензитетом сеча према стању сваке састојине и узгојној потреби.

Б) **Претходни принос** - проредне сече

Претходни принос је у функцији потреба даљег неговања састојина у развоју, а обрачунат је, у оквиру укупне анализе могућности коришћења, полазећи од дефинисане основне намене појединих састојина, њиховог затеченог стања, карактерисаним степеном очуваности, структурним особинама, здравственим стањем и старашћу и посебно анализирајући досадашњи узгојни третман ових шума и његов утицај на затечено стање.

План проредних сеча је детаљно приказан у одговарајућој табели по одсечима и газдинским класама.

Планирани проредни принос у свим газдинским класама је обавезан по површини, а по запремини може да варира + - 10%.

Анализирајући табеларни део основе "План проредних сеча" видимо да се он на површини од 28,20 ha са егатом од 557,8 m³.

Укупан претходни принос планиран је интензитетом од 10,47 % по укупној запремини што осигурава трајност приноса, стабилизује стање постојећих састојина, а самим тим и квалитативно побољшава дате састојине.

Планирани принос по газдинским класама и врсти сече:

Газдинска класа	Површина ha	СТАЊЕ				ПРИНОС			Интезитет сече	
		Запремина		Текући з.прираст		Главни m ³	Предходни m ³	Укупно m ³	V %	Iv %
		m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha					
21122142	0.32	56.5	176.5	1.1	3.5			0.0	0.0	0.0
21123144	42.19	4448.2	105.4	179.9	4.3	197.5	513.8	711.3	16.0	39.5
21131113	1.21	188.9	156.1	3.9	3.2		32.7	32.7	17.3	83.4
21325161	0.98	84.0	85.7	4.9	5.1		11.3	11.3	13.5	22.9
21453161	1.02	199.6	195.7	6.8	6.6	250.4		250.4	125.4	370.1
21454144	1.55	318.4	205.4	11.9	7.7	407.9		407.9	128.1	341.8
Укупно:	47.27	5295.6	112.0	208.6	4.4	855.7	557.8	1413.5	26.7	67.8

Укупно планирани принос износи 1.413,5 m³, што представља интензитет сече од 26,7 % по запремини и 67,8 % по запреминском прирасту и као такав се може оценити као средњи али потребан интензитет захвата на шта је, поред осталог утицало затечено стање шума, узгојне потребе и утврђене функције шума. Од укупно планираног приноса од 1.413,5 m³, главни принос је заступљен са 855,7 m³ (60,5%), а претходни принос (проредне сече) заступљен је са 557,8 m³ или 39,5 % од укупно планираног приноса.

Приказ планираног приноса по општинама:

Газдинска класа	Површина ha	СТАЊЕ				ПРИНОС			Интезитет сече	
		Запремина		Текући з.прираст		Главни m ³	Предходни m ³	Укупно m ³	V %	Iv %
		m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha					
Општина Владимирци										
21122142	0.32	56.5	176.5	1.1	3.5					
21123143	7.12	948.9	133.3	44.0	6.2		135.0	135.0	14.2	30.7
21131113	1.21	188.9	156.1	3.9	3.2		32.7	32.7	17.3	83.4
Укупно О Владимирци	8.65	1194.2	138.1	49.1	5.7		167.7	167.7	14.0	34.2
Општина Шабац										
21123143	27.77	2376.7	85.6	96.8	3.5	197.5	240.1	437.6	18.4	45.2

Газдинска класа	Површина ha	СТАЊЕ				ПРИНОС			Интезитет сече	
		Запремина		Текући з.прираст		Главни m ³	Предходни m ³	Укупно m ³	V %	Iv %
		m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha					
21325161	0.98	84.0	85.7	4.9	5.1		11.3	11.3	13.5	22.9
21453161	1.02	199.6	195.7	6.8	6.6	250.4		250.4	125.4	370.0
21454143	1.55	318.4	205.4	11.9	7.7	407.9		407.9	128.1	341.8
Укупно О Шабач	31.32	2978.7	95.1	120.5	3.8	855.7	251.4	1107.2	37.2	91.9
Општина Богатић										
21123143	7.30	1122.6	153.8	39.0	5.3		138.7	138.7	12.4	35.6
Укупно О Богатић	7.30	1122.6	153.8	39.0	5.3	0	138.7	138.7	12.4	35.6
Рекапитулација на нивоу ГЈ										
Укупно ГЈ:	47.27	5295.58	112.03	208.56	4.41	855.7	557.8	1413.5	26.7	67.8

Планиран принос на територији општине Владимирци је 167,7 m³, при чему је интезитет сече 14,0 % по запремини и 34,2% по запреминском прирасту, од укупно планираног приноса на територији ове општине предходни принос је заступљен са 167,7 m³. На територији општине Шабач планирани принос износи 1107,2 m³, главни принос је заступљен са 855,7 m³ а предходни принос са 251,4 m³, што представља интезитет сече од 37,2% по запремини и са 91,9 % по запреминском прирасту. Планиран принос на територији општине Богатић је 138,7 m³, при чему је интезитет сече 12,4 % по запремини и 35,6% по запреминском прирасту, од укупно планираног приноса на територији ове општине предходни принос је заступљен са 138,7 m³.

Планирани принос по врсти дрвећа приказан је у следећој табели:

Врста дрвећа	Стање шума		Планирани принос			Интезитет сече	
	Запремина	Запремински прираст	Главни	Претходни	Укупно	V	Zv
						m ³	
БВрб	432.4	9.0	288.9	34.3	323.2	74.8	359.7
БлТоп	2804.8	130.5	14.3	314.0	328.3	11.7	25.2
ЦрТоп	71.1	2.4			0.0	0.0	0.0
И214	391.1	13.5	18.1		18.1	4.6	13.4
ПБрес	402.3	13.3	42.3	58.7	101.0	25.1	76.1
Пјас	670.1	18.4	492.1	102.9	595.0	88.8	322.7
Луз	2.8	0.0			0.0	0.0	0.0
Отл	429.5	16.0		41.3	41.3	9.6	25.8
Цјас	34.0	1.5			0.0	0.0	0.0
Баг	57.6	3.9		6.6	6.6	11.4	16.9
ГЈ :	5295.6	208.6	855.7	557.8	1413.5	26.7	67.8

Планирани принос по врстама дрвећа-приказ по општинама:

Општина Владимирци:

Врста дрвећа	Стање шума		Планирани принос			Интезитет сече	
	Запремина	Запремински прираст	Главни	Претходни	Укупно	V	Zv
						m ³	
Општина Владимирци							
БлТоп	620.8	32.4		94.8	94.8	15.3	29.2
Пјас	327.6	8.8		46.5	46.5	14.2	52.8
ПБрес	107.1	3.9		21.5	21.5	20.1	54.5
БВрб	63.1	1.1		4.8	4.8	7.7	44.2
Отл	30.3	1.4				0.0	0.0
ЦрТоп	26.3	0.7				0.0	0.0
Цјас	16.2	0.7				0.0	0.0
Луз	2.8	0.0				0.0	0.0
ОП. Владимирци	1194.2	49.1		167.7	167.7	14.0	34.2
Општина Шабац							
БлТоп	1768.6	79.1	288.9	160.8	449.7	25.4	56.9
И214	391.1	13.5	492.1		492.1	125.8	365.5
Пјас	257.4	7.6	14.3	56.5	70.7	27.5	93.5
ПБрес	184.6	6.6		22.6	22.6	12.2	34.2
БВрб	173.0	3.4	42.3	0.3	42.6	24.6	126.8
Отл	128.5	5.7	18.1	4.8	22.9	17.8	40.0
Баг	57.6	3.9		6.6	6.6	11.4	16.9
Цјас	17.7	0.8			0.0	0.0	0.0
Оп. Шабац	2978.7	120.5	855.7	251.4	1107.2	37.2	91.9
Општина Богатић							
БлТоп	415.3	19.0		58.4	58.4	14.1	30.8
Отл	270.6	8.9		36.5	36.5	13.5	40.8
БВрб	196.2	4.5		29.2	29.2	14.9	64.4
ПБрес	110.6	2.7		14.6	14.6	13.2	53.6
Пјас	85.0	2.1			0.0	0.0	0.0
ЦрТоп	44.8	1.8			0.0	0.0	0.0
Оп. Богатић	1122.6	39.0		138.7	138.7	12.4	35.6

Од укупног планираног приноса који износи 1413, 5 m³ са потпуним учешћем лишћара.

По врсти дрвећа на укупно планираном приносу најзаступљенија је бела топола са 42,7 % (602,9 m³), затим следи И-214 са 34,8 % (492,1 m³), пољски јасен 8,3% (117,2 m³), бела врба 5,4 % (76,6 m³), пољски брест 4,2% (58,7 m³), ОТЛ са 4,2 % (59,4 m³), багрем са 0,5% (6,6 m³).

Најзаступљенија врста у планираном приносу на територији општине Владимирци је бела топола са 56,6 %, затим следи пољски јасен са 27,7 % па пољски брест са 12,8 %.

На територији општине Шабац у планираном приносу заступљени су лишћари и то бела топола са 40,6 % (449,7 m³), затим следи И -214 са 44,4 %.

На територији општине Богатић у планираном приносу заступљени су лишћари и то бела топола са 42,1 % (58,4 m³), затим следи бела врба са 21,1 %.

Реализација планираног приноса мора да буде у складу са чланом 46. Правилника о садржини и начину израде основа „Реализација главног приноса у односу на састојину (одсек) је обавезна по површини, а по запремини може да одступи ± 10%, сем у случају реализације приноса чистом сечом. Реализација планираног претходног приноса (у одсеку – састојини) по површини је обавезна, а по запремини може да одступи за ± 10%“.

7.3.5. План коришћења осталих шумских производа

Остале шумске производе чине:

1. Остали производи шума : семе, плодови, шишарице, шушањ, гљиве итд.
2. Производи шумског земљишта: лековито биље.
3. Производи од непосредног коришћења земљишта: земља, тресет, хумус, камен итд.
4. Пољопривредна производња (попаша, сено и сл.).

До сада није било организованог откупа осталих шумских производа, пошто нема евиденције откупа, тако да није било могуће тачно планирати евентуални откуп у наредном периоду, пошто нема материјалних показатеља.

Коришћење осталих шумских производа, власник шуме ће вршити на читавој површини газдинске јединице, у складу са ЗОШ; уз обавезу да у ОГШ на месту "Остале евиденције", тачно назначи место, датум, начин, количину и врсту откупљеног, сакупљеног, или на неки други начин искоришћеног шумског производа уз печат и потпис одговорног лица.

Могућност откупа и организованог сакупљања осталих (споредних) шумских производа постоје, и то нарочито:

- *Fragaria vesca* шумска јагода
- *Mentha sp.* нана
- *Boletus edulis* вргањ
- *Macrolepiota procera* сунчаница
- *Achillea millefolium* хајдучка трава
- *Hypericum perforatum* кантарион
- *Rubus hirtus* купина

Надлежна установа за начин и услове прикупљања и квоте (количине) је Завод за заштиту природе.

Како нема поузданих података о бројности појединих врста и потенцијалу станишта, није могуће планирати коришћење осталих шумских производа. Постоји потреба организовања контролисаног коришћења осталих шумских производа. Најчешће се сакупљају: купине, лешници, дрењине, дивља ружа, трешње, ораси, јабуке, зова, купина, шипурак, корен чичка, коприве и сл.

Становништво сакупља и јестиве печурке, најчешће: лисичарке, вргање, рујнице, сунчанице и др., које обилно рађају скоро сваке године.

Сакупљање лековитог биља до сада није вршено организовано иако постоје веома добре могућности. Пошто су савремена стремљења нашег друштва враћање природој исхрани и здрављу, треба искористити благодети лековитог биља које се јавља у ГЈ "Посавље".

Коришћење површина за испашу стоке у газдинској јединици-мора се водити рачуна да се спроводи забрана пашарења на површинама где је у току природно обнављање састојина као и на површинама на којима је извршено пошумљавање - вештачким путем. Површине које ће се користити за испашу стоке као и броју грла одређује корисник шума као и путеве за прогон стоке на испашу и на појила.

Коришћење и других споредних производа (камена, песка, шљунка и другог сличног материјала)-о количини и врсти одређује корисник шума.

Коришћење и промет шумских плодова, лековитог биља и печурака потребно је вршити у складу са Уредбом о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне (Сл. гл. 31/05, 22/07, 38/08, 9/10).

7.3.7. План изградње шумских саобраћајница

У циљу очувања наведеног комплекса у функционалном стању, неопходно је редовно одржавати одбрамбени насип као главну саобраћајницу.

Одржавање насипа је основна делатност предузећа које је корисник шума ове газдинске јединице, тако да трошкови одржавања насипа не падају на терет газдовања шумама па се и неће приказивати у економско-финансијској анализи као трошкови газдовања шумама.

7.3.8. План уређивања шума

ОГШ за газдинску јединицу "Посавље" важи од 01.01.2017-31.12.2026. године.

Прикупљање података за израду нове ОГШ за газдинску јединицу "Посавље" извршиће се у последњој години важења ове ОГШ, односно у току летњег периода 2026. године.

7.3.9. План унапређивања стања ловне дивљачи

Према еколошким карактеристикама (независно од фактичке површине) шуме овог комплекса пружају изузетне услове за гајење фазанске, зечије дивљачи и срнеће дивљачи. У сва четири ловишта на подручју ове газдинске јединице, за све ловне врсте ловне дивљачи бонитет ловишта је идентичан. За срну је то II бонитет, а економски капацитет је 6 грла на 100 ha ловно продуктивне површине. За зеца је то I бонитет, а економски капацитет је 20 јединки на 100 ha ловно продуктивне површине. За фазана је то II бонитет, а економски капацитет је 25 јединки на 100 ha ловно продуктивне површине. За пољску јаребицу је то I бонитет, а економски капацитет је 25 јединки на 100 ha ловно продуктивне површине.

7.3.10. План научно истраживачког рада

Посебни планови научно-истраживачких радова нису планирани у газдинској јединици, што не значи да се газдинска јединица не може обухватити у неком ширем научно истраживачком раду који би обухватио и друге газдинске јединице.

7.4. Очекивани ефекти на реализацији планираних радова

Планирани радови урађени су с циљем да се унапреди садашње стање тј. постигну краткорочни циљеви газдовања који су у функцији постизања дугорочног општег циља, а то је постизање оптималног стања шума на датом станишту тј. обезбеђење функционалне трајности.

На бази садашњег стања шума и шумског земљишта, а под претпоставком да се планирани радови реализују на крају уређајног периода очекујемо следеће стање шума:

- ❖ Реализација планираних радова по појединачним плановима у овој основи усмерена је на обезбеђивање одрживог газдовања у овој газдинској јединици.
- ❖ Интезивирањем радова на нези шума, пре свега, ће се поправити њихово здравствено стање и биоеколошка стабилност.
- ❖ Поштовањем плана заштите шума санираће се у неким деловима комплекса неповољно затечено стање, а интезивирањем радова на превентивној заштити и развојем дијагнозно-прогнозне службе заштита и очување овог дела комплекса ће се дићи на виши (одговарајући) ниво.
- ❖ Заштита шума и шумских станишта свих функционално наменских целина у физичком смислу подићи ће се на далеко већи ниво. Већи и организованији степен заштите обезбедиће се преко реорганизације чуварске службе, успостављење боље сарадње са осталим субјектима заштите на ужим и ширим просторима газдинске јединице /надзорна служба, припадници МУП – а, и др..
- ❖ Заштита од штетног деловања човека по више основа /разни облици урбанизације, бесправна сеча, изазивање пожара, и др./ биће далеко организованија и ефикаснија у правцу спровођења законитог рада, хватања и регистрација прекршиоца, подношења одговарајућих тужби и др.
- ❖ Зрела стања састојина биће санирана главним приносом, на радној површини од 3,57 ha, и са сечивим етатом од 855,7 m³.
- ❖ Узгојним сечама /проредама/ на површини од 28,20 ha, и сечивим етатом од 557,8 m³, унапредиће се укупно стање састојина применом позитивне селекције.
- ❖ Пошумљавањем садњом на површини од 2,57 ha.
- ❖ Окопавањем и прашењем на укупној површини од 2,04 ha, створићемо услове за добијање, правилно однегованих и здравих и стабилних састојина.
- ❖ Попуњавање вештачки подигнутих култура садњом (414) планирано је на површини од 0,51 ha.
- ❖ Сеча избојака је планирана на радној површини од 1,55 ha.
- ❖ Мерама неге на укупним радним површинама које се морају извести у планираним количинама, по датој технологији и смерницама, за извођење радова значајно ће допринети бољем стању састојина, отпорности на бројне негативне утицаје, и унапређењу укупног стања у могућем, и планираном степену.
- ❖ По остваривању плана главног и претходног приноса акумулираће се око 1413,5 m³ дрвне запремине у току овог уређајног периода.

Очекивани резултати газдовања на крају уређајног раздобља могућа су само ако се спроведу све одредбе Основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Посавље“ на начин и поступак како је то дато технологијом радова, и смерницама за извођење истих.

Очекивани резултати у газдовању шумама у овом уређајном раздобљу доста су интезивни и свеобухватни, са значајним доприносом у спречавању даљих негативних кретања и тенденција, и укупног унапређења, у могућем и планираном степену. Позитивни резултати се пре свега очекују код успостављања планираних оптималних стања, у краткорочном и дугорочном периоду, сагласно дефинисаним функционално наменским захтевима.

8.0. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНОВА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

8.2. Смернице за спровођење шумско - узгојних радова

Припрема земљишта за вештачко пошумљавање и природну обнову

Вештачко пошумљавање ће се вршити након сече зрелих састојина И-214. У свим овим случајевима треба припремити земљиште за несметани рад: уклонити коров, жбуње, гране и остало што смета формирању правилног распореда садница, као и сређивање или уклањање режиског отпада насталог након сече.

Пошумљавање садницама багрема

Копање јама - јама треба да буде пречника 30-40 cm исто тако и дубина мерена на нижој страни, време за пошумљавање - најповољније време за садњу садница је период мировања вегетације. Јесења садња може почети почетком октобра месеца и трајаће све до појаве снежног покривача - почиње са окопљавањем снега и одмрзавањем земље, то је почетак априла и траје до стварања пупољака (почетак вегетације).

Пошумљавање се врши са квалитетним садним материјалом. Класичне производне саднице треба да су физиолошки јаке и са богато ожиљеним кореном који својом масом превазилази масу надземног дела саднице. Манипулација са садницама од расадника до саме садње мора да буде таква да саднице најбезболније претрпе "шок" промене станишта (расадник - објекат пошумљавања) од чега највише зависи и успех пошумљавања. Приликом манипулације садница мора се водити рачуна:

- приликом превоза корен саднице мора да буде у влажној средини,
- на објекту пошумљавања, саднице се чувају у засени и повремено их напрскамо са водом, или их утрапити ако се одмах не потроше,
- корен садница не сме бити изложен сунцу и ветру - ради спречавања његовог исушивања,
- приликом ношења садница - дно посуде у којој се саднице налазе мора да су обложене влажним земљиштем или влажном маховином

Пошумљавање вршити са 2500 ком/ха.

Вештачко пошумљавање тополом (плитка садња)

Саднице се саде у правилном распореду који се претходно обележи, а који је најчешће симетричан, ради правилног развоја стабала. По правилу се одређује за производњу трупаца, али и за претходни принос у облику шематске прореде.

Рупе за ову садњу буше се бушилицама пречника до 35 cm и до дубине до 1 метар. Бушилице и трактори морају бити добро технички припремљени, како би се бушење рупа извршило коректно и квалитетно. Рупе морају бити избушене са минималним одступањем од трасираног правца и довољно дубоке.

Садња се врши садницама са редукованим кореном и довољне висине. Саднице су најчешће двогодишње (1/2) или једногодишње (1/1). Садња се обавезно временски усклађује са бушењем рупа, да би се спречило засипање рупа. Саднице тополе се, разносе и стављају у тек избушене рупе. Саднице се засипају ситном земљом која се постепено набија моткама са заравњеним крајем, а затим се наставља засипање земљом. За успех садње веома је значајно да се изврши јесења садња. У том смислу долази до сједињавања кореновог система са земљом и стварања повољних услова за примање садница. Земља се обично слегне 10-15 cm, па је пре кретања садница потребно нагнати потребну количину земље без нагажавања, како не би дошло до померања садница и кидања ситних коренових длачица.

Дубину садње треба одредити према орографским, хидрографским и педолошким условима сваког појединог станишта. Да би се ови елементи што боље одредили нужно је пре садње терен детаљно истражити и на основу тога одредити оптималну дубину садње.

Сходно утврђеним циљевима газдовања, у већини случајева примениће се размаци за ЕА-тополу 5*5 m или слични са истим бројем садница.

Избор сорти топола за садњу направиће се приликом састављања извођачких планова, већ према томе шта у датом моменту препоручују одговарајуће научне институције и према расположивим садницама.

Попуњавање вештачки подигнутих састојина садњом

Попуњавање култура почиње у другој години живота културе, код које је проценат пропалих биљака већи од 15-20 % пошумљене површине. Ако се утврди да се број непримљених биљака креће од 10-20 % укупно посађених биљака и да је тај губитак равномерно распоређен на целој пошумљеној површини, попуњавање се не спроводи. Али ако се установи да се посађене биљке нису примиле на појединим местима, тако да су читаве "крпе" остале непримљене, култура се мора попуњавати и ако је пропало и мање од 10 % засађене површине биљака. Најповољније време за попуњавање је пролеће. Садни материјал за попуњавање треба да буде исти са којим је вршено пошумљавање, али старији за једну годину. .

Окопавање и прашење у културама

Окопавање и прашење у културама изводи се након оснивања шумских култура превентивно ради регулисања водног режима у земљишту и отклањање конкурентне коровске вегетације, тј. побољшање станишних услова за растење и развој младе шумске културе. Неопходан број окопавања и прашења износи просечно 3-4 у првој, 2-3 у другој години после садње. Ако је година сушна, број окопавања и прашења се повећава за 1-2 пута и обратно, ако је

година кишна број наврата се смањује. Примарна радња код окопавања је уклањање корова, а код прашења - рахлање површинског слоја земљишта, које постаје растресито и на тај начин спречава испаравање постојеће влаге у земљишту.

Најповољније време за прашење је непосредно после кише. Јун и јули су месеци када се прашење не сме изоставити.

Упутство за одабирање стабала за прореду

Проредна сеча строго је усмерена на помагање квалитетних стабала уклањањем њихових лоших суседа који их непосредно угрожавају, тј. врши се позитивна селекција. Врста прореда и интензитет захвата зависи од затеченог стања састојине. Циљ проредних сеча је одређивање и помагање развоја најквалитетнијих стабала у састојини као и концентрисање прираста и производње. За шуме ове газдинске јединице, као најповољнији захват, предлажу се селективне прореде, умереног интензитета сеча (10-20% од запремине) чиме ће се обезбедити основни циљ неговања и стварања биолошки стабилних састојина.

Стабла састојине сврстана су у три групе: стабла будућности, индиферентна стабла и конкурентна стабла. Конкурентна стабла треба постепено уклањати из састојине.

Број стабала будућности зависи од више чинилаца и то:

- врсте дрвећа које изграђују састојину, код сциофилних врста дрвећа тај број је већи него код хелиофилних;
- услови средине исто тако утичу, тако да је на бољем бонитету у истој старости мањи број стабала будућности него на лошијем бонитету;
- на број стабала будућности утиче и старост састојине када се врши њихово издвајање. Ако се издвајање стабала будућности врши у раном периоду (развојна фаза старијег младика или средњег доба) тај број може да износи знатно више, и износи 800 по ха, у средњем добу (на половини опходње) око 400-450 и у доба дозревања око 200-300, што опет зависи од напред неведених фактора;
- на број стабала будућности утиче и постављени циљ газдовања за сваку састојину, односно који се сортимент жели добити;

За сечу се првенствено обележавају она стабла која директно ограничавају и ометају развој стабала будућности. Квалитетна стабла су носиоци производње и стабилности узгојне јединице у оквиру које се одвија проредна сеча. Тек у другој фази и у случају кад није јако изражен конкурентски однос (стабала будућности и првих конкурената у простору) уклања ће се и лошија стабла, заостала у развоју, суховрха и оштећена како би се проредом и превентивно санитарно деловало.

При одабирању стабала за сечу (проредом) у мешовитим састојинама треба проредом помагати угроженије врсте у међусобном односу. При том и појединачно присутне врсте племенитих лишћара такође треба остављати и неговати у састојини.

При извођењу прореда у ненегованим састојинама треба имати у виду да их карактерише висок степен виткости, најчешће редукована круна, велики број стабала по 1 ха, присутност престарелих и крделастих стабала (остатак старе састојине) и због свега успорен дебљински и висински прираст посебно код изражено редукованих круна стабала.

Овакве састојине су по правилу лабилне и посебно осетљиве на ветроломе, снеголоме и друге негативне утицаје. Због тога је приоритетан циљ извођења прореда у оваквим условима њихова постепена биолошка стабилизација. Интензитет прореде је умерен, а код стабала будућности одабирају се она јачих димензија, са нешто виталнијом круном, која се постепено ослобађају од израженог притиска конкурената.

Код изданаčkih шума које ће се проредним сечама у смислу конверзије преводити у високи узгојни облик, селективним проредима вршимо позитивну селекцију како би састојину на време припремили за конверзију.

Овде је потребно оставити довољан број квалитетних стабала која би када се започне обнављање могла дати довољно квалитетног семена.

Одаберу се и трајно обележе најквалитетнија стабла натпросечних димензија, са добро очуваном и виталном круном, способна да реагују на проредне захвате, тако што ће на себе да преузму прираст одстрањених конкурената. Број ових квалитетних стабала зависи од узраста састојине и креће се између 250-350 стабала/ха, а може да иде и до 400 стабала по хектару.

Због различитих узгојних третмана изданаčkih састојина одређених за конверзију, издвојене су састојине различитог квалитета, структурне изграђености и стабилности. Зато се и узгојни третман у оваквим састојинама мора прилагодити сваком конкретном облику састојине, са проредним захватима који су најцелиходнији за усмеравање развоја састојина према жељеном циљу, а то може бити следеће:

- скраћивање опходње (убрзавање конверзије и повећање вредности приноса, подстицањем дебљинског прираста најквалитетнијих састојина);
- обезбеђивање потребног броја квалитетних семењака за природно обнављање у завршној фази конверзије;
- поправка земљишта и припрема за прихватање семена и развој поника;
- рационалније искоришћавање приноса из проредних сеча;
- оплодна сеча кратког подмладног раздобља (20 година)

8.2. Упуство за извођење радова на коришћењу шума

Реализација сеча планираних основом изводи се путем годишњих планова газдовања шумама и извођачких пројеката. При томе треба водити рачуна о циљевима газдовања, одређеном приносу, критеријумима сечиве зрелости, узгојним потребама, као и о резултатима добијеним премером шума при изради ове основе. На бази сачињеног плана сеча, као и претходног делимичног премера састојина предвиђених за сечу у наредној години (дознаке стабала), саставља се извођачки пројекат и годишњи план газдовања шумама као коначни плански документ за извођење сеча.

Сеча шуме може се вршити после одабирања, обележавања и евидентирања стабала за сечу, тј, после извршене дознаке стабала. Дознаку стабала за сечу врши стручно лице, уважавајући одредбе чланова 57. и 58. Закона о шумама. Дознака стабала ће се изводити ускладу са Правилником о начину и времену вршења дознаке, додељивању облику и садржини дозночног жига и жига за шумску кривицу, обрасцу дозначне књиге, односно књиге шумске кривице, као и о условима и начину сече у шумама (Сл.гл. РС бр.65/11).

Зависно од циља газдовања и начина извођења, сече могу бити **сече обнављања и проредне сече**.

Сече обнављања

Обележавање стабала за сече обнављања врши се површински и то по граничној линији која се укључује у површину за чисту сечу, Време извођења сеча није датумски ограничено јер се површине обнављају вештачким путем.

Да би се планирани циљеви газдовања што потпуније остварили, а радови изводили ефикасно, при извођењу сеча треба настојати да годишње сече буду сконцентрисане ради лакше манипулације. Такође треба настојати да се усагласи место и време извођења чистих сеча и прореда, тако што ће се у близини чистих сеча истовремено изводити и прореде.

Приликом извођења радова треба водити рачуна да се оборена стабла не укрштају и да висина пањева не прелази 2/3 пречника пања. Раскрајање посеченог дрвета треба прилагодити тржишним условима, тако да се постигну максимални финансијски ефекти (веће учешће трупаца и облог техничког дрвета на рачун огревног дрвета, свођење отпада на најмању меру). Да би се ови циљеви постигли раскрајање треба да изводи стручно лице. После сече мора се успоставити шумски ред сходно Правилнику о шумском реду (Сл.гл. РС 38/11). Радови на извлачењу сортимената морају бити тако организовани да време од сече до извлачења на стовариште буде што краће, а да дрвни материјал буде смештен на приступачним стовариштима.

Проредне сече

Обележавање стабала за проредне сече ће се извршити стаблмично. Интензитет прореде за сваку поједину састојину и врсту дрвета је наведен у прилогу ПЛАН ПРОРЕДНИХ СЕЧА. Приликом извођења прореда треба се придржавати одређене запремине предвиђене за прореду јер је наведени проценат одређен према запремини састојине у време израде основе, што код млађих састојина са великим процентом годишњег прираста даје (у апсолутном смислу вредности) непрецизан податак.

Време извођења прореда по одељењима треба ускладити са извођењем сеча обнављања, како би употребљена механизација била што функционалније коришћена. Све смернице о извођењу сече, раскрајању, извлачењу дрвних сортимената и успостављању шумског реда, наведене у претходном поглављу за сече обнављања, важе и за проредне сече.

8.5. Упутство за вођење евиденције газдовања шумама

Законом о шумама број (30/10 и 93/12) члан 34.:

„Извршени радови на газдовању шумама морају се евидентирати на начин прописан овим законом.

Евиденције о извршеним радовима из става 1. овог члана је саставни део основа, програма и пројеката из чл. 31. и 32. овог закона.

Сопственик шума који шумама газдује у складу са основом, односно корисник шума, дужан је да евидентира извршене радове најкасније до 28. фебруара текуће године за претходну годину.

Министар ближе прописује начин вођења евиденције извршених радова.“

Правилник о садржини основа и програма газдовања шумама, годишњег извођачког плана и привременог годишњег плана газдовања приватним шумама („Сл. гласник РС“, бр. 122 од 12. децембра 2003) чланови од 72. до 76.:

Радови на гајењу шума (пошумљено необрасло земљиште, реконструисане деградирани и девастиране шуме, шикаре и шибљаци, пошумљене необрасле површине настале чистом сечом или дејством елементарних непогода, плантаже и сл.), изграђене шумске саобраћајнице и други објекти који имају карактер инвестиционих улагања и инфраструктурних радова, евидентирају се на основу документације о извршеном пријему тих радова (колаудација).

Евидентирање извршених радова у ОГШ на сечи и гајењу шума врши се на обрасцима "План гајења шума - Евиденција извршених радова на гајењу шума", "План сеча обнављања (једнодобне шуме) - Евиденције извршених сеча", "План сеча обнављања (разнодобне шуме) - Евиденција извршених сеча" и "План проредних сеча - Евиденција извршених сеча". Извршени радови шематски се приказују на привредним картама са знаком површине, количине и године извршења радова.

Евидентирање радова у ОГШ извршених у току године врши се по састојинама, одељењима и газдинским класама.

Евидентирање радова у ОГШ извршених у току године врши се по газдинским класама и газдинским јединицама са рекапитулацијом за сваку календарску годину, а извор података су евиденције у ОГШ.

Бруто запремина дозначеног дрвета у ОГШ уноси се након извршене сече из дозначних књига, а нето запремина шумских сортимената утврђена на месту сече, из документације корисника. Дрвна запремина у дозначним књигама обрачунава се по истим запреминским таблицама по којима је била обрачуната дрвна запремина састојина у ОГШ.

Остварени принос разврстава се према врсти приноса на главни принос (редовни, ванредни и случајни) и претходни принос (редовни и случајни) и према сортиметној структури на обло и просторно.

Главни принос обухвата посечену дрвну запремину стабла по плану сеча обнављања једнодобних и разnodобних шума, и посечену дрвну запремину случајних приноса у састојинама два најстарија добна разреда код одабране опходње.

Претходни принос обухвата посечену дрвну запремину стабала која је предвиђена планом проредних сеча и случајне приносе у састојинама које су планиране за проредне сече.

Редован принос обухвата посечену дрвну запремину стабала која је предвиђена планом проредних сеча и планом сеча обнављања.

Ванредни принос обухвата посечену дрвну запремину стабала са површина које ће се користити за друге сврхе осим за производњу дрвне запремине (модификација тела насипа и ширење ножице насипа нпр).

Случајни принос обухвата посечену дрвну запремину стабала која није предвиђена за сечу планом сеча обнављања и планом проредних сеча, а потреба за њиховом сечом је случајног карактера и резултат је елементарних непогода или других непредвидивих околности.

8.6. Смернице за спровођење радова на заштити шума

Основни задатак заштите шума је да се у газдовању шумама елиминише у што већој мери штетни фактори. У том смислу газдовање се мора обавити стручно укључујући предузимање превентивних мера заштите.

Савремени захтеви превентивне заштите шума су:

1. На станишту превентивно осигурати врсту којој то станиште одговара.
2. Искључити подизање монокултура.
3. У свим приликама где то услови станишта омогућују подизати гајити разnodобне и мешовите састојине.
4. Чисте састојине свих врста дрвећа, уколико то прилике станишта омогућавају, преводити у мешовите и разnodобне.
5. Благовремено увођење и доследно спровођење свих мера неге, којима се постиже многобројни позитивни ефекти по:
 - земљиште (могуће побољшање хумификације и настанак земљишта повољних физичких, хемијских и биолошких особина);
 - састојину (настанком јачих круна већег асимилационог и природног потенцијала, настају и стабла и састојине веће виталности, као повољнијег односа висине и дебљине односно мањег степена виталности, те према томе и отпорности на све негативне утицаје из спољне средине - ветра, леда, снега).
6. Строго успоставити шумски ред у ужем и ширем смислу:
 - под шумским редом у ширем смислу подржава се одржавање повољнијег здравственог стања шума, које се постиже благовременим и радикалним извођењем санитарних сеча, односно уклањањем сушица, "умирућих стабала", извала, ветролома, као и свих стабала за које се може оценити да су умањене виталности;
 - у суштини санитарне сече и мере неге су најефикаснији начин превентивног деловања на заштити шума.
7. Најстрожијим спровођењем (увођењем и одржавањем) шумског реда у ужем смислу, под којом се подразумева увођење шумског реда после сече (слагање отпатка - грањевине и сл. на прописан начин), прекраћивањем високих пањева, корења пањева и дебљих жила, обрадом извала цепањем жила ради спречавања образовања карпофила, третирањем здравих пањева биопрепаратима или бораксом, итд.
Превентивне мере могу бити успешне само уколико се биљне болести или штетни инсекти на време открију, што је једноставан стручни посао, али који захтева извештајну службу и оспособљеност стручног кадра да утврди стање (дијагнозу) и процени даљи развој (прогнозу), као и све евентуалне мере сузбијања.
8. У циљу заштите од пожара:
 1. поставити табле упозорења о опасностима од пожара,
 2. доследно спроводити законске прописе заштите од пожара,
 3. осигурати надзорну службу и контролу кретања могућих изазивача пожара (чобани, туристи),
 4. осигурати сталну противпожарну службу у сезони највеће угрожености од пожара,
 5. смањити на најмању меру површине ливаде које се не косе,
 6. васпитним деловањем преко средстава информисања деловати на јавност у целини у смислу повећања свести о великој опасности од шумских пожара.
9. У циљу смањења оштећења од шумске паше и стоке:
 - обележити површине на којима је паша дозвољена односно забрањена,
 - утврдити прогонске путеве до испашаишта и појила,
 - осигурати контролу пашарења.

10. Заштита од снега, леда и јаких ветрова се најпотпуније обезбеђује неговањем "састојина, а од јаких ветрова још и обликовањем разnodобних састојина прилагођених појединачних стабала или групе стабала за опстанак на слободном положају, као и обликовање" и заштитом плашта (ивице) шуме.

Мере непосредне заштите

Популацију губара пратити и по потреби, ако дође до градације применити неки од савремених инсектицида, имајући у виду потребу обезбеђења сагласности од Завода за заштиту природе.

Сва оштећења стабала (засецањем мезгрњем, ложењем ватре у шупљинама и уз приданке, и сл.) је тешко сузбити. Једино је могуће на тај начин оштећена стабла уклонити сечом.

За гашење пожара неопходно је планом о заштити од пожара имати припремљено, обучено и спремно језгро, односно групе за гашење са посебно оспособљеним вођством групе. Група за гашење пожара мора бити опремљена одговарајућом опремом, која је по количини и структури утврђена планом заштите и сузбијања пожара.

8.7. Упутство за израду извођачког пројекта газдовања шумама

Закон о шумама обавезује све кориснике шума да израђује извођачки пројекат газдовања шумама и то најкасније до 31.10 текуће године за наредну годину. Годишњи извођачки пројекат газдовања шумама из става 1, овог члана, мора да буде у складу са важећем основом.

Основна јединица за коју се израђује пројекат је одељење (изузетно за више одељења (слив)), у оквиру кога се обавезно води рачуна о евентуалној подели на састојине (одсек). У оквиру основне јединице плана, издвајају се узгојне јединице које чине делови одељења у којима се планирају исте узгојне мере.

Под гравитационим пољем, подразумева се површина одељења која има заједнички правац привлачења шумских сортимената, условљен конфигурацијом терена или стањем састојина и планираним узгојним мерама.

Под транспортном границом, подразумева се линија условљена рељефом терена и стањем састојина са које се разилазе правци транспорта шумских сортимената са површине на којој се изводе радови на гајењу шума.

Извођачким пројектом се по одељењима (одсецима) за сваку узгојну јединицу зависно од узгојних потреба те јединице (састојине) нарочито утврђује: место, врста, обим, начин, рок, редослед и динамика извођења радова на гајењу и коришћењу шума, потреба у садницама, семену и другом материјалу, радној снази, механизацији и другим средствима рада, саобраћајној мрежи, финансијским средствима и др.

Извођачки пројекат израђује се на основу одредби плана развоја шумског подручја, основа, и програма газдовања, података и запажања непосредно прикупљених на терену у времену највише 12 месеци пре његовог доношења, анализе услова станишта, стања састојина и привредних прилика и критичке оцене успеха досадашњег газдовања шумама.

Извођачки пројекат се састоји из текстуалног дела, табеларног дела и скица.

Текстуални део извођачког пројекта садржи опис станишта и састојине, образложење општег и етапног узгојног циља, образложење евентуалних битних разлика стања састојине и планираних радова приказаних у ОГШ и у овом плану, приказ редоследа извођења радова на гајењу шума и начина извођења тих радова и приказ технологије и организације рада на сечи, изради и привлачењу шумских сортимената.

Табеларни део извођачког пројекта нарочито садржи податке: о површини узгојних јединица, врсти и обиму радова на гајењу и коришћењу шума, количини, врсти и старости садног материјала, другим сретствима рада и материјалу за извођење припремних и главних радова на гајењу и коришћењу шума.

Извођачком пројекту се прилаже скица одељења у размери 1:5000 или 1:10000, са обавезном вертикалном представом терена, у којој се картографски означавају особености станишта и састојина постојеће и пројектоване саобраћајнице (приступне и унутрашње), гравитациона радна поља, транспортне границе, правци привлачења шумских сортимената и њихова повезаност са постојећим саобраћајницама, као и границе узгојних јединица са ознакама назначеним у легенди скице.

Идентификоване особености састојина на терену у зависности од састава, склопљености, подмлађености, узраста, здравственог стања, квалитета дрвне масе и др, скицирају се на скици и обележавају као посебне узгојне јединице у оквиру извођачког пројекта.

Радови на гајењу шума и коришћењу шума исказује се по одељењима и врстама рада.

При утврђивању врсте и обима радова на гајењу и коришћењу шума у узгојној јединици, односно у гравитационом радном пољу врши се обавезно одабирање и обележавање стабала за сечу у складу са одредбама опште и посебне основе.

Дозначена дрвна маса разврстава се на сортименте по врстама дрвета.

8.8. Време сече шума

Закон о шумама (Сл. гл. РС бр. 30/10; 93/12) члан 59. гласи: "У шумама која се природно обнављају сеча шума може се вршити само пред пуни урод семена, и то по правилу у време мировања вегетације. Време, начин и врста сече шума одређује се основом односно програмом. Сеча стабала може да се изводи на начин и под условима којима се обезбеђује заштита људи и шуме. Министар ближе прописује услове и начин сече шуме. "

Правилник о шумском реду (бр. 38/11) на следећи начин дефинише време сече:

Члан 5.

„Време сече, израде, извоза, изношења и привлачења дрвета одређује се основом газдовања шумама (у даљем тексту: основа), односно програмом газдовања шумама (у даљем тексту: програм) , а утврђује се на следећи начин:

- 1) у једнодобним састојинама, у којима се обављају оплодне сече (оплодни, накнадни и завршни сек), забрањена је сеча дрвећа за време трајања вегетације;
- 2) у разnodобним састојинама, где се обавља сеча обнављања (оплодни, завршни сек на подмладним језгрима), забрањена је сеча дрвећа за време трајања вегетације;
- 3) у састојинама у којима је планиран претходни принос сеча се обавља у току целе године;
- 4) у једнодобним састојинама, где су предвиђени узгојни радови неге шума (сеча осветљавања и чишћења), сеча се обавља по правилу за време трајања вегетације;
- 5) у пребирним састојинама, време сече зависи од врсте дрвета, надморске висине и климатских услова сваке газдинске јединице;
- 6) у изданаčким шумама, за које се смерницама газдовања и даље одређује газдовање као изданаčким шумама, сеча обнављања се обавља искључиво за време мировања вегетације;
- 7) ресурекцијска сеча обавља се током целе године;
- 8) у културама и плантажама, сеча се може обављати током целе године.

Време сече, израде, извоза, изношења и привлачења дрвета из става 1. овог члана, планира се и спроводи извођачким пројектом газдовања шумама (у даљем тексту: извођачки пројекат) и годишњим планом газдовања шумама (у даљем тексту: годишњи план).“

У складу са напред изнетим, а уважавајући природне, економске и друге услове за подручје где се ова газдинска јединица налази, као и стање шума ове газдинске јединице време сеча шума се одређује и то:

- За састојине у којима се врше оплодне сече (сече обнављања) сеча стабала вршиће се у доба мировања вегетације.
- У састојинама где се врши реконструкција (чиста сеча) сечу стабала извршити у току летњих месеци (јун - август) како би се смањила изданаčка снага ових састојина.
- У осталим састојинама сеча стабала може да се врши током целе године, с тим да се редукује у прва два месеца вегетационог периода (мај, јун).

8.9. Упутство за примену тарифа

При обрачунавању запремине код појединих врста дрвећа користити следеће таблице (тарифе):

- Багрем – 29 багрем Војводина
- Пољски јасен-13 пољски јасен високе шуме Равни Срем
- ОТЛ-16 граб изданаčке шуме Фрушке горе
- И-214-31 Еуроамерича топола Војводина
- Црна топола-32 црна топола Војводина
- Бела топола-33 бела топола Војводина
- Бела врба-34 врба Војводина

Стабла која се појединачно јављају у одсеку (састојини) обрачунавају се по тарифама за главну врсту дрвећа у одсеку.

8.10. Упутство за вођење шумарске хронике

У књигу шумске хронике која је саставни део ове основе, уносе се, по одељењима и одсечима (састојинама) важнији подаци и догађаји од значаја за живот шуме и развитак састојина. При томе се не задовољава само њиховим регистравањем, већ се анализирају узроци који су до њих довели и последице по шуме и шумско газдовање. У ову књигу уносе се и фенолошка запажања - по годинама урода семена, о трајању вегетационе периоде, листања, опадања листа, цветање и сл. по врстама дрвећа и деловима газдинске јединице. Од битног значаја је утицај надморске висине, експозиције и други услови станишта, што је такође неопходно евидентирати.

Веома је значајно обезбедити податке најближих метеоролошких станица.

Шумску хронику за газдинску јединицу води задужени радник реверни инжењер (дипл. инж. Шумарства) односно реонски чувар шума распоређен на пословима руковођења и чувања у предметној газдинској јединици.

Код вођења шумске хронике, како је већ напоменуто, не сме се задовољити само регистравање догађаја, већ треба анализирати узроке који су до њих довели и последице које из њих произилазе и могу се десити.

Посебно регистровати:

- све промене граничних тачака, линија, међа и површина,

-
- Изразито „велике воде“ и трајање „велике воде“,
 - сва отуђења или прибављања нових поседа,
 - стање енклава, полуенклава, приграничних приватних поседа и њихов утицај на газдовање,
 - стање саобраћајница (новоизграђене, разна оштећења и сл.),
 - стање постројења и средстава рада,
 - стање кадрова и персоналне промене,
 - временске прилике и њихов утицај на екосистеме,
 - поплаве,
 - суше,
 - касне и ране мразеве,
 - ветроизвале, ветроломе, снеголоме и сл.,
 - нападе инсеката и биљних болести и штеточина (интензитет, прогнозе, мере борбе),
 - пожаре (стање превентивних мера, средстава противпожарне опремљености),
 - прилике лова и риболова,
 - фенолошка опажања код главних врста дрвећа (почетак листања, развијање листа, увенуће и опадање),
 - трајање вегетационе периоде (утицај надморске висине, експозиције и др.),
 - цветање и прогноза уroda - предлози,
 - свих појава и видова загађивања животне средине, предузете мере спречавања, санирања и сл.,
 - остало.

8.11. Смернице за заштиту водног земљишта

У прилогу су дати водни услови за израду ове основе, којих се корисник шума мора придржавати у реализацији планираних радова, чак и у случају да у табеларним прилозима планова стоји другачије због начина приказивања и обраде података.

8.12. Смернице за заштиту природе

У прилогу су дати услови заштите природе за израду ове основе, којих се корисник шума мора придржавати у реализацији планираних радова, чак и у случају да у табеларним прилозима планова стоји другачије због начина приказивања и обраде података.

9.0. ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА

Вредност шума газдинске јединице "Посавље", одређује вредност дубеће запремине и вредност младих састојина. У исказаним вредностима није вреднована општекорисна функција шума, као и вредност коришћења осталих шумских ресурса.

Вредност шума утврђена је методом садашње сечиве вредности. Код ове методе утврђује се вредност дрвне запремине на пању уз претпоставку да се иста користи под истим условима као етат, уз додатак вредности младих састојина.

Ради утврђивања процене вредности шуме по овој методи урађено је следеће:

- израчуната нето дрвна запремина;
- утврђена је сортиментна структура;
- утврђене су тржишне цене m^3 нето дрвне запремине по врстама дрвећа и сортиментима остварене у 2017. години
- израчуната вредност младих састојина

9.1.1. Квалификациона структура укупне дрвне запремине

На основу затеченог стања шума утврђена је квалификациона структура укупне дрвне запремине, и приказана је следећом табелом:

Врста	СОРТИМЕНТИ													
	Бруто	Отпад	Нето	Ф	Л	К	I класа	II класа	III класа	Остала	Укупно	Огревно	Целулоза	Укупно
										техника	техника	дрво		просторно
	m^3													
Бел топола	2804.8	336.575	2468.2		49.4	0.0	320.9	617.1			987.3		1480.9	1480.9
Пољ. Јасен	670.1	80.40666	589.6	11.8	0.0	17.7	59.0	147.4	0.0	0.0	235.9	353.8	0.0	353.8
Бел. Врба	432.4	51.88666	380.5				38.1	95.1	0.0		133.2		247.3	247.3
ОТЛ	429.5	51.53507	377.9									377.9		377.9
Пољ. Брест	402.3	48.27834	354.0									354.0		354.0
И-214	391.1	46.93698	344.2		6.9	0.0	44.7	86.1	0.0	0.0	137.7		206.5	206.5
Цр. Топола	71.1	8.52798	62.5				6.3	15.6	0.0		21.9		40.7	40.7
Багрем	57.6	6.91488	50.7									50.7		50.7
Цр. Јасен	34.0	4.076348	29.9									29.9		29.9
Луж	2.8	0.33108	2.4									2.4		2.4
ГЈ :	5295.6	635.4691	4660.1	11.8	56.2	17.7	468.9	961.3	0.0	0.0	1515.9	1168.8	1975.4	3144.2

9.1.2. Вредност дрвета на пању

Утврђене цене производа за по врстама дрвећа и сортиментима дате су у следећој табели:

Врста	СОРТИМЕНТИ								
	Ф	Л	К	I класа	II класа	III класа	Остала	Огревно	Целулоза
							техника	дрво	
	Дин.								
Бел топола		5138.0	0.0	3997.0	3407.0				2655.0
Пољ. Јасен	31746.0		16026.0	13334.0	8001.0			3967.0	
Бел. Врба				3997.0	3407.0				2655.0
ОТЛ								3967.0	
Пољ. Брест								3967.0	
И-214		6865.0		5114.0	4169.0				2655.0
Цр. Топола				3997.0	3407.0				2655.0
Багрем								3967.0	
Цр. Јасен								3967.0	

Врста	СОРТИМЕНТИ									
	Ф	Л	К	I класа	II класа	III класа	Остала	Огривно	Целулоза	
							техника	дрво		
Дин.										
Луж									3967.0	

Укупна производна вредност шума дата је у следећој табели:

Врста дрвећа	СОРТИМЕНТИ											
	Ф	Л	К	I класа	II класа	III класа	Остала техника	Укупно техника	Огривно дрво	Целулоза	Укупно просторно	Укупно
	дин.	дин.	дин.	дин.	дин.	дин.	дин.	дин.	дин.	дин.	дин.	дин.
Бел топола	0.0	253,634.0	0.0	1,282,510.2	2,102,303.8			3,638,448.0		3,931,869.6	3,931,869.6	7,570,317.6
Пољ. Јасен	374,379.8	0.0	283,491.4	786,237.8	1,179,445.1			2,623,554.1	1,403,524.6		1,403,524.6	4,027,078.7
Бел. Врба				152,086.7	324,092.7			476,179.4		656,651.6	656,651.6	1,132,831.0
ОТЛ									1,404,481.3		1,404,481.3	1,404,481.3
Пољ. Брест									1,404,481.3		1,404,481.3	1,404,481.3
И-214		47,259.3		228,834.0	358,747.2			634,840.5		548,317.8	548,317.8	1,183,158.3
Цр. Топола				24,996.6	53,267.2			78,263.8		107,925.9	107,925.9	186,189.7
Багрем										201,163.1	201,163.1	201,163.1
Цр. Јасен										118,586.4	118,586.4	118,586.4
Луж										9,631.6	9,631.6	9,631.6
ГЈ :	374,379.8	300,893.3	283,491.4	2,474,665.4	4,017,855.9			7,451,285.8	4,212,487.2	5,574,145.9	9,786,633.1	17,237,918.8

Укупна вредност шума износи 17.237.918,8 динара.

9.1.3. Трошкови производње дрвета

Јединична цена коштања по пројектованој сортиментној структури по сортиментима дата је у следећој табели:

Врста	СОРТИМЕНТИ								
	Ф	Л	К	I класа	II класа	III класа	Остала техника	Огривно дрво	Целулоза
Бел топола		1300.0	0.0	1300.0	1300.0				1300.0
Пољ. Јасен	1300.0		1300.0	1300.0	1300.0			1300.0	
Бел. Врба				1300.0	1300.0				1300.0
ОТЛ								1300.0	
Пољ. Брест								1300.0	
И-214		1300.0		1300.0	1300.0				1300.0
Цр. Топола				1300.0	1300.0				1300.0
Багрем								1300.0	
Цр. Јасен								1300.0	
Луж								1300.0	

Укупни трошкови производње по сортиментној структури дати су у следећој табели:

Врста дрвећа	СОРИМЕНТИ											
	Ф	Л	К	I класа	II класа	III класа	Остала	Укупно	Огревно	Целулоза	Укупно	Укупно
							техника	техника	дрво		просторно	
дин.												
Бел топола	0.0	64,173.6	0.0	417,128.7	802,170.5			1,283,472.8		1,925,209.2	1,925,209.2	3,208,682.0
Пољ. Јасен	15,330.9	0.0	22,996.3	76,654.3	191,635.9			306,617.4	459,940.0		459,940.0	766,557.4
Бел. Врба				49,465.3	123,663.2			173,128.5		321,524.3	321,524.3	494,652.8
ОТЛ									460,253.5		460,253.5	460,253.5
Пољ. Брест									460,253.5		460,253.5	460,253.5
И-214		8,949.3		58,170.6	111,866.5			178,986.4		268,479.5	268,479.5	447,465.9
Цр. Топола				8,130.0	20,325.0			28,455.0		52,845.0	52,845.0	81,300.1
Багрем										65,921.9	65,921.9	65,921.9
Цр. Јасен										38,861.2	38,861.2	38,861.2
Луж										3,156.3	3,156.3	3,156.3
ГЈ :	15,330.9	73,123.0	22,996.3	609,548.9	1,249,661.1			1,970,660.1	1,380,447.0	2,675,997.5	4,056,444.5	6,027,104.5

Укупни трошкови производње износе 6.027.104,5 динара.

Укупна вредност шума ове газдинске јединице је:

	дин
Укупна производна вредност -	17,237,918.8
Укупни трошкови производње -	6,027,104.5
Укупна вредност шума	11,210,814.3

9.1.4. Вредност младих састојина (без запремине)

Вредност младих састојина (без запремине) приказана је у следећој табели:

Порекло састојина	Старост	Површина ха	Трошкови подизања		Фактор 1,0 П ^н	Укупна вредност шума динара
	година		дин/ха	Укупно динара		
Вештачки подигнута састојина	20-Jan	10.7	47844.3	511934.01	1.6	819094.416
Укупно		10.7		511934		819094.42

Вредност младих састојина износи **819.094,4** динара.

9.1.5. Укупна вредност шуме

Укупна вредност шума ове газдинске јединице је:

	дин.
Укупна вредност шума	11210814.3
Укупна вредност младих састојина	819094.416
Укупно:	10391719.88

9.2. Врсте и обим планираних радова

9.2.1. Врста и обим планираних радова на коришћењу шума за овај уређајни период

Квалификациона структура сечиве запремине (просечно годишње) за овај уређајни период по врстама дрвећа приказан је следећом табелом:

Врста	Бруто м ³	Отпад м ³	Нето м ³	СОРТИМЕНТИ											
				Ф	Л	К	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Остала техника	Укупно техника	Огревно дрво	Целулоза	Укупно просторно	
				м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
БлТоп	602.9	60.294	542.6	10.9	16.3	0.0	135.7	135.7				298.5		244.2	244.2
Пјас	117.2	11.723	105.5	2.1	0.0	3.2	10.6	15.8	0.0	0.0		31.7	73.9		73.9
БВрб	76.6	7.66	68.9											68.9	68.9
Отл	59.4	5.937	53.4										53.4		53.4
ПБрес	58.7	5.868	52.8										52.8		52.8
И214	492.1	49.212	442.9	8.9	13.3	0.0	110.7	110.7				243.6		199.3	199.3
Баг	6.6	0.658	5.9										5.9		5.9
ГЈ :	1413.5	141.35	1272.2	21.8	29.6	3.2	256.9	262.2	0.0	0.0		573.7	186.0	512.4	698.5

Јединична вредност сортимената по врстама дрвећа дата је у следећој табели:

Врста	СОРТИМЕНТИ								
	Ф	Л	К	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Остала техника	Огревно дрво	Целулоза
	Дин.								
Бела топола	8518.0	5138.0	0.0	3997.0	3407.0				2655.0
по. Јасен	31746.0		16026.0	13334.0	8001.0			3967.0	
Бел. Врба									2655.0
ОТЛ								3967.0	
Пољ. Брест								3967.0	
И-214	8518.0	6865.0		5114.0	4169.0				2655.0
Багрем								3967.0	

9.2.2. Врста и обим планираних узгојних радова - просечно годишње

Врста и обим планираних узгојних радова - просечно годишње изгледа овако:

Врста рада	П (ha)
Припрема земљишта за пошумљавање тврдим лишћарима	2.57
Пошумљавањ садницама багрема	1.02
Пошумљавање тополом плитком садњом	1.55
Попуњавање вештачки подигнутих састојина	0.51
Сеча избојака	1.55
Окопавање и прашење	2.04
Обнова дознака	3.57
Прореде дознака	36.56
Укупно:	49.37

9.2.3. План заштите шума-укупно и просечно годишње

Превентивна заштита шума извршиће се на целој површини газдинске јединице.

9.2.4. План изградње и реконструкције путева –укупно и просечно годишње

План одржавања путних праваца у овој газдинској јединици неће бити приказан у финансиско-економској анализи, јер ће се одржавање и реконструкција насипа вршити из других извора.

9.2.5. План уређивања шума –укупно и просечно годишње

Категорија шума	P(ha)
- Високе шуме	0.153
- Изданацке шуме	4.317
- Вештачки подигнуте састојине	0.257
- Необрасле површине	13.223
Укупно	17.95

9.3. Формирање укупног прихода

9.3.1. Приход од продаје дрвета за овај уређајни период – просечно годишње

Врста дрвећа	СОРИМЕНТИ											
	Ф дин.	Л дин.	К дин.	І класа дин.	ІІ класа дин.	ІІІ класа дин.	Остала техника дин.	Укупно техника дин.	Огривно дрво дин.	Целулоза дин.	Укупно просторно дин.	Укупно дин.
БлТоп	9,244.5	8,364.3	0.0	54,223.9	46,219.9		0.0	118,052.6	0.0	64,832.6	64,832.6	182,885.3
Пјас	6,698.9	0.0	5,072.6	14,068.3	12,662.4			38,502.1	29,298.2	0.0	29,298.2	67,800.4
БВрб								0.0	0.0	18,303.6	18,303.6	18,303.6
Отл								0.0	21,196.9	0.0	21,196.9	21,196.9
ПБрес								0.0	20,950.5	0.0	20,950.5	20,950.5
И214	7,545.4	9,121.7	0.0	56,625.8	46,162.1			119,454.9	0.0	52,916.4	52,916.4	172,371.4
Баг	0.0							0.0	2,349.3	0.0	2,349.3	2,349.3
ГЈ :	23,488.7	17,486.0	5,072.6	124,918.0	105,044.4	0.0	0.0	276,009.7	73,794.9	136,052.6	209,847.5	485,857.2

Укупан годишњи приход од продаје шумских сортимената износи 485.857,2 динара.

9.3.2. Средства за репродукцију шума

-15% од продајне цене дрвета	485857,2
Укупно(динара)	72878,6

Средства за репродукцију шума износе **72.878,6** дин.

9.3.3. Укупни приход просечно годишње:

	дин.
Укупни приход од продаје шумских сортимената	485857.2
Средства за репродукцију шума	72878.6
Укупно:	558735.8

Укупни приход износи **558.735,8** динара просечно годишње.

9.4. Трошкови производње

9.4.1. Трошкови производње дрвних сортимената-укупна и просечно годишње

Врста дрвета	Техничко дрво			Просторно дрво			Укупно динара
	Количина	Трошкови производње	УКУПНО	Количина	Трошкови производње	УКУПНО	
	m ³	дин/m ³	дин	m ³	дин/m ³	дин	
Лишћари	57.4	1192	68420.8	69.8	1652	115309.6	183730.4
Укупно	57.4		68420.8	69.8		115309.6	183730.4

Трошкови производње дрвних сортимената приказаних кроз сортиментну структуру целокупне шуме на пању износе **183.730,4** динара годишње.

9.4.2. Трошкови осталог коришћења - просечно годишње

Трошкови осталог коришћења паушално 10.000,0 динара, просечно годишње.

9.4.3. Трошкови на гајењу шума - просечно годишње

Врста рада	Р(ha)	Ц (дин)	Т (дин)
Припрема земљишта за пошумљавање тврдим лишћарима	0.257	80000	20560
Пошумљавање садницама багрема	0.102	158056	16121.71
Пошумљавање тополком плитком садњом	0.155	158056	24498.68
Попуњавање вештачки подигнутих састојина	0.051	158056	8060.856
Сеча избојака	0.155	25201	3906.155
Окопавање и прашење	0.204	29500	6018

Врста рада	Р(ха)	Ц (дин)	Т (дин)
Обнова дознака	0.357	2177	777.189
Прореде дознака	3.656	1286	4701.616
Укупно:	4.937		84644.21

9.4.4. Трошкови на заштити шума - просечно годишње

Трошкови везани на заштити шума се обрачунавају паушално, годишње по **30.000,00 динара** годишње

9.4.6. Трошкови на уређивању шума - просечно годишње

Трошкови на уређивању шума - просечно годишње, по категоријама шума, просечно годишње дато је у следећој табели:

Категорија шума	Р(ха)	С (дин)	Т (дин)
- Високе шуме	0.153	1500	229.5
- Изданацке шуме	4.317	1100	4748.7
- Вештачки подигнуте састојине	0.257	1100	282.7
- Необрасле површине	13.223	500	6611.5
Укупно	17.95		11872.4

Трошкови на уређивању шума износе **11.872,4 динара**- просечно годишње.

9.4.7. Средства за репродукцију шума-укупно и просечно годишње

	дин.
Укупни приход од продаје шумских сортимената	485857.2
Средства за репродукцију шума	72878.6

Укупна средства за репродукцију шума износе 72.878,6 динара годишње

9.4.8. Накнада за посечено дрво-укупно и просечно годишње

-5% од продајне цене дрвета	485857,2
Укупно(динара)	24292,9

Укупна накнада за посечено дрво износи **24.292,9 динара** годишње

9.4.9. Укупни трошкови производње - просечно годишње

Врста рада	Динара
Трошкови производње дрвних сортимената	183730.4
Трошкови осталог коришћења паушално	10000
Трошкови на гајењу шума	84644.21
Трошкови на заштити шума	30000

Врста рада	Динара
Трошкови на уређивању шума	11872.4
Средства за репродукцију шума	72878.6
Накнада за посечено дрво	24292.9
Укупно трошкови	417418.51

Укупни трошкови износе **417.418,51** динара годишње.

9.5. Билансирање потребних и расположивих средстава - просечно годишње

Билансирање потребних и расположивих средстава - просечно годишње, по врсти прихода – расхода дато је у следећој табели:

Приход-Расход	Динара
Укупан приход	558735.8
Укупан расход	417418.5
Разлика (добит)	141317.3

Финансијски ефекат између извршених планираних радова и прихода кроз сортиментну структуру, износи **+141.317,3 динара**.

10.0. НАЧИН ИЗРАДЕ ОСНОВЕ

При изради ове посебне основе примењен је систем планирања газдовања који је успостављен као методологија рада пре петнаестак година. Поступак у основи полази од вишенаменског коришћења површине газдинске јединице, што је логичан захтев просторног дефинисања наменских целина, као новог термина у просторној подели шумског комплекса.

10.1. Прикупљање теренских података

Припремни радови

На старој основној карти на основу поседовних листова извршене су измене и допуне поседа и добијена је радна карта за ново уређивање шума. Како је ово прво уређивање после делимичне промене корисника, извршена је пренумерација бројева одељења, и делимично је изведена нова просторна подела на одељења. Основу за начин прикупљања података представљају "Упутство за теренско прикупљање података" чији су аутори др. Д. Јовић, др. С. Банковић и др. М. Медаревић.

Радови на терену

Обележавање спољних и унутрашњих граница

Спољна граница према приватном поседу и приватне енклаве, на терену су материјализоване једном хоризонталном цртом на живим граничним стаблима.

Унутрашње границе (границе одељења) у току последњег уређивања обнављане су са две хоризонталне црте.

Издавање састојина (одсека) - Издавање састојина извршено је на класичан начин на основу разлика у:

- намени
- типу гајења
- бонитету станишта
- начину сече
- врсти дрвећа
- размеру смесе
- старости и
- обрасту.

Издавање састојина на основу разлика у наведеним елементима извршено је у сваком одељењу, а одсеци су снимљени ГПС-уређајем и пренешени на радну карту, такође снимљене су све чистине и путеви. При свему овом руководили смо се одредбама "Правилника ..." о минималној величини за издавање и принципом економичности и целисходности.

Опис станишта - ради се за сваку издвојену инвентурну јединицу (одсек, чистину ...) тј. уносе се подаци о:

- врсти земљишта
- надморској висини (у метрима "од-до")
- нагибу терена (интензитет, врста)
- експозицији
- положају одсека на елементу рељефа - облику терена
- рељефу терена
- матичном супстрату (врсти стена, структури)
- земљишту (типу земљишта, дубини, влажности, текстури, скелетности, степену угрожености од ерозије, степену еродибилности)
- мртвом покривачу
- процесу хумификације
- приземној вегетацији (покривност, врста)
- корову и закоровљености
- жбуњу
- еколошкој припадности (комплекс, ценоеколошка група, група еколошких јединица).

Опис састојине - ради се за сваки издвојен одсек (састојину) и уносе се подаци о:

- врсти дрвећа
- старости врста дрвећа (код једнодобних састојина)
- састојинској припадности
- пореклу састојине

- структурном облику
- очуваности састојине
- мешовитости
- врсти смеше
- склопу
- развојној фази
- размеру смеше код младих састојина
- квалитету стабала
- квалитету сечиве запремине
- угроженошћу од штетних утицаја (узроку и степену)
- негованости састојине
- подмлатку (врсти дрвећа, старости, бројности, квалитету, састојинским условима, оштећењима, узроку оштећења).

Поред ових података за сваку инвентуну јединицу утврђује се и:

- намена површина (глобална и основна)
- припадност газдинској групи
- систем газдовања
- потребна врста сече
- узгојне потребе
- узгојни радови (количина садног материјала, понављање узгојних радова у току уређајног периода, нужност извођења узгојних радова)
- начин премера (величина узорка).

Премер састојина - За одређивање величине примерних површина тј. интензитета премера користили смо степене хомогености (разноликости) сваког одсека. Основ за оцењивање степена хомогености су дебљинска и висинска структура, склоп, распоред стабала по површини одсека, мешовитост врста и однос појединих врста дрвећа у одсеку. За све шуме Србије издвојено је седам основних степена хомогености. Првом степену хомогености припадају младе једнодобне састојине, добро склопљене састојине (склопа 0,9-1,0) правилне дебљинске и висинске структуре (варијабилност димензија стабала око средњег састојинског стабла је врло мала). Шестом степену хомогености припадају састојине за које је карактеристично да се на малом простору (површини) налазе стабла свих димензија тј. варијабилност димензија стабала око средњег састојинског стабла је врло велика. Практично овај степен хомогености представљају мешовите састојине типичне пребирне структуре. Остали степени хомогености (2, 3, 4, 5) представљају прелазе између првог и шестог степена хомогености. У седми степен хомогености припадају превише разређене састојине (склопа 0,2 до 0,4) са или без младе састојине у другом спрату.

Метод делимичног премера примењује се у састојинама степена хомогености 1, 2, 3, 4 и 5, а потребан (минималан) број примерних површина (кругова) за сваки степен хомогености износи:

- за степен хомогености 1 - 9 кругова
- за степен хомогености 2 - 15 кругова
- за степен хомогености 3 - 25 кругова
- за степен хомогености 4 - 38 кругова
- за степен хомогености 5 - 54 круга

Метод потпуног (тоталног) премера примењује се у степену хомогености 6 и састојинама степена хомогености 7 без младе састојине или са младим састојинама у другом спрату која не прелази таксациону границу.

Комбиновани премер примењује се у састојинама степена хомогености 7, тако да се тоталним премером обухвати горњи спрат састојине (стара састојина), а делимичним премером доњи спрат састојине (млада састојина) по одговарајућем степену хомогености.

За одређивање бонитета станишта (висинског степена) узет је довољан број представника. Потребан број представника по степену хомогености износи:

- за 1. степен хомогености у сваком дебљинском степену 4 стабла
- за 2. степен хомогености у сваком дебљинском степену 6 стабала
- за 3. степен хомогености у сваком дебљинском степену 8 стабала
- за 4. степен хомогености у сваком дебљинском степену 9 стабала
- за 5. степен хомогености у сваком дебљинском степену 11 стабала
- за 6. степен хомогености у сваком дебљинском степену 12 стабала
- за 7. степен хомогености у сваком дебљинском степену горњег спрата по 8 стабала, а у сваком дебљинском степену доњег спрата по 4 стабла.

Примењиване су различите површине кругова од 1, 2, 5 и 10 ари у зависности од броја стабала по хектару у одсеку и то:

- до 300 стабала по 1 хектару 10 ари
- од 300 - 700 стабала по 1 хектару 5 ари
- од 700 - 1500 стабала по 1 хектару 2 ара

-
- преко 1500 стабала по 1 хектару 1 ар.

Таксациона граница (праг инвентарисања) код изданаких шума износио је 5 цм, а код високих шума 10 цм.

Обележавање (обнављање) унутрашњих граница газдинске јединице урадили су :

10.2. Обрада података

Извршена је компјутерска обрада података.

На овом месту дају се следећа објашњавања:

1. План гајења шума - врста радова

- 317-вештачко пошумљавање садњом
- 318 - Вестачко посумљавање тополом плитком садњом
- 414 - Попуњавање вестачки подигнутих култура садњом
- 513 - Сеча избојака ручно
- 518 - Окопавање и прашење у културама
- 519 - Окопавање у плантажама топола
- 522 - Кресање грана
- 526 - Чишћење у младим природним састојинама

2. План проредних сеча - врста сече

- 25 - селективна прореда

3. План сеча обнављања - једнодобне шуме - врсте сече

- 323 - Обнова тополе вегетативним путем

10.3. Израда карата

Карте које су саставни део ове посебне основе газдовања шумама, а то су:

• Основна карта	P = 1 : 5.000
• Карта са вертикалном представом	P = 1 : 5.000
• Састојинска карта	P = 1 : 5.000
• Карта газдинских класа	P = 1 : 5.000
• Карта намена површина	P = 1 : 5.000
• Привредна карта	P = 1 : 5.000
• Прегледна (топографска) карта	P = 1 : 50.000
• Карта таксације	P = 1 : 5.000

Учесници израде основе

Издвајање и картирање састојина урадила је стручна екипа ФОРНЕТА – Београд.

Примера састојина је урадила стручна екипа ФОРНЕТА Из Београда"

10.4. Израда текстуалног дела ОГШ

У текстуалном делу ове ОГШ обрађен је одређен број поглавља у складу са Правилником о садржају и начину израде општих и посебних основа газдовања шумама и то:

- Увод
- Просторне и поседовне прилике
- Еколошке основе газдовања
- Привредне карактеристике
- Функције шума (намена површина)

-
- Стање шума и шумских станишта
 - Досадашње газдовање
 - Планирање унапређивања стања и оптималног коришћења шума (циљеви, мере и планови газдовања шумама)
 - Смернице за спровођење планова газдовања
 - Економско-финансијска анализа
 - Начин израде ОГШ
 - Завршне одредбе.

Обраду података и текстуални део ОГШ урадио је Марко Марковић самостални пројектант (државни испит заведен под бројем 152-02-2266/2012-06).

11.0. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Основа је урађена у складу са одредбама:

- Закона о шумама (Сл. гл. РС бр. 30/10; 93/12)
- Закона о планирању и изградњи (Сл. гл. РС бр. 72/09, 72/2009, 81/2009, 64/2010 и 24/2011)
- Закона о заштити од пожара (Сл. гл. 111/09)
- Закона о дивљачи и ловству (Сл. гл. РС бр.18 од 23.03.2010)
- Закона о водама (Сл. гл. РС бр. 93/12 и 30/10)
- Закона о искоришћавању и заштити изворишта водоснабдевања (Сл. гл. РС бр. 27/77, 24/85, 29/88, 49/89 и 46/91)
- Закона о рибарству (Сл. гл. РС бр. 35/94, 38/94 и 101/05)
- Закона о просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године (Сл. гл. РС бр. 88/10)
- Закон о заштити природе (Сл. гл. РС бр. 36/09, 88/2010 и 91/2010-исп.)
- Закон о државном премеру и катастру (Сл. гл. РС бр. 72/09 и 18/10)
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину (Сл. гл. РС бр. 135/04 и 88/10)
- Закон о процени утицаја на животну средину (Сл. гл. РС бр. 135/04 и 36/09)
- Закон о стандардизацији (Сл. гл. РС бр. 36/09)
- Правилника о садржини основа и програма газдовања шумама, годишњег извођачког плана и привременог годишњег плана газдовања приватним шумама (Сл. гл. РС бр. 122/03)
- Правилник о шумском реду (Сл. гл. РС бр. 38/11)
- Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и заштићеним приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување (Сл. гл. РС бр. 35/10)
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (Сл. гл. РС бр. 05/10 и 47/11)
- Уредба о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне (Сл. гл. РС бр. 31/2005, 45/2005, 22/07, 38/08, 9/10, 69/11)

Директор

Марковић Марко, дипл. инж. шум.

Директор

ЈВП Србијаводе

Пројектант

Марковић Марко, дипл. инж. шум.

М. П.

Contents

0. УВОД	3
1.0. ПРОСТОРНЕ И ПОСЕДОВНЕ ПРИЛИКЕ	4
1.1. ТОПОГРАФСКЕ ПРИЛИКЕ.....	4
1.1.1. <i>Географски положај газдинске јединице</i>	4
1.1.2. <i>Границе</i>	4
1.1.3. <i>Површина</i>	4
1.2. ИМОВИНСКО ПРАВНЕ ПРИЛИКЕ.....	6
2.0. ЕКОЛОШКЕ ОСНОВЕ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА	13
2.1. РЕЉЕФ И ГЕОМОРФОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ.....	13
2.2. ГЕОЛОШКА ПОДЛОГА И ТИПОВИ ЗЕМЉИШТА.....	13
2.3. ХИДРОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	14
2.4. КЛИМА.....	14
2.5. ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ШУМСКИХ ЕКОСИСТЕМА.....	17
3.0. ПРИВРЕДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	19
3.1. ОПШТЕ ПРИВРЕДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА.....	19
3.2. ОТВОРЕНОСТ ШУМСКОГ КОМПЛЕКСА САОБРАЋАЈНИЦАМА.....	20
3.3. ДОСАДАШЊИ ЗАХТЕВИ ПРЕМА ШУМАМА У ГАЗДИНСКОЈ ЈЕДИНИЦИ И ДОСАДАШЊИ НАЧИН КОРИШЋЕЊА ШУМСКИХ РЕСУРСА.....	20
3.4. МОГУЋНОСТ ПЛАСМАНА ШУМСКИХ ПРОИЗВОДА.....	20
4.0. ФУНКЦИЈА ШУМА	21
4.1. ОСНОВНЕ ПОСТАВКЕ И КРИТЕРИЈУМИ ПРИ ПРОСТОРНО-ФУНКЦИОНАЛНОМ РЕОНИРАЊУ ШУМА И ШУМСКИХ СТАНИШТА У ГАЗДИНСКОЈ ЈЕДИНИЦИ.....	21
4.2. ФУНКЦИЈЕ ШУМА И НАМЕНА ПОВРШИНА У ГАЗДИНСКОЈ ЈЕДИНИЦИ.....	21
4.3. ГАЗДИНСКЕ КЛАСЕ.....	22
5.0. СТАЊЕ ШУМА И ШУМСКИХ ЕКОСИСТЕМА	23
5.1. СТАЊЕ ШУМА ПО НАМЕНИ.....	23
5.2. СТАЊЕ САСТОЈИНА ПО ГАЗДИНСКИМ КЛАСАМА.....	23
5.3. СТАЊЕ САСТОЈИНА ПО ПОРЕКЛУ И ОЧУВАНОСТИ.....	24
5.4. СТАЊЕ САСТОЈИНА ПО СМЕСИ.....	27
5.5. СТАЊЕ САСТОЈИНА ПО ВРСТАМА ДРВЕЋА.....	29
5.6. СТАЊЕ ШУМА ПО ДЕБЉИНСКОЈ СТРУКТУРИ.....	30
5.7. СТАЊЕ САСТОЈИНА ПО СТАРОСНОЈ СТРУКТУРИ.....	32
5.8. СТАЊЕ ВЕШТАЧКИ ПОДИГНУТИХ САСТОЈИНА.....	35
5.9. ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ САСТОЈИНА И УГРОЖЕНОСТ ОД ШТЕТНИХ УТИЦАЈА.....	35
5.10. СТАЊЕ НЕОБРАСЛИХ ПОВРШИНА.....	36
5.12. ОСТАЛИ ШУМСКИ ПРОИЗВОДИ.....	36
5.13. СТАЊЕ ЗАШТИЋЕНИХ ДЕЛОВА ПРИРОДЕ.....	36
5.14. СЕМЕНСКИ ОБЈЕКТИ.....	36
5.15. ФОНД И СТАЊЕ ДИВЉАЧИ.....	36
5.16. ОПШТИ ОСВРТ НА ЗАТЕЧЕНО СТАЊЕ.....	37
6.0. ДОСАДАШЊЕ ГАЗДОВАЊЕ	40
6.1. ПРОМЕНА ШУМСКОГ ФОНДА.....	40
6.2. ОДНОС ПЛАНИРАНИХ И ОСТВАРЕНИХ РАДОВА У ДОСАДАШЊЕМ ПЕРИОДУ.....	40
6.2.1. <i>Досадашњи радови на гајењу шума</i>	40
6.3. ДОСАДАШЊИ РАДОВИ ЗА ЗАШТИТИ ШУМА.....	41
6.4. ДОСАДАШЊИ РАДОВИ НА ИЗГРАДЊИ И ОДРЖАВАЊУ ШУМСКИХ САОБРАЋАЈНИЦА.....	41
6.5. ОПШТИ ОСВРТ НА ДОСАДАШЊЕ ГАЗДОВАЊЕ И ЊИХОВ УТИЦАЈ НА ЗАТЕЧЕНО СТАЊЕ ШУМА.....	41
7.0. ПЛАНИРАЊЕ УНАПРЕЂИВАЊА СТАЊА ОПТИМАЛНОГ КОРИШЋЕЊА ШУМА	42
7.1. ЦИЉЕВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА.....	42
7.1.1. <i>Општи циљеви газдовања шумама</i>	42
7.1.2. <i>Посебни циљеви газдовања шумама</i>	42

7.2. МЕРЕ ЗА ПОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ГАЗДОВАЊА.....	44
7.2.1. Мере узгојне природе	44
7.2.2. Мере уређајне природе.....	45
7.3. ПЛАНОВИ ГАЗДОВАЊА	45
7.3.1. План гајења шума	45
7.3.2. План заштите шума.....	47
7.3.3. План коришћења шума	47
7.3.5. План коришћења осталих шумских производа.....	51
7.3.7. План изградње шумских саобраћајница	51
7.3.8. План уређивања шума.....	51
7.3.9. План унапређивања стања ловне дивљачи	52
7.3.10. План научно истраживачког рада	52
7.4. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНИРАНИХ РАДОВА.....	52
8.0. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНОВА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА.....	53
8.2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ШУМСКО - УЗГОЈНИХ РАДОВА	53
8.2. УПУТСТВО ЗА ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА НА КОРИШЋЕЊУ ШУМА	55
Сече обнављања	55
Проредне сече.....	55
8.5. УПУТСТВО ЗА ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА.....	55
8.6. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ РАДОВА НА ЗАШТИТИ ШУМА.....	56
8.7. УПУТСТВО ЗА ИЗРАДУ ИЗВОЂАЧКОГ ПРОЈЕКТА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА.....	57
8.8. ВРЕМЕ СЕЧЕ ШУМА	57
8.9. УПУТСТВО ЗА ПРИМЕНУ ТАРИФА	58
8.10. УПУТСТВО ЗА ВОЂЕЊЕ ШУМАРСКЕ ХРОНИКЕ	58
8.11. СМЕРНИЦЕ ЗА ЗАШТИТУ ВОДНОГ ЗЕМЉИШТА	59
8.12. СМЕРНИЦЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ	59
9.0. ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА.....	60
9.1.1. КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА УКУПНЕ ДРВНЕ ЗАПРЕМИНЕ	60
9.1.2. Вредност дрвета на пању	60
9.1.3. Трошкови производње дрвета.....	61
9.1.4. Вредност младих састојина (без запремине).....	62
9.1.5. Укупна вредност шуме	63
9.2. ВРСТЕ И ОБИМ ПЛАНИРАНИХ РАДОВА	63
9.2.1. Врста и обим планираних радова на коришћењу шума за овај уређајни период	63
9.2.2. Врста и обим планираних узгојних радова - просечно годишње.....	63
9.2.3. План заштите шума-укупно и просечно годишње.....	64
9.2.4. План изградње и реконструкције путева –укупно и просечно годишње	64
9.2.5. План уређивања шума –укупно и просечно годишње	64
9.3. ФОРМИРАЊЕ УКУПНОГ ПРИХОДА	64
9.3.1. Приход од продаје дрвета за овај уређајни период – просечно годишње	64
9.3.2. Средства за репродукцију шума.....	65
9.3.3. Укупни приход просечно годишње:	65
9.4. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ.....	65
9.4.1. Трошкови производње дрвних сортимената-укупна и просечно годишње.....	65
9.4.2. Трошкови осталог коришћења - просечно годишње.....	65
9.4.3. Трошкови на гајењу шума - просечно годишње.....	65
9.4.4. Трошкови на заштити шума - просечно годишње.....	66
9.4.6. Трошкови на уређивању шума - просечно годишње	66
9.4.7. Средства за репродукцију шума-укупно и просечно годишње.....	66
9.4.8. Накнада за посечено дрво-укупно и просечно годишње.....	66
9.4.9. Укупни трошкови производње - просечно годишње	66
9.5. БИЛАНСИРАЊЕ ПОТРЕБНИХ И РАСПОЛОЖИВИХ СРЕДСТАВА - ПРОСЕЧНО ГОДИШЊЕ.....	67
10.0. НАЧИН ИЗРАДЕ ОСНОВЕ	68
10.1. ПРИКУПЉАЊЕ ТЕРЕНСКИХ ПОДАТАКА	68
10.2. ОБРАДА ПОДАТАКА	70
10.3. ИЗРАДА КАРАТА	70
УЧЕСНИЦИ ИЗРАДЕ ОСНОВЕ.....	70

10.4. ИЗРАДА ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА ОГШ	70
11.0. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	72

Прилози

ТАБЕЛАРНИ ДЕО

- Образац бр. 1 Исказ површина
- Образац бр. 2 Опис станишта и састојина
- Образац бр. 3 Табела о размеру дебљинских разреда
- Образац бр. 4 Табела о размеру добних разреда
- Образац бр. 5 План гајења шума (Евиденција извршених радова на гајењу шума)
- Образац бр. 6 План проредних сеча - Евиденција извршених сеча
- Образац бр. 7 План сеча обнављања (једнодобне шуме) - Евиденција извршених сеча
- Остале евиденције
- Шумска хроника
- Тарифе

КАРТЕ

1. Основна карта Р - 1:5.000
2. Карта са вертикалном представом (топографска карта) Р - 1:5.000
3. Карта намене површина Р - 1:5.000
4. Карта газдинских класа Р - 1:5.000
5. Састојинска карта Р - 1:5.000
6. Привредна карта Р - 1:5.000
7. прегледна карта Р – 1:50.000
8. Карта таксације Р - 1:5.000